

שהיתה חשה חכמה כענין שכי' (מלכים ב' ד') ויעצור אלישע אל סוכס ושם חשה גדולה כלו' חסונה וכשאמר לה אלישע הים לדבר לך אל המלך או אל סר הלכא הסיצה לו בחור עמי חכמי יושנה, ועיכ אמר שעי' זכאן כי חשז ללחום את מושל כשהרלה להחקרב אל בית המלך להיות באוכלי סלחנו יש לך להחזונן אוחן שהיו לפניך כזר בזמן שעבר סכחקרבנו אליו מה הגיע להם כי לא כל המגיע אל המלך מגיע להועלת ולא כל שסחר הרויח, וסעי' (משלי כ"ט) רבים מצקקים פני מושל ומה' משפט איש, יאמר כי המצקקים רבים ואין המלכיים מצקקים רבים והכל במשפט מה' ואם אתה צעל כפס רחצת לרדוף אחר המעלות יש לך להמנע מזאת שלא יערב לך הלחם הגופני ההוא והוא שכי' אחריו וסמח סכין צלועך אם צעל כפס אתה, זהו דרך הפסע: ועי' הסכל הכי הזה מדבר במלכות שמים שהוא אזהרה שלא יחקרב האדם בהסגתו למעלה מן המושג שהרי הקציה נקרא בכחוז מושל, וכן אמר דוד ע"ה (תהלים כ"ב) כי לה' המלוכה ומושל בגוים, ולכך יאמר כי חשז ללחום את מושל צין חזין את אשר לפניך כסתחייסז להחזונן בהסגת החכמה שפי' מוזן הכפס כסס סהלחם הוא מוזן סגוף ותרלה להסיג הסגת המושל יתעלה צין חזין את אשר לפניך, צין חזין אותו מאשר לפניך כלו' מתוך דרכיו ופעולותיו הנפללים הנראים והנגלים לחוש כענין שכי' (סס ח') כי אראה סמיך מעשה אלצעותיך וגו' זהו צין חזין את אשר לפניך, וכפל צין חזין כלו' צינה אחר צינה לפי שהצורח יתעלה איכנו מושג בתחלת המחשבה אלא אחר סיחסוז ויחזור ויחשוב כענין שכי' (דברים ד') והסגות אל לצנך כי ה' הוא האלהים, וכי' צלחיו (מלכים א' י"ט) ורוח גדולה ומזק וגו' לא צרוח ה' יאמר הרוח רעם לא צרעם ה' ואחר הרעם אם לא צאם ה' ואחר האם קול דעמה דקס ועיכ כפל הלסון צין חזין לפי שהוא ענין סלריך החזונות אחר החזונות, ואם אתה צעל כפס סכליה יש לך להמנע מההסגה למעלה מן המושג זהו וסמח סכין צלועך אם צעל כפס אתה כי הלחיים אצור כולל העאכל והדבור, ודבר ידוע כי מי סאינו כמנע מזאת וירלה להעריך מחסנתו צמה סאינו מושג יאצד ויסומס כענין

טמאה וסמיך ליה אחרי מות, הרי זכאן ו' דעות צחטאס ואפסר שחטאו צכולן. ואולי מה שכי' וחאכל אוחס מלא צואיו ירמוז לזה מלצד שים צו רמוז למה שהזכירו רז"ל צקוף פ"ק דיועא שס אסות הן וכבר הזכרתי סס: ובמדרש וסדוה צכדתה המסיל הכי טומאתן של ישראל לטומאת הנדה שהנדה מיטמאת ומיטהרת סכא' (יחזקאל ל"ו) כטומאת הנדה היתה דרכס לפני לא אחר כטומאת המה אלא כטומאת הנדה שהמח צעור שהוא צצית אין הכהן ככנס לשם שהוא מיטמא אצל המסיל אותה לנדה שהרי הנדה הכהן ככנס עמה ויוסצ על האלעצא, כך חילו המסיל את ישראל לטומאת המה אין הסכינה חוזרת עליהן לעולם אלא המסילו לנדה ססכהן ככנס עמה צצית ואינו חושס כן הקציה משרה סכינהו על ישראל אעפ"י שהן טמאים צין עכויס סכא' (ויקרא ט"ז) ססוכן אחס צחור טמאוחס, אחר הקציה צעוה"ז אחס טמאים אצל לעמיד לזא חכי מטהר אתכם טהרה עולמית סכא' (יחזקאל ל"ו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאוחיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם:

מן אחרי מות

כי תשב ללחום את מוישל בין חבין וגו': **שדהמעי"ה** יזהיר צכי הזה (משלי כ"ג) על האדם שלא ירדוף אחר הסרים ואחר המכוין צצית המלך שהוא מושל הארץ שלא יקרב אליו יותר מדאי סן יכזה, לפי שהמלכות כמשלת לאס הכוללת תועלת וכזק, תועלת צחומה ואורה, כזק למחקרב אליה יותר מדאי כי סטרפנו, וכן הזהירו רז"ל צזה ואחריו ואל תתודע לרשות ונקראת המלכות רשות לפי שהרשות והיכולת צידו לעשות כל דבר לסתוח לקגו' להליל ולהסמיד, ועוד אמרו הו' זהירין צרשות אשר אין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עלמן ונראין כאוהצין צעמח הכאתן ואין עומדין לו לאדם צעמח דחקו מלצד סיגיע לו צזה כזקין אחרים שעיכ יחטל צחוקי הקציה ועצודתו מפני אימח מלך ויסתדל צחוקי המלך תחלה, ועיכ אחר שעי' (סס כ"ד) ירא את ה' צכי ומלך ועס סוכיס אל תתערב, יאמר סיסתדל תחלה ציראת ה' ואח"כ ציראת המלך ואל יסנה הדבר סיסתדל תחלה צחוקי המלך וסיעמח מהס עקר כי זה יהיה חלול הסס וכן מלינו צסוכמיה

והחפלה משה עליהם ועשה חפלה מחלה, מה
 כי שם (דברים טו) וצאקן החאקף ה' מאד
 להשמידו ואין השמדה אלא כלוי זנים שנאמר
 (עמוס ז') ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מחחת,
 ביון שהחפלה משה עשה חפלה מחלה מאד לו
 הקצ"ה לא כך כתבתי בחורתי (שמות כ"ג) על
 כל דבר פשע על שור על חמור על שם על
 שלמה על כל אצדה אשר יאמר כי הוא זה
 עד האלהים יצא דבר שניהם אשר ירשיעון
 אלהים ישלם שנים לרעהו, על כל דבר פשע
 על שור ראוי להעניש מי שפשע בשור שנא'
 (תהלים ק"ו) וימירו את כבודם בהצניח שור,
 על חמור אלו המלריים שכתוב בהן (יחזקאל
 כ"ג) אשר צמר חמורים צפרים והן ערצ רצ
 שנחגיגו ועלו עמם ממלרים והיו סנת העגל,
 על שם אלו ישראל שנקראו שם' שנא' (ירמיה
 כ') שם פזורה ישראל, שהרי ערצ רצ החחילו
 במעשה העגל ונטפלו ישראל עמם, על שלמה
 חפ"י הגדולים שבהם שכתב עליהם (ישעיה ג')
 שמלה לכה קלין תהיה לנו, על כל אצדה
 שהיו טועין כשה חוצר צמדצר והיו מנקשין
 מכה"ג, וכה"א (ירמיה כ') לאן חוצרות היו
 עמי, אשר יאמר כי הוא זה שאמרו (שמות
 ל"ג) אלה אלהיך ישראל וכי (שם) כי זה משה
 האיש, (שם ז') עד האלהים יצא דבר שניהם
 זה משה שכי צו (שם ז') ראה נחתיך אלהים
 לפרעה שצאו לפני משה ודן אותם אשר ירשיעון
 עליהם זה אהרן שהרשיעו משה שנקרא אלהים
 וא"ל (שם ל"ג) מה עשה לך העם הזה כי
 הצאת עליו מעלה גדולה, ישלם שנים לרעהו
 אלו שני בני אהרן שמתו דב' אחרי מות שני
 בני אהרן זהו שאמ"כ (קהלת ט') הכל באשר
 לכל מקרה אחד ללדיק ולרשע לטוב ולעשור
 ולעמא ולזוזא ולאשר איכנו יוצא כטוב כחוטא
 הנשבע כאשר שבעה ירא, שלמה ע"ה היה
 מביע ולופה בכל הדורות צלדיקים וברשעים
 ורואה דברים שמגיעים לרשעים ומגיעים ללדיקים
 ואמר זה רע, צכל אשר כעסה החח השמם
 מקרה אחד ללדיק ולרשע, ללדיק זה אצרהם
 שנא' (צדאסיה י"ח) כי ידעתיו למען אשר
 ילוי את בני ואח ביהו אחרי ובו, ולרשע זה
 כמרוד שהמריד כל העולם כולו להקצ"ה זה
 מה וזה מה הוי אומר מקרה אחד ללדיק
 ולרשע, לטוב זה משה שנא' (שמות ז') והרא
 אותו כי טוב הוא, ולעשור זה דוד שנא' (ש"ה

כענין שכי (קהלת ו') ואל תחכמם יוחר בזה
 חסומם, שכן מלינו צני אהרן שנעכסו לפי
 שהסחדלו במעמד ה"ס להשיג למעלה מן המושג
 וחזו את האלהים והרשו לעלות אל ה' אחר
 שהזכירם משה ופי הנצורה (שמות י"ט) והכהנים
 והעם אל יתקפו ולפי שנחקרצו לפני ה' יוחר
 י מראי לכך נגזרה עליהם מיתה, ונשי"כ:
 (ח) אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני ה'
 וימותו, הדבור הזה היה למעשה אחר שמתו
 שני בני אהרן, וטעם בקרבם לפני ה' וימותו
 שיעורו כי צברתם לפני ה' מות, כך פי'
 הרמזין ז"ל: וע"ד הפשט יראה לי כי הכחוצ
 הזה מנא"ר צ' עצרות שהיו צידם, האחת
 במחשבה אשר עליה נגזרה עליהם מיתה,
 והשניה במעשה שמתו בה, חטא המחשבה
 קרבתם לפני ה' זהר סיני אחר שהחריה משה
 בהם וממכה נחחייצו מיתה, הוא שדרז"ל (שם
 כ"ד) ואל אלילי בני ישראל לא שלח ידו מכאן
 שהיו ראויין לשליחות יד אלא שכללו לפי
 שעה כדי שלא לערצצ שמחת החורה, וז"ל
 בקרבם ולא אחר בהקריצם, חטא המעשה
 שמתו בו הוא הקרבת אש זרה כענין שכתב
 (ויקרא י') ויקריצו לפני ה' אש זרה ואש
 זרה היתה שהכניסו אש צלא קטורה, ויהיה
 שיעור הכי אחרי מות שני בני אהרן וימותו
 אחר שנגזרה מיתה על שני בני אהרן בחטא
 המחשבה בקרבם לפני ה' זהר סיני שזכו
 עיניהם מהשכיכה וימותו צאחד צניסן בחטא
 המעשה בהקרבת אש זרה אחר הקצ"ה למשה
 צדצור וצאמירה שיאמר לאהרן שיזהיר שלא
 יצא צכל עת אל הקדש מצית לפרכה אלא
 צקטרת כענין שכי צפרטה והציא מצית לפרכת
 וכן את הקטרת על האש לפני ה' וכסה ענין
 הקטרת את הכפרת ולא ימות, הא אש ככנס
 שם צלא קטרת ימות כדרך שמתו צניו.
 והנה חטאם מפורש והפרטה תעיד על החטא
 הזה במעשה שנכנסו שם צלא קטרת
 ועל כן יזהיר צזה לאהרן, ומה שיחזק לך
 הפי' הזה הוא מה שאמרו במדרש (צמדצר ג')
 וימת כדצ ואציהוא לפני ה' בהקריצם אש זרה
 לפני ה' צמדצר סיני, וכי צמדצר סיני מתו
 מה ח"ל לפני ה' צמדצר סיני אלא שהיחה לפני
 ה' שמהר סיני כעלו איפוסקין שלהם למיתה:
 וע"ד המדרש אחרי מות שני בני אהרן ד' בני
 אהרן היו ראויין למות מפני עון העגל

ד"א לשחוק אמרתי מהולל זה השחוק ששחקה
 מזה"ד על אלישבע צח עמידב שראתה חרבע
 שמחות ציוס אחד, ראתה יצמה מלך ובעלה
 כה"ג ואחיה כשיא ושני צ"ה סגני כהונה כיון
 שכנסו להקריב ילאו שרופים הוי אומר לשחוק
 אמרתי מהולל, זשיה (איוצ ל"ט) אס על פיד
 יגציה כשר וכי ירים קנו, סלע ישכון ויתלונן
 על סן סלע ומלודה, משס חפר אוכל למרחוק
 עיכיו יצטו, ואפרוחיו יעלעו דס וצאשר חללים
 סס הוא, אחר הקצ"ה לאיוצ אס על פיד יגציה
 כשר-אס על מומר פומך הייתי משרה שכינתי
 על גבי הארון כסס שעשיתי ע"י אהרן ועל
 מומר פומך הייתי מקלק שכינתי מעל גבי
 הארון, סלע ישכון ויתלונן זה מקדש ראשון,
 על סן סלע ומלודה זה מקדש סני, וקורא
 סלע אצן שהיה סהיתה סס לפני הארון ולמה
 נקרא אצן סתיה שממנה הוסחת העולם, משס
 חפר אוכל מהוך אותה אצן סתיה היה כה"ג
 מתפלל על ישראל צספוק מזוכותיהם ואומר
 יהי רלון מלפניך ה' אלהינו סתחא סנה זו
 הצאה עלינו גשומה וטלולה ושמונה סנת סוצע
 סנת רלון סנת צרכה סנת משא ומחן סנה
 סלא ילערכו עמך ישראל לפרנסה זה לזה ולא
 לעס אחר וסלא יגציהו סרה זה על זה,
 למרחוק עיכיו יצטו שהיה יודע מה יהיה צקוף
 הסנה, כי"ד היה עשן המערכה עולה לדרוס
 סוצע גדול לאנשי דרוס, עולה העשן למערב
 סוצע גדול לאנשי מערב, וכן למזרח וכן ללפון,
 סיה עולה כלפי הרקיע היה יודע סכל העולם
 כלו סצע, כל המעלה הזאת וכל הסצח הזה
 היה לאהרן, ואעפ"כ ואפרוחיו יעלעו דס דחמי
 אפרוחיו היו מנענעין צדס ושחיק אלא צאשר
 חללים סס הוא סס היתה השכינה, ע"כ צמדדס:
 וע"ד הקצלה אחרי מות סני צני אהרן וימותו,
 יחכן לפרס כי כפל המיתה כענין (דברים ל"ג)
 יחי ראובן ואל ימות כח"א, ועוד סהרי העיר
 הכי (צמדצר ל"ג) וצנים לא היו להס וכצר
 ידעת כי מי סמת צלא צנים הוא צכלל הענין
 הזה, ומכלל רחז התורה מה סכי (ויקרא כ"צ)
 וצח כהן כי סהיה אלמנה וגרושה וזרע אין
 לה וסנה אל צית אציה כנעוריה מלחס אציה
 חאכל, קרא הנפס צח כהן כי היא מטלסלת
 מן הצניה דרך ימין סהוא החסד, ואחר כי
 סהיה אלמנה מן הגוף שאצר ממנה וסהיה
 גרושה סלא חסוצ לשרפה כאשר זרע אין לה
 ואחר

ואחר שישלמו לה ימי הגרוסין שחסייה מגורשת מן המקום שהיא נחוייה לשוץ שם ושנה אל בית חניה כנעוריה מלחם חניה האכל שהיה קדוש כלו' שהנה מזיו השכינה: (ג) דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש. ולא ימות בדרך שמתו צביה, משלו וזל' מלמה"ד לרופא שכנסם אלל חולה וא"ל אל האכל לוכן ואל השכב בעמז צא אחר וא"ל אל האכל לוכן ואל השכב בעמז שלא תמות בדרך שמת פלוגי זה זרזו יותר מהראשון: כי בענן אראה אל הכפורת. לא אחר הכתוב כי אראה בענן על הכפורת שאלו אחר כן היה צמטוע כי ההראות יהיה בענן וא"כ מה המעלה היתה שהיתה לבס"ג יותר משאר כל ישראל ואל כל ישראל היו רואין הכבוד בענן, הוא שכי' (שמות ט"ז) והנה כבוד ה' כראה בענן אל כל בני ישראל, ועוד כי' (שם ל"ג) וראה כל העם את עמוד הענן, אצל עתה כשאמר כי בענן אראה על הכפורת, צא כי לאחר שיצא שם בענן ישמע הכבוד מן הענן ויהיה מחראה על הכפורת, ומפני זה סמך ההראות אל הכפורת, וכן דרך הכבוד בכל שאר ימות השנה להראות שם על הכפורת וכה"ג אינו ראוי להכנס שם בשאר ימות השנה כי אם ציום הכפורים, ולפיכך היה לריך ציום הכפורים לקטורה כדי שיהיה לו בקיט עינים ולא יזכו עיניו מזיו הכבוד, וזל' דרשו כי בענן אראה על הכפורת בענן הקטורה, ומכאן שהיה לריך לעשות ענן הקטורה לפני ולפנים לא שיתקן מצחון ויכניס כדעת הלדוקין, וכן הכי מוכיח צפרטה שאמר (ויקרא ט"ז) ובסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות ולכך העמידו בגמרא כי שני כחוצים אלו זה לעונש וזה לאזהרה, כי בענן אראה הוא לאזהרה ובסה ענן הקטורה לעונש:

(ג) בואת יבא אהרן אל הקדש. ע"ד הפשט בואת צמדה הזאת כלו' צפרור הקרצנות והמעשים וכל קדר יום הכפורים שהיה מקדר והולך. וע"ד המדרש בואת צית ראשון היה קיים ת"י שנה כמנין בואת צית לרמות זמן עמידת המקדש העמיד הקרוז. וע"ד הקבלה בואת היא כנסת ישראל והעד על זה לשון יצא כי עמם יחיל ויעלה ויצא אל הקדש שהיה החכמה והיא מקור הצרכה והוא שכי' (חללים קליד) שאו ידיכם קדש וצרכו את ה', ומזה אמרו חכמי האמת צמדת והוא צאור לזה

בואת יצא אהרן אל הקדש כשהיה כהן גדול ככנס לבית קדש הקדשים חצילות חצילות של מלות י"ט צידו, בזכות התורה שנאמר (דברים ד') וזאת התורה, בזכות מילת שכל' (צדאסית י"ז) זאת צדית אשר תסמרו, בזכות שנת שכל' (ישעיה כ"ו) אשרי חנוש יעשה זאת, בזכות ירושלים שכל' (יחזקאל ה') זאת ירושלים צחוק הגוים שמתיה, בזכות השצמים שכל' (צדאסית מ"ט) וזאת אשר דצר להם חציהם, בזכות יהודה שכל' (דברים ל"ג) וזאת ליסודה, בזכות ישראל שכל' (סיר ז') זאת קומתך דתתה לחמה, בזכות התרומה שכל' (שמות כ"ה) וזאת התרומה, בזכות המעשרות שכל' (מלאכי ג') וצחוני כל בואת, בזכות הקרצנות שכל' בואת יצא אהרן אל הקדש, כל הדברים האלה רומזים אל המדה הזאת כי ענין אחד לכלם והכל הולך אל מקום אחד הוא העשירי קדש שמשם יצא אל הקדש וזה מביאר: (ד) בתנת בד קדש ילבש ומכנס' בד ובאבנט בד ובמצנפת בד, הזכיר ד' צגדים שהן של צד והזכיר בכל אחד מהם צד, וצחוני' אמרו צד להוליא את החשן צד להוליא את האפוד צד להוליא את המעיל צד להוליא את הליץ, והטעם לפי שצגדי כ"ג הם שמונה, ד' מהן צד וצד' מהן י"ט צהם זהו ולא היה ראוי ליכנס לפני ולפנים צגדי זהו לפי שאין קטיגור נעשה סניגור, ולפיכך הזכיר עם כל אחד מהם צד למעט שאר הצגדים שכי' צהם לפני ה' לפי שכל' צחשן (שמות כ"ה) לפני ה' חמיד וכאמר באפוד (שם) לפני ה' וכא' צמעיל (שם) צצואו אל הקדש לפני ה' וכא' צליץ (שם כי') לרלון להם לפני ה' יכול יכנס צהם לפני ולפנים לכך כא' צד להוליא את החשן צד להוליא את האפוד צד להוליא את המעיל צד להוליא את הליץ, ואמר צגדי קדש הם ללמד כי כה"ג המשרת לפני ולפנים צציהמ"ק של מטה דוגמא לסירות הכעסה צציהמ"ק של מעלה, ומה שהיה משרת שם צד' צגדים דוגמא ד' מחנות שכינה שמשרתים לפניו צמרום או דוגמא חיות הקדש צארבע כנפים וד' פלים והיה הכי ראוי לומר צגדים קדושים הם אצל אחר צגדי קדש לצאר שם דוגמא והם מכוונים כנגד קדש, והו שחמלא שאמרו צמדרש ויקרא רצה כסירות של מעלן כך סירות של מעלן מה סירות של מעלן וא"כ אחד צחוכם לצוץ צדים כך סירות של מעלן

כתנת

כתנה צד קדש ילצם ע"כ, ולצום צדים הוא
מיכאל והתכוין כי לא הוכשר הכהן להכנס
לפני ולפנים בצית הרחמים כי אם צצגדי צד.
ואם תסביל צלשון צד תמלאנו כולל כמה כוונות
מופלאות כי ירמוז על ההכנעה והשפלות
וירמוז על היחוד וצניון שלו על המחילה
ומספרו על הקו האמלעי ירמוז על ההכנעה
שחרי הצד למח עולה מן העפר להכנע העוצר
שהוא עפר מן האדמה משא"כ צלמר שהוא
עולה מצעלי חיים וכן אמרו במסכת יומא כי
דצד העולה מן הקרקע צד צד וז"ל צדים
וענפים ירמוז על היחוד שכן לשון צד יחיד,
ומן סידוע שהחוט שלו יחיד אינו נחלק כלל
כמו חלמר שהחוט שלו נחלק וכן הסער צאדם
וזה שאומר צד צד כלו יחיד שאינו נחלק,
וא"כ חרי יש צו סימן ורמוז ליחוד. וכן הצד
היא לצן וגוון הלונן הוא סימן המחילה. ופי'
רש"י ז"ל שם צמק יומא ריש פרק צא לו צד
דצד העולה מן הקרקע הוא הפסחן שאינו
יולא חלא מן הקנה האמלעי משא"כ בקנצום
שהוא יולא מצחוץ סצ"צ העץ והנה מספרו של
צד שם וכן נקרא הצד צלשון שם רמוז לקו
האמלעי הכרמוז צואיו שצסם שסכהן דוגמתו:
וכבר ידעת שהכרמוזים לפני ולפנים כרמוזים הם
צה"א וא"ו והנה הה"א בכלל הוא"ו וז"ל
צד שצו ככנס לפני ולפנים שמספרו שם.

ועוד כראה לי צב"י הזה ענין והוא שידוע כי
חלקי גוף האדם ג' כנגד ג' חלקי המליחות,
וזה להורות כי הוא כולל כל העליונים והתחתונים
ומזה יש לו כח להמשיך הצרכה ולהשפיע כח
עליון בתחתונים אף כי הכה"ג המיוחד לעבודת
המקדש, וז"ש ומכנסי צד יהיו על צצרו וזו
ממחיו ולמטה שהוא החלק השפל צאדם כנגד
עולם השפל, וצאצנטי צד יחבור זהו אמלעות
הגוף כנגד העולם האמלעי והוא חלק עולם
הגלגלים, יצמלנפת צד ילכוף דרך המלנפת
לסניחה צראשו והראש הוא החלק העליון צאדם
והוא מכוון כנגד עולם המלאכים שהוא עליון
וככצד מן השאר, והנה קדר הלצ"טה ממטה
למעלה והיתה מחצת הכהן מסועטת צצלטה
חלקי המליחות ממטה למעלה כקדר לצ"טה
הצגדים ומתקדשת בקדושת העליונים וזהו
שהחמיל הכי בקדש וסיים בקדש: (ז) והעמיד
אותם לפני ה'. שני השעירים היו מחנה להקצ"ה
לפני הגורל ואחרי הגורל, לפני הגורל הוא

שאמר ותעמיד אותם לפני ה' לצאר כי שניהם
היה כוחן צמחנה להקצ"ה ומעמידן לפניו,
ואחרי הגורל הוא שאמר והסעיר אשר עלה
עליו הגורל לעזאזל יעמד חי לפני ה' לומר
שאף אורו של עזאזל היה כוחו להקצ"ה,
ומצואר צפרטה כי הסעיר אשר לה היה כשחט
הוא שכי ועשהו חטאה, חבל הסעיר אשר
לעזאזל לא היה כשחט חבל היה משחלח על
פני המדצד כטעם לפרי מלורע (ויקרא י"ד)
על פני השדה וכטעם (דברים כ"א) עגלה
ערופה צנחל חיתן אשר לא יעצד צו ולא
יזרע, וכוונת התורה איננה להקריב לעזאזל
וחלילה זה שאין כל העוצר שיתכוון צחפלתו
ועצודתו כי אם להקצ"ה לצדו כענין שכתוב
(שמות כ"ב) וצח לאלהים יחרם צלחי לה'
לצדו ואילו נחכוון לאמלעיים אין עצודתו
מקובלת ואין צחו מרולה חבל הוא צצח רשעים
חועצה וזה ענין כל הקרצנות כולן שאנו חייצין
לכוון צעצודתנו לה' לצדו שהוא היחיד והקדמון
ואם חולי יקבלצו שאר הנמלאים ע"י עצודתנו
לד קבול אין חנו מוששים לזה כלל כי כך
נלעוינו שחיה כוונתנו תקועה צסם המיוחד
יהעלה לצדו ומפני זה היו השעירים חלה
שניהם מחנה להש"י לצאר שאין כוונתנו צסניהם
כי אם לשם המיוחד צלצד ולכך היה סכהן
עושה צהן צחחלח מעטיו שכי דצרים חלו
היה כוחן שניהם מחנה להש"י והיה מטיל
עליהם גורלות לפי שהדצד הנחלק ע"י גורל
הוא החלק הצא מחת ה' כענין שכתוב (משלי
ע"ז) צחיק יוטל חת הגורל ומה' כל משפטו,
כי חילו היה סכהן מקדיש אותן צפה ואומר
עליהם זה לה' וזה לעזאזל היה משום ענין
לענין והיה הענין כעין עצודה לעזאזל ולא
יחכן להעשות כן חבל עתה שהיה על פי
הגורל הכה הש"י. כוחן הסעיר ההוא לעזאזל
ומחתו צא חליו והוא יצחר ולא חנו, ומזה
ח"א גורל חחר לה' לצמח דה' כי אורו הסעיר
אשר לה' הוא לשמו ולא לעזאזל, והשכי הוא
לעזאזל ולא לשמו של עזאזל כך פי' הרמצי'
ז"ל, וצפ"י חרז"ל צמסכת יומא ריש פרק ערף
צקלפי שאם לא הגריל לא עשה כלום ושם
העלו דהגרלה מעכצת: וע"ד הפשט צאור מלת
עזאזל קשה מלשון עזוז כי היה סר צצות
לוק קשה כענין שכי חרץ גזרה וכ"מ צחורה
כחכים לעזאזל מקיס הקשה צצחרים יכול ציסוצ
ח"ל

והוא נפש הגלגל שהוא וידוע הוא נסמו כי חותם סמו אל כשמות סאר המלכים ויס נסמו התעוררות כי הוא סס המות לכל מי שאינו כזהר ממנו, ועוד שהוא עומד לשמאלו של אדם, ועוד שהוא כולל לסון סמיות לפי שהוא מקבל שוחד וכי (דברים ע"ז) כי הסחר יעור, וחכמי האמת הרחיבו באור זאת ממ"ס צמדרסס וכסא הסעיר עליו את כל עונותם עונות איס חס סנא' (נראשית כ"ה) ויעקב איס חס. והמדרש של פרקי ר"א באור גמור לכל זה כי סס הזכירהו נסמו והנה הוא כח חזק מפורס מנורא מחוך מלת עזאזל וכמו שהזכרתי, וכן עוד מלת עזאזל כוללת לסון עז אזל ותמלא ממלת עזאזל הראשון עד מלת עזאזל ל"ג פסוקים אחר המלה התיא, ומזה כתב החכם רבי אברהם ז"ל צמז הענין וז"ל, ואס יכולת להנין סוד המלה סתיא אחר מלת עזאזל חדע סודו וסוד סמו כי יס לו חברים במקרא ואני חגלה לך קלת הסוד צמז צהיותך בן שלסים ושלס חדענו עכ"ל. ומעתה יחגלה לנו מכל זה הסעיר המשתלח למי הוא משתלח ומה סמו ומה ארלו וכל מקומות ממשתלחו כי סס מקומות הסממון והחרבן כי הוא סר המדבר וכל המלחמות והמחומות וכל מכת חרב והרג ואצדן ישתרגו מאלילות כמו וכל סולפי חרב צעמים ימשכו כח ממנו והוא המקבל הסעיר הזה כי העזים והסעירים מהבהמות בחלקו ומהעו"ג זרעו של עסו סנקרא סעיר סנא' (נראשית כ"ז) הן עסו אחי איס סעיר גם אימתו נקראת סעיר סנא' (צמדבר כ"ד) והיה ירשס סעיר או"ציו, וכן בחלקו השדים המסעינים והמזיקים הנקראים סעירים סנא' (ישעיה י"ג) וסעירים ירקדו סס, ואמרו צמדרסס שהקצ"ה הפילו ולכת סלו מן הסמים והיה אוחז צככפיו של מיכאל להורידו עמו ופלעו הקצ"ה ולכך נקרא מיכאל פליע, וא"כ למעט מן הספירות הוא והוא מחילה מפסקת צין הספירות וצין הקרצנות ואיך יעלה קרצנו לסס העימוד והרי הוא צאמלע שחל צריך עומד להסטיין מעכב על קרצנו ולכך אמר שלא יקטרג כלוי שלא יפסיק צין ה' המיוחד וצין קרצנו כי כאשר נהן לו זציחה זו כמי סמסליך פרוסה לכלב כדי שלא ינשכנו אז יעלה קרצנו דרך סלולה לסס המיוחד צלי קטרוג כיון שאנו מוכנים לו ולכחותיו ולכל צני ישראל לא יחרץ כלב לסונו ויסוצ סקטיגור סניגור אעיפ שהוא

נחמה

חיל המדברה ומנין סיהיה לוק חיל אל ארץ גזרה וכן פירס"י ז"ל. וע"ר המדרש אמרו צפריא לפיכך היו כותנין לו לסמאל שוחד ציום הכפורים שלא יקרב קרצנס סנא' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל גורלו של הקצ"ה לקרצן עולה וגורלו של עזאזל סעיר חטאת וכל עונותיהם של ישראל עליו סנאמר וכסא הסעיר עליו את כל עונותם ראה סמאל שלא נמלא צהן חטא ציום הכפורים אחר לפני הקצ"ה רבון העולמים יס לך עס אחד בארץ כמלאכי הסרת סצסמים מה מלאכי הסרת יחפי רגל כך ישראל יחפי רגל ציום הכפורים מה מלאכי הסרת אין צהס אכילה וסחיה כך ישראל אין צהס אכילה וסחיה ציום הכפורים מה מלאכי הסרת אין להס קפילה כך ישראל עומדין על רגליהם ציום הכפורים מה מלאכי הסרת סלוס מחוץ ציניהם כך ישראל סלוס מחוץ ציניהם ציום הכפורים מה מלאכי הסרת נקיים מכל חטא כך ישראל נקיים מכל חטא ציום הכפורים והקדוש צ"ה סומע עדותן של ישראל מהקטיגור סלהס ומכפר על המקדש ועל המזבח ועל הכהנים ועל כל עס הקהל סנא' וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עס הקהל יכפר ע"כ צפריא פרק וי', ומלת סלא יקרב את קרצנס יס כוסחאות סכתוצ סלו צוא"ו ויס סכתוצ סלא צאליף וצין סכתוצ סלו צוא"ו או צאליף לא ידעתי פירושו כי אין הלסון מתישב לפי הענין לא כזה ולא כזה ואפשר סיהיה כוסח הלסון סלא יקרב את קרצנס צאליף וסחיה מלת יקרב מלסון קרב ומלחמה וכאילו אמר סלא יקטרג את קרצנס שהוא המליץ הרע וידבר עוצ על ישראל.

וע"ר הסוד אשר גלה חרב מקטוריו מחוך המדה הזאת שהוא מנורא צו מלת עזאזל כח חזק והמלה כאילו נכחצה עזאזל מלסון עז ואילות כי כן הכחות העליונים חתומים צסס אל וז"ס (ההלים ל"ה) מליל עני מחזק ממנו, ורז"ל דרסוהו על ילר סוצ ועל ילר רע וכסס סנקרא חזק כך נקרא מלך סכן סע"ה קראו (קהלת ד') מלך זקן וכסיל, וכבר ידעת מאמר רז"ל הוא סטן הוא ילר הרע הוא מלאך המות. ואס מחעורר צמספר אוחיות המליך ממלאכו כמספר אוחיות מאדי"ס וזה המופת כי הוא מולך צכל צעל הי אשר תחת הסמס

כהנה עם כחותיו אין כוונתו אלא לאדון הכל
 שבונו צדק שנתן מתנה לאחד מעבדיו ועבדיו
 למוצתו כדי שילין עוז צעדנו והמתנה הזאת
 אינה צאה אליו ממנו אכחנו אלא ממנו יחצרך
 עד שאפילו צערת הגורל לפעמים של עזאזל
 צימין ושל סם צמאל לא היה להם לסכותו,
 וכן אמרו בגמרא דמסכת יומא שאלו את ר"ע
 מהו לסכותו של צמאל צימין ושל ימין צמאל
 כדי שיחזור של סם צימין והסיצ להם אל
 חתנו מקום למינים לרדות כלו שחם היו
 משכים יאמרו המינים עזאזל רשות אחת צפני
 עלמה אצל ים רשות אחרת גדולה ולכך הולרך
 לכבדה ולהחזירה צימין ואיכן יודעין שהן גזרות
 של הקצ"ה והוא בעלמו הנוחן ומוחל על כבודו
 לתועלתו ואם זה כהנה צמה שאלו כוחין
 אין אלו כוחין לו כלום ולא מכוונים אליו
 כלל אלא לשם המיוחד, וכ"מ צמאלך של מנוח
 סכהנה כשעלה צלה המוצח ולא הייתה כוונת
 מנוח למלאך ח"ו אלא לשם המיוחד, וכן המכות
 בקרבנות שזכחה תורה לאהרן ולצניו ואע"פ
 שהם נהנים בזה אין צדד שום לד עבודה
 לכהנים מקריצים הקרבנות אלא לעשות רלון
 אצניו שצממים סלינו צדך: (יד) על פני
 הבשרת קרמה ולפני הבשרת יזה שבע פעמים.
 היו ההזאות ציוה"כ שמונה אחת למעלה ושבע
 למטה, צכאן ארמו לך אחת למעלה כנגד
 המעלה הראשונה העליונה הכוללת עומת החכמה
 והצינה ושבע למטה כנגד השבעה ושכינו צמם'
 יומא פרק הוליו לו וכך היה מונה אחת אחת
 ואחת אחת ושמים אחת ושלש אחת וארבע
 אחת וחמש אחת ושש אחת ושבע, והצן כי
 כשאמרו אחת הוא השלשה וכשאמרו אחת ואחת
 פירוש השלשה והגדולה וכן כלן עד הסיף, ואמרו
 שם בגמרא דכולי עלמא מיהת הזאה ראשונה
 לריכה מנין עם כל אחת ואחת מאי טעמא
 רבי אליעזר אומר כדי שלא יטעה בהזאה רבי
 יוחנן אומר אומר קרא ולפני הכפרת יזה שבע
 פעמים שאין תלמוד לומר יזה ומה ח"ל יזה
 למד על הזאה ראשונה שריכה מנין עם כל
 אחת ואחת מאי ציכיהו איכא ציכיהו דלא
 מנה ולא טעה פירוש שלא מנה הזאה ראשונה
 עם כלן ולא טעה, וצאור הענין דלרבי אליעזר
 ילא כיון שלא טעה, ולר' יוחנן לא עשה כלום
 אע"פ שלא טעה כיון שלא מנה הראשונה עם
 כלם, התבונן מה שהיתה כוונת החכמים האלה

צעמס מנין ההזאות, והיתה ההזאה צדס מה
 דס זה פעלים אמרו לו מדס של יה"כ שהיה
 כ"ג מזה, לפיכך כהנה על הארון ולמה נקרא
 שמה כפרת שמכפרת על עונותיהן של ישראל:
 (טז) השוכן אתם בחוך שומאחם. אע"פ שהם
 עומאים שכינה ציכיהם וזה היה דעת ר'
 יהודה ז"ל צמסכת קוכה שהיה אומר שומסכין
 צדד המקבל עומאה ומטעם הכתוב הזה היה
 אומר בן אע"פ שאין הלכה כמותו, וכן דרז"ל
 (צראסיה כ"ז) וירח את ריח צגדיו אפי' ריח
 צוגדיו, ודרשו עוד (תהלים ט') עלית למרום
 וגו' אף קוררים לשכן יה אלהים אפילו ים
 צחוכס סיררים ופושעים שכינה ציכיהם, ודרשו
 עוד כי שחא שלח אומר ה' אלהי ישראל, צכל
 ספר מלאכי הזכיה לצאות וכאן אלהי ישראל
 אלא אע"פ ששכיאים אחס וכשלחתם אלהיכם
 אבי ולכך הזכיר אלהי ישראל, וצמדרס השוכן
 אחס צחוך עומאחם אע"פ שישראל צבלות והם
 לא עהורים צבלותם שכינה סורה עומהם:

(יז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד. דרז"ל צמס'
 יומא של ירושלמ אפי' אותן שכתוב צהן
 ודמות פניהם פני אדם לא יהיו צאהל מועד,
 ומה נהדר כה"ג צמעלה הגדולה הזאת עד
 שאפי' חיות הקדש מפנים לו מקום לעבודתו
 כדי שיכנס לפני המלך ויעבדנו ציחוד כי
 מלאך ה' לצאות הוא, ואותו כהן לדוקי שחקן
 מצחון והכנים מצפנים וצא מלאך וחצו על
 פניו צעורה היה ולא היה לפני ולפנים צשעה
 שהיא ככנס להקטיר קטרה. וכן שכינו צצרייחא
 צמס' יומא פרק ראשון חכא רבי חייא כמין
 קול כשמע צעורה שצא מלאך וחצו על פניו
 וככנסו אחיו הכהנים ומלאו כעין רגל עגל
 צין כחפיו שחאמר (יחזקאל ח') וכף רגליהם
 ככף רגל עגל, ואירע לו כן מפני שלא היה
 מאמין לדברי חכמים ס"ס צה קצלה שאין לחקן
 מצחון אלא מצפנים והטעם מפני ריח הקטרת
 ש"ס לו עקר צשעה החקון והוא היה רולה
 להתחכם כנגד הקצלה ולפיכך נענס, הקצ"ה
 ילילו מן העונס ויגמלנו למען לרקו:

(כא) איש עמי. דרז"ל איש אפי' זר, עמי אפי'
 צעומאה שחם נעמא ככנס לעזרה ומשלחו,
 עמי אפי' צצנה כלו' שחם חלה השעיר מרכיבו
 על כתפו צצנה והולך ואל"ל חס לא חלה דחי
 כושא אח עלמו אלא אפי' חלה דהוי כמו כפות
 והוי כמסאוי אע"פ מותר להרכיבו על כתפו
 צצנת

צטתה וזהו עמי אפי' צטתה : (כג) והניחם שם. שלא יסתחם בהם ציו"כ אחרי, כך דרז"ל צגדים סכסחם בהם יום הכפורים זה אל יסתחם בהם יו"כ אחרי שחאמר והניחם שם מלמד שטעונוין גכזה ואמרו כי (משקל) [מחיר] הצגדים היו י"ח מנה וז"ל והי"כ י"ח, וחמלא עוד צירושלמי דמס' יומא תני ר' חייא ולצסם יצלו שם, שם היו מרקיצין ולא היו כשרים ליו"כ הצא ע"כ, וזה רמז מפורש לגכיתחם : (ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לפהר אתכם. הכי הזה הצטתה לדורות כי יום הכפורים הוא יום מיוחד לסליחה וכפרה וצו יעשהו ישראל מכל מעלתם שעשו לפני ה', והוא דרז"ל עזירות סבין אדם למקום יו"כ מכפר, וסבין לבין הצו אין יו"כ מכפר עד סירלה אחי חצרו, וכססיה כה"ג מחודס ציום הכפורים היה אומר הכי הזה צחפלתו והסס סה"י מזכיר צכ' הזה הוא שם צן מ"צ, ולכך אנו אומרים צחפלתו ציו"כ לפני ה' חטתו כלומר לפני שם מ"צ וכן דעת מורי הר"ש וכן עקר, כי יו"כ יום רחמים צדין והסס הזה ז' חיצות כל חיצה וחיצה צח ססה אוחיות הססה חיצות מדה רחמים והסציעית מדה"ד וכה"ג היה לריך לחתחון אל הדיין. וידוע כי הסס של מ"צ זה צו צברא העולם, והוא יולא מצראשית ונקודו ידוע והוא נחקר ממדה הגזורה, ושלס אוחיות ראסוכות הן הן שלס אוחיות ראסוכות של אלפ"א צית"א ללמדך כי צטתה ימים צברא העולם לשם קלוות צטתה חותמות, וכמו צחלתי צקדר צראשית צפסוק יום הססי והחיצה הסציעית תחלתה ט"ן ספירוסה לש וזהו ט"ן סורקה סה"א מדה"ד ומספט חיצה זו להיות מוקדת צסוריק וכחחם צה הסס כלו כי כן תחלחם רמזה צחחיות פרסה זו, הוא סקמך מיד סצת סצחון היה הקויף היה קדס קצוע והוא רוח הקדס, וז"ס ולצס אח צגדי הצד צגדי הקדס, הוא צכחצו סלחחיו וכפר אח מקדס הקדס וחחיות הפרסה כאשר לזה ה' אח מסה וחצן כל זה. ויש מן הגדולים סדעתם כי הסס המיוחד היה מזכיר, והגאון רצינו סעדיה ז"ל מכלל והס אומרים כי מה סחכו קורין לפני ה' חטתו לפי סציוס סחכו אומרים וכך היה אומר ואנו מעידים עליו על מה סהיס אומר איך כוכל להעיד עליו סהיס אומר לפני ה' חטתו כלומר לפני הסס סחין אנו

רסחין לסזכירו ככחצו חצל הוא היה רסחי צכך סהיה מזכירו עסרה פעמים צחקדס ציום סכפורים, וכן אמרו צחכת יומא פרק טרק צקלפי חכו רצנן עסרה פעמים מזכיר כהן הסס צו ציום ג' צודוי ראסון וג' צודוי סני וג' צסעיר המסחלת ואחר צגורלות, וכן תמלא צפרסה זו עסר פעמים הסס סעיוחד מן ויאמר ה' אל מסה עד ססלוס הפרסה, וסדעה סראסוכה היה העיקר חללנו כי הסס של מ"צ היה מזכיר וכמו סהזכרתי למעלה, ומזה אנו אומרים צכוסה אוחה חפלה וכססיו סומעין אח הסס המפורס יולא חפי כהן גדול צקדוסה וצטהרה היו כורעים ומסחחויס וכופלים על פניהם ואומרים צרוך שם צצוד מלכותו לעולם ועד ולא היה נקיח צקדוסה חלא מוחך המססצתה. וכך אמרו חכמי המרכצה חין סמותיו של סקציה נקראין צקדוסה חלא מוחך מורסי לבו של אדם, והכוחה להס לומר סחילו יולאים צספתיו חכה הס מחספטין צחור וסחור צח לדי עומאה וכמלא שם סמים מחחלל ולפיכך היה הכהן מצליע היה מחחיל לסזכירו צחולחח ספתים ואח"כ מסלימו צצליעתו. ושמעתי כי ההצלעה סיתה צחיצות סחחדות סהיו אוחיות סהוי"ה כזכרים צהס עם נקודס כגון חליסו חכצ"א יסעיהו חכצ"א וכיו"צ וזו סיתה ההצלעה וזהו פירוס מצליעין סחרי"ל צפרק עסרה יוחסין שם צן י"צ חין מוסרין אוחו חלא ללכועים ולכועים סצכסוכה מצליעים אוחו צכעיומה אחיהם חכהנים והיה שם של מ"צ מזכירו צחולחח ספתיו צחיצותיו וצכקודו המקובל, ולדעת סחומר סהסס המיוחד היה מזכיר היה מזכירו גם כן צחולחח ספתיו צחחיותיו וצכקודו המקובל (אע"פ) סחין עיקר הקדוסה צחזכרת סס סהוי"ה חלא צכקודו ומסורת ציד חכמי סחחח סחין מוסרין אח הסס חלא על הסים סכח" (סחלים כ"ע) קול ה' על הסים : ין (ד) דס יחשב לאיש והוא דס שפך מפני סצזמנו של אדה"ר היו כל סצעלי חיים סקובין למחלו כי לא סוחר לו חלא ספירות כעכין סכ" (צראשית ח') חכה נחתי לכס אח כל עסצ, זורע זרע ואח כל סעץ אשר צו סרי עץ עד סכחחייצו כליה צדור סחצול וכלולו צזכוחו של נח ואז סוחרו למחלו וע"כ יאמר צכחן כי מי סיסחטו צחחכה או חוך למחכה ואל סחח חסל מועד לא חצ"א חחלה דס יחשב לאיש סחוא

הוא דם שפך כאלו שפך דם האדם כי יחזור לאיפורו הראשון שהיה בזמנו של אדם שוחט הסור כמכה אדם, כן פירש רש"י: (ז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. היו ישראל צעירים לחושים אחר החכמה הזאת ונושבים אחרים מאלו לדעת מהן עתידות ונקראו שעירים לפי שהם מחדמים צדמות שעירים או על שם שאלם משחער צדמותם וכן נקראו שדים ע"ש שהם שוכנים במקום סדוד ומרצ כגון המדברות וקלוי הלפון המרצים שאין שם ישוב כלל לרוח הקדושה. וכתב הרמב"ן ז"ל כי עיקר היותם מצי' יסודות קלים והם האש והרוח וע"כ יעשו לרוח דקותם וקלותם, וכשם שכל הכנאים צעולם השפל הזה בכלל צין צעלי חיים וצעלי הלומה והדומה הם מורכבים מצי' יסודות כן היתה ילדת השדים צמעה צדאסית מורכבת מצי' יסודות אלה, אבל היו המורכבים מארבעה יסודות גוף גם ומורגש להשגת האדם והשדים המורכבים מצי' יסודות אלה הם גוף דק איכנו מורגש ולא מושג לחושי האדם אבל הם מחדמים ומחלצים לורם לעיני הרוחנים והנה הם גוף רוחני כי כן היסודות האלה רוחניים וכשם שהמורכבים מארבע יסודות היותם וקיומם הוא חבור היסודות וצריחותם מצי' היסודות וחלים כאשר יגברו זה על זה ומיתחם פרודם זה מזה, כן היות השדים וקיומם הוא חבור צני היסודות ומיתחם זה מזה, וזה שארז"ל ו' דברים באמרו צדדים שלשה כח"ט, יש להם כנפים כח"ט ועטין כח"ט ויודעין מה שעתיד להיות כח"ט כח"ט יודעין שלקא דעתך אלא אימא שומעין מה שעתיד להיות כח"ט כח"ט. ובאור הענין כי לפי שהם שוכנים צאור בגלגלי היסודות מצינים העתידות מציני המזלות וזה ק"ו מעופות אס העופות יודעים העתידות מהם ומגידין אותם כלפופן ומן העופות יודעים המכשפים המכירים והנביאים צדמות חכמה ק"ו לשדים שאפשר להם לדעת זה מצי' המזלות, ומה שידעו השדים גם העופות אינה אלא עתידה קרובה לא רחוקה לימים רבים, שלשה כצני אדם אוכלין ושותין כצני אדם פרים ורבים כצני אדם ומתים כצני אדם, אין הכוונה בזה מצי' האדם כי האדם המורכב מארבע יסודות והוא גוף גם מורגש הנה מצינו כיוצא עז וגם אצל השדים שהם גוף רוחני דק הנה מצינו ג"כ כיוצא

זהם דק ואכילתם ושתייתם היא ריח האש וליחות המים כי חלק האש שזהם הוא מצינס חלק הרוח שזהם ולריך להחזיר הליחות ההוא שאזר ממנו, וזהו אוכלין ושותין כצני' כי מצינו של אדם הוא על הדרכ הזה כי ליחות גופו מצינס צדמותו לציני סבות האחת מפני האור המקיפו מצחון והסכית מפני החום העצמי מצינס ליחותו מצפנים וע"כ ילריך למצי' להחזיר הליחות שאזר ממנו וכזה הוא מצי' השדים כי הם לוחכים ליחות המים כענין צ"י (מ"א י"ח) ואלה המים אשר צדעלה לחכה, וזה ענין הקטרת במקטירין להם כי העשן העולה והליחות שהוא הוא מצינס והנה הם נהנים בזה ומתחברים אל האדם ומגידים לו עתידות כידוע צדמות חכמה הנקרא' כיגדומכ"א"ה וענין היותם שזהם שאמרו מתים כצני אדם הוא כשם שמת האדם הוא פרוד חבור ארבעה יסודותיו כן מת השדים פרוד חבור יסודותיהם וענין הטיסה שאמרו עטין כח"ט כח"ט השרת לרוח קלות צני יסודותיהם וזה ק"ו מן העופות אס הגוף המורכב מארבעה יסודות פורה צאור בקלות רב מפני שגברו עליו האש והרוח, והמים והעפר מעטים צו מאל אף כי השדים שהם מיקודי האש והרוח צלצד שהם יסודות קלים ומן היסודות הכבדים אין זהם כלום: (י"א) כי נפש הבשר בדם הוא ואני נחתיו לכם על המזבח. כתב הרמב"ן ז"ל צאיסורי הדם טעמים רבים, ה' מפני שהוא חלק ה' כמו החלב כי כשם שמוקטירין את החלב דכתיב (ויקרא ג') כל חלב לה' כן זורקין את הדם על המזבח, ולפיכך אסרה תורה החלב והדם מפני שהם חלקו יתעלה, ומה שנאסר דם חיה שאינו חלק השם שהרי אינה ראויה לקרבן לפי שאין לגזור איסור לחלאין ולכך נלה הכחוב לאסור כל דם צין של צדמות צין חל חיה, ועוד טעם אחר מפני שהוא כפס והקצ"ה לא התיר צעולם את הכפס שכי"מ צדמות שחאסרו לו כל צעלי חיים ולא הותר לו למאכלו אלא העשבים והפירות עד שצא נח והתיר לו הקצ"ה כל צעלי חיים לפי שלא כלולו אלא צדמותו ומתהתיר לו זהם דוקא הגוף לא הכפס ואס כן הכפס עומדת צאיסורה הראשון, ועוד טעם אחר מפני שהדם הוא הכפס הצדמית אין ראוי לכו שבערב עצה צעענו ואנו מקצלי החורה לריכים שנהיה זכי הגופות ראוי לקבל המושכלות וכלמעינו

וללכת בקלות והוא הדם שנעשה צו חלל וזהו רביעיית אחרון חזל כל הדם הראשון שהוא דם קלות נקרא דם הכפס חזל אינו כפס עלמו כי לא ימות צו אדם וזהמה חלל רביעיית אחרון ולענין כרת אין לריך לומר דם שותת שאף דם קלות זכרת:

י"ח (ז) ואמרת אליהם אני ה' אלהיכם. ע"ד הפשט ואמרת אליהם בשמי כך פ"י הרמזין ז"ל. וע"ד המדרש חני ה' אלהיהם חני הוא שחמרתו בסיני חני ה' אלהיך וקבלתם עליכם אלהותי קבלו מעשה גזרותי, רבי אומר גלוי וידוע שסופן לכתק בעריות צימי עזרא לפיכך צא עליהם בגזרה חני ה' אלהיכם ד"ן ליפרע וכאון לשלם שכר. וע"ד הקבלה חני ה' אלהיכם לא יחקר מלה חזל הוא כפשוטו כי אלהי ישראל הוא חני, כמו (שמות כ"ה) בכל אשר חני וכן (ס"ט) כי חני ה' רפאך:

(ה) אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. יחזור למשפטים שהם חיי האדם ציטוטי הארלות והם קיום העולם ועמידתו הוא שכתוב (משלי כ"ט) מלך במשפט יעמיד חרץ. וקבלת רז"ל וחי בהם ולא שימות בהם שהרי המלות כדמות מפני פקוד נפש וצבולס נפסקה החלכה יעצור ואל יהרג חוץ משלשה אלו ואלו הן ע"ז גלוי עריות שפיכות דמים סעליהן אמרו יהרג ואל יעצור וצטאר המלות כולן שאמרו יעצור ואל יהרג דוקא צלנעה חזל צפרהסיא חפילו על מלות קלה יהרג ואל יעצור כך העלו בגמרא. ובמדרש וחי בהם לעוה"צ וא"ת צעה"ז והלא סופו מת: וכן ת"א ויחי צהון - חיי

עלמא, והנה מיני החיים לבוף ולכפס צמעשה המלות כחלקים לארבעה חלקים ומלת וחי כוללת ארבעתן, האחד מי שמכוין צעשית המלות ויעשה אותן על מנת לקבל פרס והולך בהם בדרך השמאל כדי שיהיה לו צהן שכר עושר וככסים וכבוד כדי שיחיה ימים רבים וזש"כ (ס"ג) צשמאלה עושר וכבוד ופירשו רז"ל למשמאלים זה עושר וככסים וכבוד, השני מי שמכוין בהם כדי שיעול שכונו לעוה"צ, ואש"פ שהוא משהדל בקיומן ועשה אותן שלא לשמה על מנת לקבל פרס לעוה"צ מ"מ כפשו זוכה להיות שם, ועל שני מיכין הללו אמר הכניא (ישעיה כ"ז) להחיות רוח שפלים ולהחיות לצדכאים, השלישי מי שמכוין בהם לעשותן מאהבה כדין וכראוי שלא ע"מ לקבל פרס עם עסקי

העק"ז

ונלמדינו שנגדל טעמו להיותו רך ורחמני לא חכזרי ואילו היינו אוכלין הדם היה מוליד צנפסנו חכזריות ונקות טעם וקרוצ שהיה כנפס הצהמית כי הדצר הכאכל יסוצ צטר צגוף האוכל ויוליד לו טעם כיו"צ ואין הדם כשאר המאכלים שיסתנה צעכול לכך אמר כי כפס הצטר צדכ ה"א, כי לכל צטר כפס צדס ואין ראוי לנו לערצ הנפס הנכרתת צנפס הקיימת חלל שחיה לה לכפרה על המוצנח, כל הטעמים האלה לרז"ל. והרמב"ם ז"ל כי צעממי המלות צאיסור הדם כי ה"א הרחקה שלא יתעסק האדם צמלאכת הסדים כי צלחת ישראל מוצלרים היו צקיאין צחכמה זו ומורגלין צה ממוצלרים שהיו שטופים ונמשכין אחרים והחכמים מהם כסירלו לאסוף אותם עושים בומא וזורקים שם חח הדם והסדים מוחאספים שם סציצות הגומא וכאשר ירלו להכצא עמידות יאכלו מן הדם וזהו שהזכיר הכי (ויקרא י"ט) לא תאכלו על הדם (ס"א י"ד) הנה העם חוטאים לה' לאכול על הדם, ומפני זה אסרה תורה אכילת הדם כי כוונת התורה לעולם להרוס צניני סכלותם צהפוך מחשבותיהם וזהו עעס איסורו שאסרו הכי צאכילה וצחר צו להעחר צהזח ולזרקו על המוצנח לכפרה, ולפי שהענין הזה, מין מומיני ע"ז הזכיר הכתוב צו ונחתי פני צנפס האוכלת חח הדם כמו שהזכיר צכותן מזרעו למולך, זה דעת הרצ ז"ל צספר המורה.

והרב הנזכר כי עליו כי אילו היה זה עקר העעס למה יזכיר הכתוב כפס נפס צכל פעם ופעם שיזכיר איסור הדם, וע"כ כתב כי הדצורים מחיטבים על הלצ' חזל לסון הכתוב לא יורה כן ולפיכך פירש צאיסור הדם כל הטעמים שכתבתי למעלה, עוד לריך סנצאר צפסקוקי הדם הוא שכתוב כי כפס הצטר צדס ה"א וכי כי כפס כל צטר דמו צנפסו הוא ושני פסקוקים חלה יורו כי הנפס צדס והדס צנפס שסניהם מעורצים ציחד כענין היין המוצוג צמים שהמים ציין והיין צמים כל אחד צחצרו, ואח"כ פירש ואמר דם כל צטר לא תאכלו כי כפס כל צטר דמו ה"א צא לצחר שהדס הוא הכפס עלמו שהיו לצטר אחד לא יחפרדו ולא ימלא דם צלא כפס ולא כפס צלא דם כענין החומר והלורה צכל צעלי הגוף שלא ימלא זה צלא זה, ודס זה שהוא הכפס הוא הנקרא דם שותת שהוא שותת ואינו יכול

הענין זה זוכה לחיי העוה"ז ולחיי העוה"ב
כאברהם יצחק ויעקב שעבדו מלפני עסקן
בעניני העוה"ז בענין זריעת האדמה גם עבודת
המקדש וזולתם מן העסקים הגופניים. הרציעי
מי שמתחיל במעשה המלות ואינו מתחיל
בשום עסק גופני כאלו לא היה צעל גוף כלום
אלא לצד ומחשבתו בהקציה הכה הוא זוכה אל
חיים הקיימים לעולם ולא יסלע עליו מיתה
כלל אלץ יסוד אלפי צנוף ונכפס כחנוד ואליהו
שנסחלקו מן העולם צנוף ונכפס עוד אליהו
לרצעה מיני חיים שהאדם זוכה בהם בקיום
החורה והמלות, האחד חיים כדרך צנ"ח שהם
חיים בהמשכת הזמן ונפסם מהקיימת בגופם
בהתחדת צריאותם, השני חיים אחרי החולי
ואחרי הגיע למקדש המות ומין זה מחודש של
חיים מחודשים כדמיון הכלי היסוד והצנח
והזר לתחלתו, וכענין שבי (איוצ ליג) רועס
צצרו מכוער יסוד לימי עלומיו, הג' חיים של
קליחה אחרי היותו נסע שהוא חסוד כמות
וכיון שחזר בהסודת הרי הוא חי וכענין שבי
(יחזקאל ליג) אם אחפון צמות הרעע כי אם
צסוד נסע מדרבו ומיה, הרציעי חיים אחרי
המות וסוד לסון חחית העמים, וד' מיני חיים
אלו ככללים צמלת ומי צהם: (ו) איש איש
אל כל שאר בשרו לא תקרבו וגו'. הכי הזה
יאקור המסגל צסאר הצסר וסאר הצסר הוא
מה צמוכה וסולך צמרסח לפי שאין קיום המין
מן הסאר ואין הסולדה רלויה וע"כ יאקור שבי
צ"ח כזחל ומכאן אחת למד צענין המסגל
אקור מדין החורה זולתי לקיום המין צלצד
וז"ס (ויקרא כ') כי אח שאלו הערה למדך
שבי כי מפני הסאר ירחיק הענין, וענין הגדה
שאקרה חורה יורה כן שלא תחירו אלץ
לקיום המין שהרי אין קיום המין מרס הנדות
כי העוצר כולר מרס האסה או כלו או רוצו
אלץ מרס הנדות לא יהיה כולר כלל כך כתצ
הרמזין ז"ל, ומה יאמר הרצ צסלוע דכח שהוא
מותר לצח צקהל ה, כגון גיורה ומסחררת וזה
רליה שכל שאינו לקיום המין אינו אקור וכמו
שאצאר צהגייעי שם צעיה, והנה הרצצד פירס
צספרו צסער הקדושה כי החשמים על חמסה
חלקים, האחד חובה לקיום המין והשני מלות
עוכה וסג' לרפואה וסד' לסכלל מן הסרהור
והחמישי וסוד אקור דרך הענוג וחלות כחלות
הצסמות, וכתב הרצ ז"ל צפרק מ"ח מקסר

החורה כי טעם איקור העריות הוא למטע
המסגל ולמלות צו והעריות מהנקבות כלן
יקבלם ענין אחד, והענין שהוא הוא שכל אחת
מהן כמלח על הרצ עם האיש שנאקרה עליו
חמיד צציתו והוא כסחר עמיהן וכזה דעת החכם
ר"א ז"ל, אבל הרמזין ז"ל כי כי זה טעם
חלום מאד שהבי יחייצ כרת על חלה צעבור
המלאך עמו לפעמים והחיר שיסח האדם נסים
רצות למלות ולאלפים ומה יזיק אם יסח אח
צחו לצדה כמותר צצני כח ויסח שתי לחיות
כיעקב אצינו ואין לאדם נסואין הגונים כמו
סיסח אח צחו לצדו הגדול ממנה וינחילם
צנחלתו ויפרו וירצו צציתו כי הארץ לא חסו
צראה לסצת ילרה, ואין צידינו דצר מקוצל
צזה אלץ כפי הקצרה יס צענין קוד מקודות
הילירה דצוק צנפס, והוא מכלל קוד העצור
סכצד רמזנו לו ע"כ לסון הרצ ז"ל.

והנני מצאר לך טעם איקור העריות, דע כי
הקורצה על ג' חלקים, האחד קורצה
סלא היתה שם פרוד מעולם, השני נפרדים
סלא היתה שם קורצה מעולם, השלישי קרוצים
צסאר צסר שהיו נפרדים צצד, קורצה סלא
היתה צה פרוד מעולם מותרין לצח זה צזה
כעין קורצת אדה"ר עם צניו וצנותיו שהיו
כלן מותרין לצח זה צזה כעין הסרס המהלחז
צענפיו והוא סדרז"ל עלו למטע שנים וירדו
סצעה קין וחלומתו הצל וסחי חלומותיו כי
היו סצעהם סימן ליחוד כעין סצעה קני
המכורה היולאים מעקר אחד כן היו הסולדות
האלה מעקר אחד ומסרס אחד כעין אדם וחוס
שהיו שנים והיו זה מזה, וע"ז דרז"ל רלויה
היתה לו צחו לאדם מרשסון אלץ שעה ססר
עם קין וכתן לו צחו סכח (ההלים פ"ט) עולם
חסד יצנה, וקורצה זו סמעולם לא היתה שם
פרוד היו מותרין אלו צאלו לפי שהיתה צריחחם
כאחד כעין הסרס שהכל מהלחז צו, נפרדים
סלא היתה שם קורצה מעולם מותרין לצח זה
צזה ג"כ סכיון שהיו רחוקים ונפרדים מותרין
אלו צאלו כעין הענף הנכרת מהאילן סנוטעים
לוחו להחזירו לסרס כן הרחוקים רלוים להאחד
ולהעקות סרס, הקרוצים שהם קרוצים יותר
מדאי אקורין לצח זה צזה לפי שהיו נפרדים
כצד, וע"ז ככחצה פרסח זו סל עריות שהחורה
חאקור הקרוצים שהיו נפרדים כצד קודס
הקורצה התיח לפי שאי אפשר לנפרדים שיהיו
אות

כ"ס האכילה ושם בארתי למה הוליו הכתוב
 בלשון צטול ולא אמר לא תאכל, וכיון שלא
 הזכיר צחק ר"ל למדוהו צמק' יצמות מנז"ש
 דהנה הכה וכך אמרו אמר ר' יצחק צר אצדמי
 אחי' הכה הכה אחי' זמה זמה כח"צ צבת
 צנך וצת צחך כי ערוחק הכה וכ' באיקור אשה
 וצתה וצת צנה וצת צתה טארת הכה זמה היא,
 מה להלן מפרש טארתה צתה היא צת צנו
 וצת צתו טארתה צתו דגמרינן גז"ש דהנה הכה :
 (יח) ואשה אל אחותה לא תקח, כאלו אמר לא
 תסבב כי הציאה יכנה אותה הכתוב פעם
 בלשון סביבה ופעם בלשון קיחה ופעם בלשון
 ידיעה כי אין לומר שתהיה קיחה זו צכסך
 קדושין אצל שלא צכסך קדושין מותר סהרי
 אקור הוא לסבב עם אשה ואחותה צכל ענין,
 וכן צקדר קדושים כח"צ וא"ש אשר יקח את
 אשה ואת אחת זמה היא וא"ש אשר יקח את
 אחותו וא"ש אשר יקח את אשת אחיו טענין
 כלם אשר יסבב : (צ) ואל אשת עמיתך לא
 תתן שבבתך לזרע, פירוש סחכס ר' אצרהס ז"ל
 כי המסגל ג' חלקים האחד לפרים ורציה וחסני
 לרפואה להקל מליחות הגוף והג' לחאות הכתפולת
 לחאות הצמות, ואמר הכ' לזרע כלומר אפי'
 החלק המסובב טבהן והנה היא חסורה לגמרי,
 והרמב"ם ז"ל פירש כי הולך לכתוב לזרע טאלו
 אמר לא תתן טכצחק צלצר חיה נראה
 טהכ' יחייצ' כרת אפילו צטובב עמה לחצק
 ולכסך כי צפרטה טזאת יזהיר צחייצי כריתות,
 וע"כ הולך לפרש הסביבה לזרע כדי לצאר
 כי על המסגל יזהיר יחייצ' כרת ע"כ :
 ונמצאת למד מכלן טהצא על אשת איש צכרת
 וכס"ס עדים והתראה מיתתן צחנק
 טכאמר (ויקרא כ') מות יומת הנואף והנואפת
 והנה טלמה לוח צרות הקדש טהצא על
 אשת איש לא ינקה מדין טל גיהנם והנוגע
 בה לא ינקה מעונש הגוף הוא טאמר (משלי
 ו') היחמה איש אש צחיקו וצגדיו לא תשרפכם
 אש יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכוונה
 כן הצא אל אשת רעהו לא ינקה כל הנוגע
 בה, ומה טהולך לשני מטלים כדי לרמוז
 על סני עונשין עונש הגוף ועונש הנפש
 עונש הגוף לנוגע הוא טאמר כל הנוגע בה,
 עונש הנפש לצא עלים הוא טאמר כן טצא
 אל אשת רעהו, והמטיל עונש הגוף לצגדים
 טהצגדים נשרפים לא הגוף כן הגוף נענש
 צנוגע

אות וסימן ליחוד כיון שהיה פרוד ציניהם כצד,
 וכלל סדצר הותרו סרחוקים לצא זה צזה כדי
 להראות סימני היחוד וכלסרו הקרובים יותר
 מדאי לצא זה צזה לפי שהיה ציניהם פרוד
 ואין צחולדות אלו סימני היחוד כיון שלא
 נצאלו צריחה אחת כענין צאדם וחוס וחצנים,
 ושא עיניך וראה כי הענפים לריכים סיחאחדו
 עם הסרס וזה טעם היחוד סרחוקים וכן
 הסרס סיחסרדו הענפים ממו כי לא תהפרסם
 מעלתו כי אס ע"י הענפים וזה טעם הקרובים,
 וזה טעם הפרטה באיקור העריות טכל הצא
 עליהן כאלו מקלץ ציחוד וע"כ כזכר ה' המיוחד
 צתחלת הפרטה טל עריות הוא טאמר חני ה'
 והצן זה, ודרזיל צמק' סנהדרין איש איש אל
 כל סאר צצרו איש איש לרבות הגוים סמוזסרין
 על סעריות כיסראל וכן (ויקרא כ"ד) איש
 איש כי יקלל אלהיו (סס כ') איש איש אשר
 יתן מזרעו למולך לרבות הגוים סמוזסרין על
 צרכה ה' ועל ע"ז : (ז) ערות אביך וערות אמך
 לא תגלה, ע"ד הפסע טכל לאו אחד וצאור
 הכ' לא תגלה ערות אמך טאס עסית כן אהה
 מנלה ערות אציק סהרי ערות אמך ערות אציק
 היא וכן צסמוך ערות אחי אציק לא תגלה,
 וידוע כי אין סאזסרם אלא צכקצות ועל כן
 פירש אל אסתו לא תקרב דודתך היא כאלו
 אמר ערות אחי אציק לא תגלה ומהו ערות
 אחי אציק טלא תקרב אל אסתו טאס עסית
 כן אהה מנלה ערות אחי אציק, וע"ד מדרש
 רבינו ז"ל - הן סני לאוין סכן דרסו ערות
 אציק זו אשת אציק וערות אמך זו אמו טאיכה
 אשת אציו, ומה טחזר ואמר ערות אשת אציק
 לרבות לאמר מיתה, ערות אחותך צת אציק
 טאיכה מאמך לו צת אמך טאיכה מאציק מולדת
 צית לו מולדת חוץ כלו צין סתסיה אחותך
 מן הכסולין צין סתסיה מן סזכות יש לך לנהוג
 בה כצור האחות ולא תגלה ערותה, ומה טחזר
 ואמר ערות צת אשת אציק מולדת אציק טכל
 אחד עם מה סהזכיר ערות אחותך צת אציק
 טאיכה מאמך אלא לעצור עליה צסני לאוין
 כי מי סטובב עם אחותו צת אציו טאיכה מאמו
 מוצר מטוס אחותך צת אציק ומטוס ערות צת
 אשת אציק מולדת אציק : (י) ערות בת בנך
 או בת בנתך, ולא הזכיר ערות צחק טזה ק"ו
 וכענין לא תצטל גדי טלא אקרת האכילה צפ"י
 לפי טלמד הוא ג"כ מקיו אס הצטול אקור

צנוגע לא הנפס חצל עונס הנפס המכילו לגחלים שהנפס נעכסת זהם צניהכס, והזכיר צאמלע לא ינקה כלומר שלא ינקה מדין של גיהנם אם זה עליה וכן לא ינקה מעונס הגוף אם נגע זה, וסוד אשת איש כבר בארתי למעלה, ועוד ארמוז בו צקדר נשא :

(כח) ומזרעך לא חתן להעביר למולך. ע"ז היתה סממה מולך וחק העבודה הוא שהאז היה מעביר את בנו בין שתי מדורות של אש עד שישרף וימות והיתה דעתם כי זהעביר האז אחד מצביו יכללו שאר הצבים ויחיו והוא ילליה בכל אשר יפנה, והזכיר לעולך כלסון ידיעה לפי שהיתה ידועה אללם ומלרים ונקראת מולך מלסון מלכות ואדנות והיא הנקראת מלכות שהיתה תועבת בני עמון והיא הנקראת אדרמולך וענמולך בענין שכי (מ"צ ע"ז) והספרים סורפים את צניהם לאדרמולך וענמולך אלהי ספרים, נקרא אדר מלסון בצוד וען מלסון עונה וכל סם ושם מקותף כלסון מלך שהוא לסון מולך וא"כ מולך מלכום ואדרמולך וענמולך הכל ע"ז אחת נקראת בכל שמות הללו, חצל הגאון ר"ח פ"י כי אדרמולך וענמולך כל אחת ע"ג צפיע והוא שכי צפירושו צקדר כי תשא יש צעוצדי ע"ג גוויין הרבה יש מי שעושה פסלו לורת אדם ויש שעושה לורת כרז או לורת צהמה או חיה או עוף בענין שכי (סם) חכמי צצל עשו את סכות צנות ואכסי כות עשו את נרגל ואכסי חמה עשו את אשימא והעוים עשו את נצחו ואת חרתק והספרים סורפים את צניהם לאדרמולך וענמולך כלן שמות פסילים הם סכות צנות החרנגולת ואפרוחים, נרגל חרנגול הצר הוא הסכוי, אשימא הוא חתול, נצחו כלב, חרתק חמור, אדרמולך קוף, ענמולך עווס, וקרב חכי לומר שנקראו הפסילים על שמות הכובצים בענין שכי (עמוס ה') ונשאחם את סכות מלככם ואת כיון ללמיכם כוכב אלהיכם אשר עשיתם לכם, סכות מלככם הם שמות הכובצים הוא שכי (ירמיה מ"ד) אהכחו מקטרים למלכת השמים קרא הכובצים מלכת השמים כיון ללמיכם הוא הנקרא זחל שהוא צנחאי, כוכב אלהיכם הוא מ"ז כוכבי לכת גיכ ונקרא כוכב חמה, ע"כ לסון הגאון ז"ל, והפסילים ההם היו מושכים כח מהכובצים ונקרא כיון על סם שהיו - מוכנים ומגישים לפכיו מיכי מאכלים כי דרך העבודה צכך או

מפני שהיו מכוונים דעתם ולצם להם ומתקנין אותן בצוונס גדולה וז"ש (ירמיה ז') לעשות כוכים וכי (סם מ"ד) עסיכו לה כוונים, ומלת נצחו יש ספרים שכי צכו"ן. והחכם רבי אברהם אומר שאינו כי אם זי"ן והיא מלת מורכבת על סם סנוצח ומראה סיכוי, ומה שהזכיר להעביר למולך ולא אחר להעביר צאש דצר ידוע כי ההצעה צאש היתה כי כן כתיב (דברים י"ח) מעביר צכו-וצחו צאש וכי צאחו חציו של חזקיה (מ"צ ע"ז) וגם את צכו העביר צאש כחועצת הגוים וע"כ הולרכו רז"ל לומר על חזקיה שסכתתו אמו קלמכדרא וכתיב עוד (יחזקאל כ"ג) וגם את צניהן אשר ילדו לי העבירו להם לאכלה, חצל דעת רז"ל צמה שאמר ומזרעך לא חתן להעביר למולך ולא אחר להעביר צאש שהיה זה כדי לחייבו מסעת העצרה מסתמסול בו האש כגון סנתפס האש באחד מאבריו, ומה שסמך פסוק זה שהוא אזהרת ע"ז לאשת איש יתכן לפרש בענין הסמיכות כי כן הקציה מקנא צישראל צעזדס אלהים אחרים כאשר הצעל מקנא לאשתו צלכתם לאחרים וכן מליכו צענין ע"ז כי חכמי ה' אלהיך אל קנא : (כו) ושמתם אתם את חקותי. למה הולרך לומר אתם להוליא שאר העכו"ם, שאם רלו לסמור את המלות אינם יכולים וכן ארז"ל צן כח סעצת היה חייצ מיתה וז"ל ושמתם אתם אין חייצין צשמירת המלות אלא אתם : (כח) ולא תקיא חאריך. דצק עם פסוק שאחריו כי כל אשר יעשו וכאלו אחר לא תקיא הארץ אחכם צלצד כאשר קאה כלוי אל תחשצו שהיו נפשרין צכך אך תעכשו צעונס כרת : (כט) ונכרתו הנמשות העושות. הכריחות צצחורה מלכום על ג' חלקים, יש כרת לגוף לצדו ויש כרת לנפס לצדה ויש כרת לסניהם לגוף ולנפס, כרת לגוף לצדו יהיה צצכים או צימים כי מי שהוא לדיק ורצו זכיות ונכסל צעצרה של חיוצ כרת ימות צחלי ימיו בענין אותו חלמיד שהיה עם אשתו צימי לצונה הוא צצגדו והיא צצגדה ולא היה ככשל צעצירה אחרת ומה צחלי ימיו כדאיתא צתס' סצת זהו כרת של סנים, חצל כרת של ימים הוא כגון זקן סעצר על חיוצ כרת שא"א להיות לו מעמה כרת של סנים שהרי כבר עלה לימי חזקנה חצל יהיה כרת של ימים שלא ימלא את ימיו הקלוצים לו, וזהו שארז"ל צעועד

צמועד קטן פרק אלו מגלחין צמופו רצ יוסף
 כי הוה צר שחין שכינ עמיד יומא עבא לרצון
 אמר כפקי לי מכרת דשכי אמר ליה אציי כהי
 דכפיק מר מכרת דשכי מכרת דיומא מי כפק
 מר אמר ליה כקוע מיהא פלגא צידך, ומפני
 שכרת זה של שנים הוא מפורסם וכרת של
 ימים אינו מפורסם ואינו נודע לפיכך ארז"ל
 שהקציה מפורסמת והוא סימון הזקן לגי ימים
 והנה זה אוח שעצר על חיוצ כרת, וז"ש בירו'
 זקן שאכל את החלב או שחלל את השבת מי
 מודיע שהוא בכרת, ושם מתרץ מה ליום אי
 הרי זו מיתה של זעם, לשכי ימים מיתה של
 צהלה, לגי ימים מיתה כרת, ועל כרת זה
 שהוא לגוף לצדו כאמר וככרת האיש שהוא
 מוקרב עמו כלו, שיכרת גופו בשנים או בימים
 אצל כפשו תהיה זוכה חיבך צהפרדה מהגוף
 בעולם הנשמות גם לתחית המתים גם לעוה"צ
 של אחר החיה, כרת לכפס לצדה מי שחטא
 בעצירה חמורה של חיוצ כרת כגון שאכל חמץ
 בפסח או אכל או עשה מלאכה ציום הכפורים
 או חטא בעריות והיו עונותיו מרובין מזכויותיו
 עונש הכרת מגיע לכפשו לאחר שחפרד מן
 הגוף שחיה בכרתת אחי עולם הנשמות ועל
 כרת זה כאמר וככרתו הכפשות העושות (ויקרא
 י"ט) וככרתה הכפס ה"ה מעמיה (ס"ס כ"ג)
 וככרתה הכפס ה"ה מלפני וכן (ס"ס כ"ג)
 והאזרחי את הכפס ה"ה למד על כרת שאינו
 אלא אצדן ואפשר שאין לו כרת בגופו אלא
 בכפשו כי פעמים שחיה ימים ארוכים ואי
 שלוח כענין שכי (קהלת ו') ויש רשע מאריך
 צרעתו, כרת לשכיהם לגוף ולכפס כרת חמור
 כעובר ע"ג שכי צו (צמד צ"ו) את ה' הוא
 מודק ולא מלינו צחורה כרת כפול כי אם צו
 שככרת גופו וכפשו והוא כערך מהעוה"ז והעוה"צ
 ועל כרת זה כאמר (ס"ס ע"ו) הכלת הכרת
 הכפס ה"ה עונה זה דרז"ל הכרת צעוה"ז
 חכרת לעוה"צ, ולפי ענין זה ככרת הכפס לצדה
 תהיה הכפס המחוייב כרת צין ככרת קל
 צין ככרת חמור מחצטלת לגמרי מן הקיום
 הראוי מאחר שהכרת הוא אצדן, וא"כ יהיה
 ענין הכרת שחיה הכפס ככרתת מן החיים
 הכלחיים ומחצטלת לגמרי וזהו וככרתה הכפס
 ה"ה מעמיה, ופירוש מעמיה שחכרת מחיות
 שאר הכפשות שהן עמיה כי חיות הנה וזו
 לא חיה כלל אצל מחצטלת לגמרי ולא ישא

אלהים כפשו הוא הלשון עלמו שאומר וככרתה
 הכפס ה"ה מלפני כי הוא ית' בכל מקום וזו
 מחצטלת לגמרי מ"ה זה דעת החכם רבי אברהם
 ז"ל: גם הרמב"ם ז"ל סובר כן מ"ה צפרק ח'
 מהלכות חסודת סבר הלדיקים הוא שיזכו
 לכועס חיי העוה"צ ויחיו צעודה ופרעון הרשעים
 הוא שלא יזכו לחיים אלא יכרתו וימותו וכל
 מי שאינו זוכה לחיים אלו הוא המת שאינו
 חי בעולם אלא בכרת צרעו וכאזר, בזהמה
 וזו היא כרת שכי הכרת חכרת עפי השמועה
 למדו הכרת צעוה"ז חכרת לחיי העוה"צ כלו'
 שאותה כפס שפרסה מן הגוף צעוה"ז אינה
 זוכה לחיי העוה"צ אלא גם מן העוה"צ ככרתה
 ע"כ לשון הרצ, ויש לתמוה מזה כי הרשע
 הגמור שמת צלל חסודה לא ככרת גיהנם אלא
 צטצילו וכפס שחלדיק הגמור כפשו מחעננת
 צמענוג כלמי כן הרשע הגמור ראוי שחענש
 כפשו צעונש כלמי ואם היא מחצטלת צעול
 גמור כדעת החכמים האלה איה העונש והסלום
 וא"ה שחיה גיהנם ככרת לציונים אי"כ כוח
 להם לרשעים הגמורים יותר מן הציונים וזה
 דבר שאין השכל מקצלו ועוד אם היה הדין
 כן איך החכמים האלה לא ימנו שחטאים האלה
 בכפשותם המחוייבות כרת והמחצטלות לגמרי
 עם אותם ששכינו צמסנה אין להם חלק לעוה"צ
 פי' אין להם חלק ידוע צפני עלמן אצל הם
 כהנים וכזוכין מכמה אולרות של לדיקה הגמורים
 לאותן שלא זכו כעני שאין צידו מה יאכל
 וקמור על שלחן מצירה ואפי' אותן שפושעים
 המוחלטים היורדים ואינן עולין ים להם מכותה
 צצצחות וימים טובים, וע"כ ים לפרס כי
 הכפס השכלית א"ה לה שחחצטלת כלל וצחור
 וככרתה הכפס ה"ה מעמיה מהמקום שחולצת
 מכם היא ככרתת ועוד איך כוכל לגזור מחצטלת
 הכפס לגמרי שחרי, אמרו כדוכין ס"ס לדורי
 דורות הרי שאין הכונה בצעולם אלא צקיום
 צעונש כלמי לדורות וצודאי אין לך רשעים
 מכמישים צה' וצמסה צצדו יומר מקרה ועדתו
 שחאצדו מן העולם הזה והצא ומי' לא מחצטלת
 כי הם חיים צגיהנם קיימים צעונשם ולעתיד
 יזכו לתחית המתים שחאמר (שמואל א' ג')
 מוריד שחול ויעל, ופי' מעמיה משאר הכפשות
 שהן עמיה שחיה ככרתת מן המקום שהוא
 ולא חסוד ס"ס וכן יורה לשון וככרתה כעכף
 שככרת מחאילן שומנו יחיה אצל חנה כפשו

מזיו השכינה שלא במקומה מאחר שקבלה את דינה שכרחה ממקומה שחולצה ממנו, זהו פירוש מעמיה כלו מעקר תולדתה וממיתה והוא המקום שחלצה ממס וזה דעת הרמב"ן ז"ל, וכן בשאומר וכרחה הנפש ההיא מלפני פי' ממקום שמשרה שכינתו והיא ארץ ישראל כי אם שער השמים ומסם עולות הנשמות וע"כ יתאוו הסידים למות עם והוא בענין האומר ציונה בן אחי הנביא ע"ה (יונה א') כי מלפני ה' הוא צורה שפירושו ממקום שמשרה שכינתו עם תמיד וזהו ארץ ישראל כי הוא היה צורה מארץ ישראל לחוץ לארץ כדי שיתרחק ממנו הדבור שאין הכוונה בגלית לנביא צדוק כי אם בארץ ישראל, וכן בשאומר בטמא את (צמד צ"ט) וא"ס אשר יעמא ולא יתחמא וככרתה הנפש ההיא מחוץ הקהל המתכבדים בעהבה וזה פרש מהם לכך תכרת נפשו ממקומה ולא תמות במחילתה אצל ודאי תחנה שלא במקומה אחר שקבלה דינה בכרת שכרחה מן המקום שלה ולא תהיה כנפש הבהמה שתצטל חי. והנה מחכמת אונקלוס ע"ה לא תמלא שיתרגם בכל החורה כלה וככרתה הנפש ההיא אלא וישתלי אכסא ההוא, ומה שחולה הנפש בגוף האדם רחיה שהוא קוצר שאין הנפש בכרתה ומחצטלה לגמרי אך היא בכרתה מן המקום שחולצה ממנו, ובהכרח ומחצטלה במקום אחר לא צעור אותו התענוג שהיתה ראויה לו במקומה הראשון אלו זכתה אליו. ואמנם חכמי הפילוסופים קוצרים כנפש האדם שהיא סכנה לקצול למוד החכמה והחורה בגוף האדם ומציאים רחיה צורה לא יוכל האדם להכחשה כי מתחלת הילירה שהנפש צאה בגוף אין לו דעת ולא חכמה וכיון שהיא מתחכמת והולכת ותגדל חכמתה כל זמן שהגוף הולך וגדל זה יורה שאין הנפש אלא הכנה שאלו היתה הנפש חכמה צערת צוהה בגוף יתחייב שיהיה הגוף חכם בלחמו מרחם אמו: וידוע כי אין דעות הפילוסופים אלו עקר לפי שאינם אלא מלד המחקר ולא ידעו ולא יצינו בהשקפה יתהלכו אצל משכילי ישראל אין להם אלא דברי רז"ל חכמי האמת אשר מפי הנביאים קבלו האמת והם אשר ידעו הדברים כלם על אמתם כי הנפש צלמותה וחכמתה צאה צחוק הגוף מתחלת הילירה והעד ע"י (בראשית צ') ויפח באפיו נשמת חיים לא

ולמד מי הנופח, וא"כ הנה הנפש כלחית קיימה עליונה בתכלית העלוי ולרוב הפלגת עלויה לא נזכר זה צריאת כמו צאח מעשה בראשית ואפי' צרמיזה, והחכמה הזאת אשר לנפש צמוד שהיא צמעי אמו היא מתחכמת ממנו שהולדו ולחמו לאויר העולם וחכמי האמת כנו החכמה הזאת במדרגים לנר דלוק שמכצין אותו כשהוא יולא לאויר העולם והוא שאמרו בגמרא בסוף פרק המעלה כר דלוק מוכח על ראשו ולופה ומציע מסוף העולם ועד קופו ואל תחמה שהרי אדם יטן כאן ורואה חלום באקסמיה סכא' (איוצ כ"ה) צהלו נרו עלי ראשי, כיון שילא לאויר העולם צא מלאך וקוערו על פיו ומשכה ממנו כל התורה כלה סכא' (בראשית ד') לפתח חמאת רוצן: וכן אמרו עוד במדרש מכיחין לו כר דלוק על ראשו ולופה זו מסוף העולם ועד קופו סכא' צהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך צבקר כועלו המלאך ומוליכו לבן עדן ומראה לו הכדקים שהן יוסצין ועפרותיהן בראשיתן והמלאך אומר לו חדע מי הללו שאתה רואה הללו נולדו כמותך צחוק מעי אמן וילאו בעולם ושמרו מלותיו של הקצ"ה ולכך זכו וכזדמנו לטובה זו ואחיה קופך ללחא לעולם ואם תזכה ותשמור את החורה תזכה לישיבתם ואם לאו תסב במקום אחר, לערב מוליכו לגיהנם ומראה לו הרשעים שטורדין אותן מלאכי חבלה צמקלות של אש וקורין ווי ווי והמלאך אומר לו חדע הללו שכשרפין הם נולדו כמותך וילאו בעולם ולא שמרו מלותיו של הקצ"ה ולכך כענשו וצאו לחרפה זו ואחיה קופך ללחא לעולם הוי לדיק ואל תחי רשע למען תחיה, ומכין סכן הוא סכא' (משלי ד') ויורכי ויאמר לי יחמד דברי לצך שמור מלותי וחיה בשמגיע זמנו ללחא לאויר העולם מיד המלאך וכה אותו ומכזה נרו ומולאו צעל כרחו וסוכה כל מה שראה ומולאו לאויר העולם ועל זה הסינוק צוכה חכך שיולא לאויר העולם ע"כ, וצארו לנו בזה כי הנפש צמחמתה ושלמותה צאה אל הגוף אצל המלאך ומשכה אותה חכך הולדו צגורתו של הקצ"ה כדי שיתחיל ויטרה צלמוד ויקבל סכר: וכתב הרמב"ן ז"ל כי מה שהזכירה תורה כרת צנפס החומלת היא העדות והמופת על קיום הנפשות שלא חמאו שאין מדרך המלך הישר שיעניש עצדו צעצרו על מלותיו ושלל יגמלו

יגמלוהו עוזה כאשר יקיימה וצודאי מחוך עונם הכרת המפורסם כנפס החוטאת יחזאר הסכר והגמול לכפס הלדק. והנה כשמה האדם כר ה' כופחה באפיו ופי עליון וכשמה שדי כמו שכל' (צראסית ז') ויפה באפיו כשמה חיים ותם היא בעינה שלא תמות ואינה מורכבת מתפרד הרכבתה ותהיה לה קצת הויה והפסד כמורכבים אצל קיומה ראוי והוא עומד לעד כשכלים הנפרדים, וע"כ הוא מוסף צלור בעין הכרת ואמר עונה זה כלומר כי העון שזה הוא יכריחה ולכך לא ילטרך הכי לומר כי צרכות המלות יהיה קיומה כי זה ידוע אצל יאמר כי צעונם העצרות תתגאל ותתעמאל ותכרת מן הקיום הראוי והוא מה שארז"ל מקרב עמה ועמה שלום, כי הכרת של כפס החוטאת יורה על קיום שאר הכפסות שלא חטאו והן עמה שהן צלום, וזהו שתזכיר החורה בעין הכרת שהוא ענין כפי ולא הצטיח צקיום שהוא ראוי וענין עצמי כל דבר ודבר חוזר ליסודו ולעקר מולאו וקצתו הראשונה כי היסודות חוזרים לקצתם והעפר לעקרו והכפס לשרפה ויקודה שהוא הצילה בענין שכי (קהלת י"ז) ויסוד העפר על הארץ כשהיה וסרוח תסוד אל האלהים אשר נתנה :

יש קדושים

תאווה נהיה תערב לנפש ותועבת בסילים מור מרע :

שלמה המעיה יזהיר ב' הזה (משלי י"ג) על האדם שלא ימשך אחר התאוות אלא שיכניע אותם ויסקלם מעליו כי כל המסקל אותם מעליו ומתגבר עליהן הנה הוא במדרגת מלאך וכל המגביר תאוותיו עליו הנה הוא במדרגת בהמה, שהרי מלינו צועקה צראסית שהיו כל הנמלאים כלן ציוס שטי קודם שכבר אדם על שכי חלקים שכליים וארליים, שכליים הם הנצראים העליונים שהם שכל גמור כבדל מן החומר, ארליים הם האילנות והלמחים ושאר בעלי חיים שהם חומר גמור אין בהם שכל, ושכי חלקים אלו יעשו פעולותיהם שבהמנו עליהם אלו צעכל ואלו צעצע וכל אחד מהם מוכרח צפעולתו זה צעכלו וזה צעצעו ואין מוכע לאחד מהם ולפיכך חייבה החכמה לצרוא ציוס שטי כברא שליטי מורכב מהם משהחף משיניהם והוא הכולל אותם צעכל וצעצע, צעכל

כמין השכלים הנפרדים וצעצע כמין הארליים וזהו האדם, והיתה פעולתו שכלית וצעצית לא הכרחית צעכי חלקים כי אם רלונית שהרי הצחירה והרלון צידו שימשך לחיזה לר שירלה אם אחר השכל או אחר העצע שהוא התאוה, ואם הוא זריז וילא וכלחם צתאוות ההם הנה כתפסעו מהחומר ואל במדרגת מלאך ואם ימשך אחריהם הנה כתפסעו מן השכל ואל במדרגת הבהמה, כי כן אדם הראשון עד שלא חטא והתאוה תאוה היה מלאך ה' לצלות כלו שכל גמור יפה ומוסר אין צו והיה ראוי שיחיה לעולמים באחד מן המשרתים העליונים והוכח צגן עדן הארץ שהוא מנחר המקומות ובין שחטא וכמשך אל התאוות כתפסעו מן השכל וכתלצס צחומר ואז בורס מן הגן וכתן לו העסצ למאכלו כבהמה הוא שכי צו (צראסית ג') ואכלת את עשב הסדה תחת אכלו תחלת פירות הגן שהיה מעע ה' להתפאר, וע"כ ראוי לכל משכיל לסצר תאוותיו ולהכניע ושיסיה צצרון התאוה לכפס השכלית דצר ערצ, ועז"ל שלמה צכאן תאוה כסיה תערצ לכפס התאוה הנצצרת דצר מחוק וערצ לכפס המשכיל ומלת כהיה מלסון (דניאל ח') כהייתי וכחליתי, וכן (סמות ט') הנה יד ה' הויה והענין ראוי למשכיל שיסיר ויסקל מעליו התאוה הנקראת רע שכל' (צראסית ח') כי ילר לב האדם רע מנעוריו וכי (סס ו') וכל ילר מחסצות לצו רק רע כל היום ומפני שהמשצר תאוותו הוא קר מרע ע"כ אמר ותועצת כסילים קור מרע כי מה שהוא ערצ לכפס המשכיל הוא דצר מחועצ לכסיל לפי שהוא הפכו זהו ותועצת כסילים קור מרע, וידוע כי הכמשך אחר התאוות עובר על התורם כלה, וממשך אחר התאוות הוא על ארצעה חלקים, האחד צמחצתו, השכי צדצורו, השליטי צמאכלו, הרציעי צגופו, האחד צמחצתו כי ימשך האדם אחר מחצתו צהרשורים רעים ומחצות רעות וכצר גלה לנו סעיה ולמד דעת את העם כי האדם הוא כעכס על חטא המחצת כאלו חטא צפועל והוא שאמר (משלי ט"ו) לב סמה ייעיז פנים כי שמה הלב היא אם צמלות או צעצרה הנה הוא ככרת צגוף לפי שהלב סרס הגוף וליחות הסרס מתגלה צענפים והרי זה כאלו חטא צפועל, השכי צדצורו צחטא להיר ורכילות וכצלות הפס שחלק הזה מחדצור מנוכה ומסוקן ואקור מדין החורה וע"ז אמר

סעיה (סס) ופי כסילים יציע חולת וסמך
 ליה צכל מקום עיני ה' לופות רעים ועוזים
 כלוי יסגיה צדצור הזה להענישו וכן התנבא
 יסעיה ע"ה צתוכחותיו ואמר (יסעיה ע'). וכל
 פה דוצר כצלה ולפי סדרך הצחורים בזה המין
 מהדצור לכך החליל הכחוצ (סס) על כן על
 צחוריו לא יסמח ה', השלישי צמאלו סימסך
 אחר תאותו צמאלים סאסרה תורה לו העותרים
 סגס זה אסור מדין התורה וע"ז אומר דוד
 ע"ה (תהלים מ') ותורתך צחוך מעי, סצח את
 עלמו סלא כחן צחוך מעיו מעולם ולא היה
 מאלכו כי אס ע"פ התורה ואל"ל סהיה כזהר
 מהמאלכים האסורין אף כי מן המותרים צמותרות
 היה כזהר כי (משלי י"ג) לדיק אוכל לסוצע
 כפסו, ואמר הכי (משלי כ"א) סומר פיו ולסונו
 סומר מלרות כפסו, סרביעי בגופו סימסך אחר
 תאותו צענין סעריות ואל"ל צמה סאסרה התורה
 ממנו כי גס המותר צמותרות הוא מעל, וסרי
 לך ד' חלקים סהאדם מועצע להמסך אחר
 תאותו צהס, ומנין סהמסך אחר סתאות הוא
 עוצר על התורה כולה סלא המלך סלמה גלה
 לנו סענין הזה סאמר (סס י"ח) לתאות יצקס
 כפרד צכל חוסיה יחגלע יאמר כי מי סרודף
 אחר סתאות ומצקס אותו ימלא עלמו כפרד
 כלוי יחירי סלא יסאר לו ריע ועמית סהכל
 צורחין ממנו ומסחלקים מעליו לרוע סהגתו
 והנה זה צועע ומגלה פכים צחורה זהו צכל
 חוסיה יחגלע, ומפני זה כלעויו צחורה סכפרוס
 מהתאות ואל"ל צדצר האסור כי גס צמותר,
 וכן ארז"ל קדס עלמוך צמותר לך וכל הפורס
 עלמו מן סתאות כקרא קדוס סכן מלינו צכזיר
 סלא פרס חלא מהיין צלצד כקרא קדוס סנאי
 (צמדצר ו') קדוס יהיה גדל פרע סער ראסו,
 וכן יסראל צסיכי כקראו קדוסים כסקצלו סחורה
 כענין סכי (סמות י"ע) ואחס סהיו לי מעלכת
 כהכים וגוי קדוס כדי סיפרסו מהתאות כלעוו
 על מרת סקדוסה, וז"ס (צ) קדוסים סהיו כי
 קדוס אני ה' אלהיכם: ע"ד הפסט לסין קדוסה
 הוא ענין פריסות והצדל, והפרסה סהזח אזהרה
 לכל יסראל סיהיו פרוסים וגדורים צמדותיהס
 סיחצוכן כל או"א על יולדיו ויעיד עליהס סיעיד
 סצן על אציו ואמו סהס לו כעין סצורא ויעיד
 על סצורא סהוא האצ העליון יחצרך סחדס
 עולמו זהו סהזכיר מיד איס אמו ואציו תיראו
 ואת סצחותי ססמרו כי מלות ססנה עדות

ומופת על חדוס העולם, ומה סחקדים האס
 לאצ לפי סמנהג הצכים סיקלו צירחת אמותס
 ואין כן המנהג צאצ לכך הקדים צענין היראה
 האס לאצ, אצל אלל סכצוד הקדים האצ לאס
 הוא סכי (סס כ') כצד את אצין ואת אמוך,
 ואס היו סניהס מסכימים צכך סתחלל את
 ססצח, לכך סמך ואת סצחותי ססמרו אכי ה'
 אלהיכם כלוי סל כלכם כי אחס וסס סייצין
 צכצודי וסמך לו מיד ע"ז, הוא סאמר אל
 ספנו אל האלילים כי סכופר צחדוס כעוצד
 ע"ז, ולסון אל ספנו לסון פניית סלצ הוא
 ויזהיר סכי סלא יפנה לצצו להס סיחמין סיס
 צהס ומס אלל סיהיו צעיכיו הצל וריק וסו
 כעין (דצרים כ"ע) אשר לצצו פונה סיוס,
 (סס ל') ואס יפנה לצצך ולא ססמע, ואמר
 לא מעסו לכם סלא מעסנה צידים ואע"פ
 סדעתו סאין צה ממס, אכי ה' אלהיכם, ה'
 כחמן לסלס סכר, אלהיכם דיין לספרע.

ויחכן לפרס קדוסים סהיו זו קדוסת המסצנה
 כענין סאמרו לעולם יקדס ארס עלמו
 צסעת ססמית, ולפי ססלמות סקדוסה לצרע
 יסראל חלויה ציליה לכך אמר סכציא (יחזקאל
 כ"ג) וגס את צניהן אשר ילדו לי, קרא את
 יסראל כולדים לו כי סס מיוחדים לסמו, ואחר
 סהזכיר פרסת עריות למעלה צמין האסור
 יזהיר עתה ויאמר קדוסים סהיו צמין המותר
 הרי י לכס להדצק צו כי הדצק צמינו צקדוסה
 גס סכסמר מהעריות קדוס יאמר לו, וסזכיר
 צאזרת סקדוסה הזאת כל עדת צכי יסראל
 כדי לכלול צזה גס סכסים לפי סהאזהרה לכל
 אכסים וכסים וכענין סכי צכדצת סמסכן (סמות
 ל"ה) ויקהל משה את כל עדת צכי יסראל, כי
 סכדצת סיתה לכל יסראל אכסים וכסים יחדו,
 ולפי סהאצ וסאס סצח סצן ע"כ אמר איס
 אמו ואציו תיראו לפי ססלסה סוחפין יס צו
 צאדס הקצ"ה ואציו ואמו וסקדים האס למעלחת
 כי סקדוסה מעלה יתרה צאסה יותר מצא"ס
 ואחר האס סזכיר האצ סהוא סעקר ואחריהס
 ססותף ססליסי יחצרך העליון על סכל ומזה
 סייס סכי אכי ה' אלהיכם הוא ססותף סמעיל
 צו כסמה סהוא סעקר, ואמר את סצחותי
 ססמרו לפי סעקר עונה צסצח, ומלת ססמרו
 כלסון סכי (צראסיה ל"ז) ואציו סמר את סדצר
 ולסון רז"ל סמור לי על הפתח וז"ס (יסעיה
 כ"ו) כי כה אמר ה' לסריסים אשר יסערו את
 סצחותי

סנחתי, לקריקים והם המקדשים עליון כל ימי הסבוע, אשר יסמרו את סנחתי שהם מנחמים לסבת שהוא עיקר עונה, וכוונתו שדרגתו אשר פרו יתן צעתו זה המעשה מטהו מערב סבת לערב סבת והסכר שלהם שיתן להם לעוה"צ יד וסם טוב מזכים ומצוות שיש להם צוה"ז. ויש שפי' כי זה שהזכיר קריקים צמלות סבת לפי שמלות סבת כלטויה לדורות שנאמר לדורותם צרית עולם והקריקים כיון שאין מולידים ואין זהם דורות יחשבו עליון פעורין מהסבת לכך הזכירם שיסמרוהו ויתן להם שכר טוב מזכים ומצוות, וסמך אל תפנו לפי שאסור להסתכל צנפים וכן דרגת כל המסתכל צנפים עובר מעוה"ז אל תפנו אל האלילים ולפי שאסור לחסד צאסה אחרת לכך סמך לו ואלהי מקכה לא תעשו לכם, שכל המעשה מעתה ומחשבו צאסה אחרת אותן צנים כקראין אלהי מקכה: וע"ד המדרש קדושים תהיו אומר תקצ"ה הואיל ונתקדשתם לשמי עד שלא צראתי העולם הוא קדושים כשם שאני קדוש שנא' קדושים תהיו כי קדוש אני ה', וצאור זה כי לפי שישראל היו תחלת המעשה ונתקדשו ערם היות ההויה וכענין שאמר הנביא (ירמיה צ') קדש ישראל לה' ראשית תצוהתה, לכך יזהירם שתהיו קדושים אחר ההויה זהו קדושים תהיו, מלמה"ד למלך מקדש אשה אומר לה הואיל ונתקדשת לשמי אני מלך ואת מלכה כשם שהוא כצודי כך הוא כצודך למה שאת אשתי כך אומר הקצ"ה למשה לך וקדש את ישראל שנאמר (שמות י"ט) לך אל העם וקדשתם היום ומחר, קדשם הקצ"ה ואמר (שם) ואחס תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש למה כי קדוש אני ה' אלהיכם אף אחס קדושים תהיו, ר' לוי אומר עשרה הדצרות כחוצין צפרטה זו, (שם כ') אנכי ה' אלהיך ובתיב הכא אני ה' אלהיכם, לא יהיה לך וכו' הכא ואלהי מקכה, לא תשא וכו' הכא ולא תשבעו בשמי, זכור את יום הסבת ובתיב הכא את סנחתי תסמרו, כבד את אציק ואת אומך וכו' הכא איש אמו ואציו תיראו, לא תרלח ובתיב הכא לא תעמוד על דם רעך, לא תנאף וכו' הכא אל תחלל את צחק, לא תגנוז וכו' הכא לא תגנבו, לא תענה וכו' הכא לא תלך רכיל, לא תחמוד וכו' הכא ואהבת לרעך כמוך, ע"כ במדרש וכן צירושלמי דצרכות: וע"ד הקבלה קדושים תהיו קדושים נעשכים מן הקדש וכן

מלינו צמחן תורה (שם כ"ז) ואנשי קדש תהיון לי, איש אמו ואציו תיראו החכמה והיראה ולכך הקדים אמו כדי להסמך היראה אל האב שהוא ראשית חכמה, ואת סנחתי תסמרו זכור וסמור שהם הסבת הגדול וצח זגו ומזה לא אומר. סנחתי, אני ה' אלהיכם הכל מיוחד בלי קלון ופרוד, אל תפנו אל האלילים הם השכלים הנפרדים שהם למטה מעשר וקראם אלילים לפי שיש צחן חילוח וכו' וכפל סמלה למעוט חכא לפי שאין כחם מעלמם אלא מזולתם והוא הסם המיוחד ומזה אומר הכ' (תהלים ל"ו) כי כל אלהי העמים אלילים וה' שמים עשה, שמחוך צריאת השמים יתפרסם סלמותו וכוונתו הצא לו מעלמו ולא מזולתו, ואלהי מקכה כחות הכוכבים והמזלות שהן למטה מהשכלים והפסילים הם מקצלי כח הכוכב או המזל ולכך קראן אלהי מקכה כלסון הכ' (ישעיה מ') הפסל כסף חרש, אני ה' אלהיכם השליט על מדרגת כל הנמלאים כלן וכענין שכתוב (קהלת ה') כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם, ועוד יכלול אל תפנו ממה שאמר דוד (תהלים ל"א) צידך עתותי, צא לרמוז שהסם הגדול סדרתו צו (שמות ג') זה שמי לעולם לעלם כתיב כולל צלרופו הסמות שהן ציוס וי"צ צלילה וכולל גם הרגעים שהקיומן זהם (ישעיה כ"ז) אפסעה צה שחרי צבלגול אות ראשון לארבעתם כולל כמנין הרגעים ולכך מקיים הכ' אני ה' יזהירנו שלא יפנה לבו צכל סעותיו ורגעיו כי אם צסם הגדול הכולל את כלם והצן זה:

(ד) לא תעשו לכם אני ה' אלהיכם, קיים כאן צג' פקוקים אני ה' אלהיכם וכן צמלות הגר וצמלות מאזנים וקלח מלות אחרות, והטעם צזה כי המלות כולן אלהיות והמלות המעשיות כלן עדות על האלהות ולכך ארגז"ל כל העוסק צתורה צלבד דומה כמי שאין לו אלות כי מי סהיה עוסק צתורה תמיד ולא היה משתדל צמלות המעשיות אין לו סלמות כלל וקרוצ הוא סיכפור כיון שאינו מעיד צמעטיו על האלהות והדעות האמתיות אינן מתקיימות אלא צפעולות ומעשים זה תזכיר צתורה תמיד צספור קלח המלות אני ה' אלהיכם: (ה) ובי חובחו ובה שלמים לה'. כשתרלו לעצוד עצודת לא תעשו כן לאלילים ואלהי מקכה אלא לשם המיוחד ז"ש לה' ולא תעשו זה על מנת לקבל פרס אלא לרלונכם בלוי שתהיה כונתכם לעשות

לזכו בלצד וסיהיה ללון לכס, ומה שאמר
תזבחו ולא אחר תזבחו כסם שאמר נקדר
אמר אל הכהנים וכי תזבחו זבח תודה לה'
ללזככם תזבחו, דרשו זו רז"ל תזבחו כתיב
חקר וא"ו וזא ללמד שאין אדם שוחט צמקדשין
שני זבחים כאחד אלא זבח אחד ולא שני בני
אדם שוחטין זבח אחד ומדאמר רחמנא צמקדשין
שמע מינה דבחולין מותר וזו היא שכינה
השוחט שני ראשים כאחד שחיתתו כשרה שנים
אוחזין בסכין ושוחטין כך דרשוהו רז"ל צמק'
חולין. ויחנן לומר לפי הקבלה צמקפת היא
והוא"ו שצמלת תזבחוהו ומה שידוע כי שתי
אותיות אחרונות של השם המיוחד הם שתי
מדות הרחמים והדין ולפי שהזכיר הכי הזה
קרצן שלמים והשלמים זאים להשלם המדות
ע"כ הולך להוסיף זכאן שתי אותיות הללו
לרמוז על שתי המדות כענין חוספת היא וא"ו
של (שמות ז') ותראה את הילד שאמר ותרא
מצעי ליה ודרשו זו מלמד שראתה עמו שכינה
אצל שם צמדה שהוא קרצן הודאה לשם
המיוחד לא הזכיר אות היא ואמר תזבחו וזה
מצואה: (ו) ביום זבחכם יאכל. מלה לאכלו
ציום ראשון עלמו וממחרת מותר לאכלו ג"כ
אם נותר מיום ראשון וזהו שלמים נאכלים
לשני ימים ולילה אחד הוא לילה האמלעיה
סבין שני הימים כי הלילה שאחר שני הימים
אינו נאכל לפי שהוא נותר וגם אינו נסרק
עד הצקר לפי שהסרפה ציום, וז"ש והנותר
ממנו עד יום השלישו זאש תסרק לא זא
להחיר זאכילה זלילה אלא שחיה הסרפה ציום:
(ז) ובקצרכם. זלסון רצים כי כן התחיל לשון
הפרשה, ועוד כי המכה צזמן הקליר
סיקלרו רצים ציחד ואמר לא תכלה זלסון יחיד
כי יזהיר צמלות הפאה והלקט ליחיד צעל הסדה
וכן ליחיד צעל הכרם צמלות העוללות והפרט
ודרז"ל שדך אין לי אלא שדך היה לו שדה
צסוחפות מנין שחייב צפאה ת"ל וצקלרכם את
קליר ארלכם: (י) וכרמך לא תעולל. כלומר
כשתצליר כרמך לא תצליר העוללות שהם הקטנים
שאין מעורין זאשכולות ונקראו עוללות לפי
שהן לשאר האשכולות כעולל לאיש ואקור לו
לצעל הכרם לצלרם אלא צאין עניים וצולרים
אותן לעלמן, ופרט כרמך הגרגרים הנפלים
והנפרדים מהענבים הן הנקראין פרט וכן
גרגרי התבואה יקראם הכי פירות על שהם

נפרדים זה מזה והוא שכי' (יואל ז') עצמו
פרדות תחת מנפוחיהם, כי יתבא תבצא
סומה על הארץ תבואה וצפירות וע"כ יאמר
כי כסיתעפשו הגרגרים הנפרדים הנזרעים
צארץ תחת העפר סיהיה שם ויהיה עצמו כמו
עפשו ומנפוחיהם מלסון אגרוף, וזא ללון
רז"ל כלל ופרט וכלל כי הכלל הוא הדבר
המקוצן והחלק הנפרד הוא הפרט.

ובסם מנלה האי תיבותא דארפט והוא הפוך
כאלו אמר דאפרט כלומר שנתקלקל
ונחלק, ודרז"ל צפרט הכרם נפל אחד או שנים
הרי זה פרט כפלו שלשה צבה אחת אינו פרט והרי
הן של צעל הכרם, וכן אמרו צסדה שני צבלים
לקט שלשה אינן לקט והרי הן של צעל הסדה:
(יא) לא תגבו. יחזור ללסון רצים
ולפי שצעקרת הדצרות נכתב לא תגבו זלסון
יחיד כתב זכאן זלסון רצים ולא רלה להסוותם
לפי שהם ענינים חלוקים כי שם מדבר בגבנה
דבר שצו חיוצ מיתת צית דין דומיא דלא
תלח לא תכאף וכאן מדבר בגבנה ממון שפטור
צתסלומין ודרז"ל צבא מליעא לא תגבו אפי'
עי' למיקט כל' שאין הכונה לעכב הגבנה
לעלמו אלא כדי שילער חצרו ויקניענו ומלת
למיקט כמו להקניע מל' הכי' (איוב י') נקטה
כפסי צחיי, (יחזקאל ז') ונקוטותם צפניכם,
והולרכו רז"ל לדיוס כן לפי שהוא קרא יחירא
דהא כתיב לא תגזול וכל מי שגונב גוזל הוא
וא"כ הרי איקור גבנה זכלל לא תגזול, ולמה
נכתב כאן לא תגבו אפי' עי' למיקט:

ואמר לא תכחשו ולא תשקרו ולא תשבעו. שאם
גבז קופו ליסצע לסקר סוף הוא מחלל
את השם לפי שצברה גוררת עברה, ולא תסצעו
צשמי והלא כבר נאמר לא תשא יכול לא יחא
חייב אלא על ה' המיוחד מנין לרבות כל
הכנוין ת"ל ולא תסצעו צשמי כל שם שיש לי
כך דרז"ל. וע"ד הקבלה ולא תסצעו צשמי
השם הגדול כמו (צמדבר ו') וסמו את שמי
ואם נסצע זו לסקר הרי זה מחלל את השם
כי הוא מפריד ממנו כמו ועקרו זה שאמר
וחללת את שם אלהיך, וכן כתב הרמב"ן ז"ל.
וז"ל ע"ד האמת לא תסצעו צשמי לסקר הוא
ה' המיוחד וחללת את שם אלהיך הוא האלהים
סממנו יתצו כל הכנוין ושם נאמר תחלה לא
תשא את שם ה' אלהיך וכן לא יתקם ה'
צסמו הגדול המיוחד וזה עעס וחללת את שם
אלהיך

אלהיך כי כאשר ימצע צמח המיוחד לסקר
יהיה מחלל שם אלהיו ע"כ, ונחלח למד שכל
המצע צמחו מחלל שם אלהיו והנושא שם
אלהיו לא ינקה ה', וזה להורות כי הכל דבק
ומיוחד וכלול זה בזה: (יד) לא תקלל חרש.
הזכיר הכי חרש כדי ללמוד ק"ו אם החרש
שלא יצמח כשהוא מקלל אותו הזמירה עליו
חורה אין ל"ל מי שיצמח והתקלף ונחביים וכל
זה סיהיה האדם גדור בדבורו ושלא ירגיל את
נפשו צחוכה רעה ואין האיסור מלך חצרו
הצומח אלא מלך עלמו ואם הוא גדור בזה
אלל החרש כש"כ אלל הצומח ולכך הזכיר הכי
חרש והוא צבין אז לכל השאר ועוד מפני
שדבר הכי צהוה שצבי אדם מקללים החרש
ומכשילים סעור ולא ייראו מהם, וע"ז אמר
ויראה מאלהיך שכל דבר המסור ללז כאמר
בו ויראה מאלהיך וכן הזכיר שלמה ע"ה (משלי
כ"ד) כי תאמר הן לא ידענו זה הלא הוכן
לצות הוא יצין וכולר נפשו הוא ידע והשיב
לאדם בפעלו, וזהו שארז"ל דע מה למעלה ממך
עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר
נכתבים: (טו) בצדק תשפוט עמיתך. יזהיר
סיהיה המצטע צלדק כל'ו שילדיק מעטף איש
ולא יעוהנו שכל מי שיצטע צלדק הנה הוא
מעמיד כסא המלך שכל' (תהלים פ"ט) לך
ומצטע מכון כסאך ואם יעוה המצטע הלא
הוא פוגם הכסא אשר למלך ויזלזל צבדו.
ואמרו צמדרש אם הוא שופט צלדק שכינה
עמו שכל' (שם פ"צ) אלהים כלצ צעדה אל
ואם לא שכינה מקהלקת שכל' (שם י"צ) מפור
עניים מאכנת אציונים עתה אקום יאמר ה',
ורוה"ק לווחה ואומרה רומה על שמים אלהים
על כל הארץ בצודק: (יט) את חקותי תשמור.
ומה הם צהמחך לא חרציע כלאים סדך לא
חזרע כלאים וצגד כלאים שטענו לא יעלה
עליך. ע"ד הפסע עטם איסור הכלאים מפני
שכל הדברים הנצראים צארץ צין חי צין לווחה
יש לה כח ומזל למעלה וכל אחד ואחד נצרא
למינו כי כן יסד המלך יתעלה צמעסה צראשית
סיהיה כל אחד ואחד למינהו ומי שהוא מרציע
או מרכיב שכי מינין הרי הוא משנה ומכחיש
מעסה צראשית שכי שם למינהו והוא עושה
הסך ה' שרלה להצדיל צין המינין באלו מראה
את עלמו שהוא חושב כי לא יספיקו הנצראים
צצרא הקציה צעולמו והוא רולה להסתחם

ולחוסיק עוד שם מינין מחודשים על כל מה
צצרא חי העולמים, ואסור החרשה צפור
ומחור ג"כ כמשך אחר הטעם הזה כי מנהג
עובדי אדמה אחר חרישתם סיציאו הלמד צרפת
אחת ויצאו לידי הרכצה להוליד מינים זרים
מפונים צחולדות להכחיש מעסה צראשית:
וע"ד המדרש סדך לא חזרע כלאים זה שאמר
הכי' (ישעיה מ"צ) ה' חפץ למען לךדקו
יגדיל תורה ויאדיר כחן הקציה חורה לישראל
כדי להנחילם חיי העולם הצא ולא הכיח דבר
שלא כחן צו מלוח לישראל, צא לחרוש לא
חרוש צפור וצחמור יחדו, צא לזרע סדך
לא חזרע כלאים, צא לקלור ולקע קלירך לא
חלקע, צא ללצום לא חלצם שטענו וצגד
כלאים שטענו לא יעלה עליך. וע"ד הקצלה
צפור מלוח הכלאים מלוח זו מלוח הנקראות
חקים ואין חכלית סכוונה צחקים האלה צענינים
הגופניים צלצד רק צכחות הסכלים הנמשכים
מן השמים ולכך נקראו חקות שמים כענין
שכי' (איוב ל"ח) הירעת חקות שמים וחקות
האלו לא כחנו רק לישראל, הוא שכי' (תהלים
קמ"ז) חקיו ומשפטיו לישראל וכי' (שם פ"ח)
כי חק לישראל הוא וכל טכחות העליונים
הסכליים כל אחד ואחד ממונה על פקודתו
ועל מעלתו והפעולות צעולם השפל הזה
משחלסלות צקצחם וצזה העולם מחקיים ועומד
על השלמות, וכבר ידעת מאמרם ז"ל אפילו
העליונים לריכים שלום שכל' (איוב כ"ה) עושה
שלום צמרומו והשלום שלהם הוא קיומם
וסיפעלו פעולתם צמרויים, וא"כ המעמיד חולדות
למטה מין צמינו גורם השלום למעלה כי הכחות
הממוכים הם משלימין מכויים הראוי כמו שצריך
העולם השפל, והמעמיד חולדות למטה מין
צצאיו מינו הרי זה גורם הפך השלום כי הוא
מערצב הכחות העליונים ומצטל אותן ועוקר
אותן ממכויים וזהו סוד הלשון של כלאים
שהוא לשון מכיעה כל'ו צעול הכחות מלשון
(תהלים מ') לא תכלא רחמך ממני וכן (ירמיה
ל"ז) צית הכלל כי הכחן שם הוא מחצטל
מחלחלתו, וז"ל חקים מלשון חקיקה וליוך כי
הם ליורי ענינים סכליים של מעלה והמרציע
צחמה מין צצאיו מינו או חזרע למח מין
צצאיו מינו והם יונקים זה מזה הרי זה מערצב
הכחות העליונים הכוחים כח החולדה או כח
הלמיחה וכמו שדרז"ל אין לך כל עטצ ועטצ
ממטה

מלמטה שאין לו מזל מלמעלה מכה אותו ואומר לו גדל שכל' (איוז ל"ח) הידעת חקות שמים ובו', ומפני שהשמים הכוללים צעולם ראשונה היו כללים זה מלך הרוח הטובה וזה מלך הרוח הרעה ואנחנו כלטוינו להמשיך אחר הרוח הקודש ולהרחיק מן הרע שהוא מלך רוח העומאה ע"כ נאמר לנו הכללים כי הוא חצור שני קלות שהם צ' הפכים אין ראוי לחצר אותן כי אין חצורן עולה יפה אצל ראוי להרחיקם ולהפרידם זה מזה והמפריש זיניהם גורם שלום צעולם והמחצר אותן יחד מקלקל השלום מן העולם כי הוא מערצב הכחות העליונים ומסים קטרוג צין פמליא של מעלה. והכללים נאמרו לנו צעלשה דברים צצהמות וצזרעים וצצגדים, מה שנאמר לנו צצהמות לפי שמהג אדם וצמה עצע החולדה צהם צוה ומה שנאמר לנו צזרע הצדה לפי שהצדה הוקשה לצדה צהיחה מוכנת לקבל חולדה כצדה ומה שנאמר לנו צצגדים והוא הלמר והפסחים לפי שהכולדים ראשונה קרצנם היה למר ופסחים זה הציא הלמר וזה הציא הפסחים ולכך נאמר לנו חצור הלמר והפסחים יחדו לפי שחצור שניהם צכרם אחד לא עלה יפה כי היה צזה ערצוב כחות הגורם למה שהוא הפך השלום וסופו הוכיח על תחלתו כי רלח זה את זה צקוף ונאצדו שניהם מן העולם, וזהו שארז"ל שטענו שוע טווי וכו' כי זה לצדו וזה לצדו מותר ולכך נקרא הפסחים צלה"ק צד בלו' יחירי שאסור לחצרו עם הלמר וכן הלמר עם הפסחים כי החצור הוא האסור והלוצב צגד זה למטה מערצב הכחות העליונים והנה ישראל הוצהרו מהחצור הזה שהם הפכים כדי להרחיק מרוח העומאה ולהתקדש צרוה"ק, ואמר לא יעלה עליך כלוי רוח העומאה צאר כי צלצנו צגד כללים שטענו יעלה עליו רוח העומאה כי הוא חצור שני הפכים אשר אין חצורן עולה יפה ומה שהותר הכללים צלילית גם צצגדי הכהנים וצלצד צטעה עצודה לפי שכל הכחות המסתחים זה מזה כולן כלולין צמלות לילית צין הלצן והתכלת וזהו קוד הכי שאמר (משלי ל"א) אשת חיל והיא מרת התכלת דרשה למר ופסחים ותעס צחפץ כפיה יאמר כי המדה שהיא דורשת וחוקרת אחר העובר ומחצרת למר ופסחים יחדו כדי להענישו ומלך אחר ותעס צחפץ כפיה צלילית והם כולן

כלולין צמלות לילית אל"ל צציהמ"ק צטעה עצודה שכל הכחות כלולין שם כי כל עניני צהמ"ק של מטה כלן דוגמת עניני צהמ"ק של מטה כלן דוגמת עניני צהמ"ק של מעלה: (כ) בקרת תהיה יש לצית דין לצקר את הדצר שלא לחייבו מיתה כדין אשת איש ואע"פ שהיא מקודשת כי לא חופשה כלומר שחיה אשתו גמורה וז"ל נחרפת לאיש כלוי מיוחדת אליו ונועדת לו לתשמיש ולא לאשה גמורה וכן לשון צקר שאדם יכול לצקר צין הלורות והערצ הפכו שהלורות מתערצות צו ודרז"ל צקרת תהיה תהא צקראי כלוי תלקה שהדיינין המלקין היו קורין על הלוקה ומכאן שהיא צמלקות ולא הוא ומה אמר צקרת תהיה ולא אמר יהיו שהוא אינו צכלל כך דרז"ל, והעעם לפי שכצר חייבו הכי קרצן שנאמר והציא את אשמו וזהו ששנינו אשם שפחה חרופה אצל היא שהיא שפחה ואין לה כלום ממה שהציא קרצן תלקה. ובשם הגאון רצינו סעדיה ז"ל אמרו כי הזכיר הכי מלקות צלצון צקרת על שם שהמלקות צרלועה של צקר או יתיה הציית צחלוק פ"א כלוי כי היא היתה הפקר לפי שלא חופשה וע"כ לא יומתו אצל יש לה מלקות: (כג) שלש שנים יהיה לכם ערלים. לשון ערלה לשון כקוי הוא וכאלו הפירות מוכסים צחילנות שאין לו רשות ליגע צהם ולא ליהנות מהם. וע"ד הפשט טעם המלות לחת כצוד להקצ"ה מהפרי הראשון הגמור הטוב שצארלכו ושלל נאכל ממונו עד אשר נציא שנה אחת כל פרי הכולים, וידוע כי האילן צחוך שלש שנים פרו מועט ואין צו טעם או ריח ולכך אינו ראוי שנקריצ אותו לפני ה' ורוב האילנות אינן מוליחין פירות עד השנה הרציעית לפי שכתו אינו נגמר צחוך שלש עד שתכנס השנה הרציעית וכן צטצע החולדות צמין אדם עלמו והוא שאמרו צאשה פחותה מצת שלש שנים ויום אחד כמותן אלצע צעין דמי וצחוליה חוזקין, והלריכו יום אחד כנגד השנה הרציעית שהפרי קדש וע"כ צאה המלות הזאת שלא כטעום מהנטיעה שכתענו עד הציאנו כל פרי הראשון הנגמר הראוי והמוצחר קדש הכולים לה' לאכלו שם ולהלל את שמו עליו. ומדרך העצע עוד כי הפרי צחוך שלש שנים הוא מציק מחד לגוף מפני שיש צו ליחות מוספע מכה יניקת הארץ ועדיין לא עבר

עבר עליו זמן כל כך שיתחמם זכח השמש ויתחמם זכח האור וע"כ הפרי כלו עפריי מימי חגזר עליו הליחה מאד ותזיק האוכלו כענין הדג שאין לו קסקסת שהליחה גוצרת עליו ציור לרוב ליחות המים שהוא סוכן זהם צתחחוכיהם וצמעמקיהם : וע"ד המד' שלם שנים יהיה לכם ערלים מדצר צתיכוק שאינו יכול להסיח ולדצר עדיין וצסנה הרביעית קדש שאציו מקדשו לתורה הלולים לה' שהוא מהלל להקציה וצסנה החמישית תאכלו שהוא מתחיל לקרוא צתורה מכאן ואילך להוסיף לכם מכאן שנו רז"ל בן חמש שנים למקרא בן עשר שנים למשנה, לפי שצעוס"ז אדם מישראל מוליד ומוליד צנו לבית הספר יגע צתורה ומחוך עונו מח ואינו צמח צמחו, חמר להם הקצ"ה צעוה"ז ע"י טילה"ר מלוי צכס אחס חוטאים וצככס מחים, חצל לעמיד לצא חני חסיר מכס ילה"ר ואחס מולידים וצמחים צהם שחאמר (ישעיה ק"ה) לא יגעו לריק ולא ילדו לצהלה כי זרע צדוכי ה' המה ולאליהם אחס. וע"ד הסכל צעס העלות הזאת השמים והארץ הם קצה להולאת הפרי צכח עליון והם צדמיון הזכר והנקצה זה פועל וזה מקצל, וזהו ענין הכ' על המער הצא מן השמים שאמר (סס כ"ה) והולידה והלמיחה, ועד שלם שנים אין הארץ חסכמת צצסול הפרי ולא השמים חסכמיים לחת צו כח הצסול וכיון שכן כל האוכל מן הפרי חוך השלם שנים הכה זה כמראה עלמו שאין לו חלק צסמים וצארץ ואין לו חלק צהקצ"ה והכה הוא כועלו צלא רשות של מעלה ושל מעה ולכך אסרתו חורה חוך שלם : ורבינו משה ז"ל כהן צמלות הזאת עעס צפרק צביעי חספר המורה כי היו לעוצדי ע"ז צצמכים הסס מיכי כסוף שהיו עושין צעת כטיעת האילנות וסיה מוזמן ציד כל אחד מהם דצר סיזרו חותו סס צסעת כטיעת צמקוס האילן או קציציו וסיו חוסצין סיסיה האילן ממחר להוליא פרו יוחר מהנהוג צעצעו של עולם ולכך לוחה חורה צאיסור הפרי הנא קודם שלם שנים שלא יצאו לעשות המעשים הרעים ההם כי רוצי האילנות יציאו פרים צסנה הרביעית וצכאכלהו לפכי ה' הפך חכלס חוחו לפכי ע"ז כי מחלת הכפס שהיא חמוכה רעה צדמיון מחלת הגוף אינו מתרפאת חלא עם ההפך. וע"ד הקצלה מלות ערלה שהרחיקה חורה הכטיעת שלם שנים

לפי

כנגד השלם העליונות הראשונות שאין לנו צהם השנה וכנגדם ג"כ חסו וצכו וחסף, והסנה הרביעית כנגדה ג"כ ורוח אליהם מרחפת על פכי המים כי אינו הסתר גמור ולא השנה גמורה כן הסנה הרביעית אינו הסתר גמור כי מותר הוא צפדיון ואסור הוא צלא פדיון והסנה החמישית כנגד ה"א ימי אור שהיא לורה גמורה כי כן הסנה החמישית הסתר גמור וזהו להוסיף לכם חצוהתה צחוספת ה"א כי כן האור כזכר חמשה פעמים צפרסה ולכך הזכיר כאן שלשה פעמים ערלה שחא' וערלהם ערלהו יהיה לכם ערלים לרמוז כי כל סנה וסנה יש לה ענין צפכי עלמו שהוא דוגמתו ושלסחס הסתר גמור וזה מצוה"ר : (ט) לא תאכלו על הדם. יזהיר הכ' הזה על מין חמיכי הכסוף שהיה כוהג צזמן שהוא שהיו שופכים הדם צחוך גומא והיו הסדים מחקצלים סס ואוכלים קציצות הגומא והסדים ג"כ עמחם ומחוך שהיו חוכלין וכהכים היו מנידין להם עמידות וסיה הענין מורגל חלל המלריים וישראל למדו מהם עד שהיו זוכים אחריהם ולכך הולך הכ' לחזרתה זו, וארז"ל לא תאכלו על הדם הוא חזרתה שלא יאכל אדם קודם חפלה והוא שחמרו לא תאכלו קודם שחחפלו על דמכם, ועוד דרשו צו לא תאכלו על הדם חזרתה לדייכים שלא יהיו דנין דיכי כפסות חלא צצוקר ומעס זה לוחה חורה להחענות ציוה"כ שהוא יוס חדין צדיכי כפסות כדי שלא חטרידכו חכילחו ממלוא חפלו צדרכי החסוצה והסליחה ואס צכפס חחד הוא מוחר מהכ' הזה ק"ו שיש לו להזכר צכפס עלמו שלא יפסע שאס פסע חיהו דאפסיד חכפסיה ומסחית כפסו הוא יעסנה וחל"ל צדיכי כפסות חלא חף צדיכי חמוכות חמר כן מעוס סחא' (ירמיה כ"א) דיכו לצקר חספס, וחמרו חכל וסחה חל יורה : (כז) לא חקיפו סאת ראשכם. הזסיר הכחוצ צגלות שכי חלדעים צין צפכי עלמן צלא גלות הראש צין עם גלות הראש כאחד חס גלה שניהם לוקה שחיס על כל פלה ופלה : ולא חשחית את סאת וקנד. ע"ד הפסע עעס חאסור כדי שלא יצעל חסימן סהקצ"ה רסס צמין הזכר כדי להצדילו ממין הנקצה כי העושה כן הפך הסס הוא עושה כמי סזרע כלאים וצכל מה סעשה צמעשה צרחסית כחצ צהם למינהו, וחילו חמר חת וקנד סיחה הסחחת כל חזקן צלאו חצל

לפי שאמר את פאת ויש זקן חמשה פאות
 שמים צימין וסחים צמחאל ואחת למטה והוא
 מקום זקן ציני פרקי אם גלח והסחית את
 אלו חייב חמשה מלקיות ולפיכך אמר פאת
 לחייב על כל פאה ופאה. וע"ד השכל טעם
 המלות הזאת לפי שכל פעולותיו של אדם
 כמשכות אחר חמשה חושים שבו ואין ראוי
 להסציחם ומלאכתם כי לא יחיה זולתם אצל
 ראוי לו שיקחפק מהם בדבר המותר והמוכרח
 ושישאיר לו במקלת לוויך קיום גופו וע"כ
 אסר את ההסחתה דהער צחמם פאות כנגד
 חמשה חושים והוא אזהרה לאדם והתעוררות
 ורמז שא"ל לו להעביר ממנו חמשה חושים
 לגמרי כי ה"ה מאבד גופו ומשחית את עלמו
 אצל הותר הגלוח צמספרים להשאיר קלת הסער
 ואין זה קרוי הסחתה כנגד מה שראוי להשאיר
 פעולת החושים במקלת יחיה ויתקיים זהם:
 וע"ד הקצלה טעם איקור ההסחתה לפי שאותיות
 הסוי"ם של השם הנעלם רשומו צחצחית
 הגוף סיו"ד וס"א והוא"ו צמילה וצפה וצלסון
 וזהו איקור הסחתה זקן העליון וזקן התחתון
 כי האיקור שיהיה זהם והתצוקן נפלאות אל כי
 כן חכמי הטבע כתבו צספריהם כי מקומות
 ססוים הם צלמיחת סערות יש סכונה ויחס
 ציניהם וגידין יולאין ממקום זה למקום זה
 וכסילמה סער צמקום זה ילמה צזה ומטעם
 זה אין לכשים ולסריסים זקן מפני שהסכונה
 הזאת תחסר מהם ואין זהם גידין יולאין
 ממקום זה למקום זה ומפני שחליכו צסני
 מקומות האלה הסוים ואחדות ותנה הם רמז
 וליור לאחדות ארז"ל לעולם יקדש אדם את
 עלמו צסעת חסמים והמלוה אזהרה למוחק
 אותיות השם וזה מצואר: (כח) וכתבת קעקע.
 פירש רס"י ז"ל כתב המחוקה ותקוע שאינו
 מחוק לעולם סמקעקעו צמחט והוא משחיר
 לעולם קואר"ה צלע"ז, ודרז"ל צחורת כהנים
 יכול אפי" כחצ ולא קעקע יהא חייב ח"ל
 קעקע, אי קעקע יכול אפילו קעקע ולא כתב
 ח"ל וכתב, הא כילד אינו חייב עד שיכתוב
 ויקעקע צדיו או צכחול וצכל דבר שהוא רוסס,
 ר"ס צן יוחאי אומר אינו חייב עד שיכתוב סס
 ה' סכא' וכתבת קעקע לא תחנו צכס אכי ה'
 כלוי לא תחנו צכס סמי שהוא ה': (ל) את
 שבתותי חשמו ומקדשי תיראו. ע"ד הפסע
 יזסירו הכהנים חמיד על הסבת כסס סמוזסירים

חמיד על ע"ז, והענין לפי שהיא סקולה כנגד
 כל המלות ומי שאינו משמר את הסבת מכחיש
 מעשה צראסית. וע"ד המדרש את סצחותי
 חשמו ומקדשו תיראו הזכיר סמירה לסבת
 ומורא למקדש יכול יהא ירא מן הקדש ח"ל
 את סצחותי חשמו מה סבת לא מן הסבת
 אהה ירא אלא ממי סלוה על הסבת אף מקדש
 לא מן המקדש אהה ירא אלא ממי סלוה על
 המקדש אין לי אלא צמון צציהמ"ק קיים צמון
 שאין ציהמ"ק קיים מנין ח"ל את סצחותי
 חשמו ומה סמירת סבת לעולם אף מורא
 מקדש לעולם, ועוד דרשו צו צכ' הזה צחורת
 כהנים יכול יהא צנין ציהמ"ק דומה סבת, ח"ל
 את סצחותי חשמו ומקדשי תיראו. וע"ד הקצלה
 את סצחותי חשמו כצ' צחית צסדר כסא
 גם צחלחת הסדר הזה אצל צכחן הוסיק צאור
 כסאמר ומקדשי תיראו, וצאר צזה כי הסבת
 האחד הוא הסבת הגדול והוא זכור והאחד
 הוא המקדש שהיא כנסת ישראל צה זגו של
 סבת והוא סמור ולכך אין ראוי סתהיה מלאכת
 צית המקדש דומה את הסבת והמקדש וזה
 מצואר: (לב) מפני שיבה תקום. אפילו זקן
 חסמאי כלומר צור חרגום לא חסס (צראסית
 מ"ז) לא תצור, והדרת פני זקן, אפילו יניק
 וחכים וכמו שאמר אין זקן אלא זה סקנה
 חכמה סכא' (משלי ח') ה' קנני ראסית דרכו,
 וכן דעת החרגום אצל תלה החכמה צמלת
 סיצה סחרגום מפני סיצה מן קדם דסצר
 צאורייתא כלומר מפני סיצה תקום זו תורה
 סצכתב והדרת פני זקן זו תורה סצעל פה:
 (לה) לא תעשו עול במשפט. כצ' הזסיר למעלה
 לא תעשו עול צמספט לא תסא פני דל,
 אצל המספט אשר סס הוא דיכי התורה הכחוצים
 צסדר מספטים וסצכאן הוא מספטי המדינות
 וחוקיהם וסדוריהם צעניכי מססקלות והמדות
 וכענין סכ' (סמות ט"ו) סס סס לו חק ומספט
 שהוא ע"ד הפסע מספטי המדצד וחקיו.

במרה זו חלוקת קרקע כגון האסין סחלקו
 קרקע ומדרו לאחד מהם צימות הגסמים
 אין מודדין לסכי צימות החמה צאותו חצל לפי
 שהחצל הוא לח צימות הגסמים לרצוי לימות
 הזמן והוא מתארך ומתרכך כל לרכו אצל צימות
 החמה הוא כוון ומתקלר והרי הסכי מתאכה.
 במשקל סלא יטמין מסקלותיו צמלח וזו אזהרה
 למוכר סלא יחסר מדותיו ולא יפסיד
 ללוקח

רבינו

קדושים יט כ

בחי

מא

ללוקח ולפי שהמלח שואב ומוליא את צלעו
המשקל מיקל, וכן אמרו צירושלמי מפני שהמלח
שואב את המשקל. ובמשורה דרז"ל שלא ירחיקו
משורה זו מרתית המלח וכשהמוכר ממלא את
המדה ומרתית המלח חסרה לאחר זמן
והרחקה זו היא אופיא שעל פני המדה הנקראת
אשקומ"א. צלעו, וע"כ יש להסעות המדה מעט
עד שתחסר כל לרבה ויחזור וימלאנה כראוי,
ועוד יכלול וצמורה שדרז"ל שלא ירחיק שיש
לו להזמר סיתן המשקה צמח כדי שתמלא
כראוי שאם הוא כותן מדה היין או השמן
צמח וצמחירות יתכנס האויר בתוך המדה
ויחנשא המשקה ונראית המדה מלאה לשעתה
ויהיה החסרון נכר לאחר זמן, ודרז"ל שהמסורה
היא מדה קטנה מאד והוא שאמרו ק"ו ומה
מסורה שהיא אחד מליו צלוג הקפידה עליו
חורה ק"ו להין וחלי הין וסליסית הין ולוג
וחלי לוג וסליסית לוג, ולא נכתב מסורה אלא
לעצור עליה משעת הרחקה ואע"פ שלא נזכר
לו כשם שאמרו צמח שקל לעצור עליו משעת
עשית ואע"פ שלא נשתמש בו, וכ"מ שהזכיר
שלמה המע"ה על מדות הלז הרעות וסמך
והזכיר מיד על מדות עץ ואבן הוא שאמר
(משלי כ') מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי
וסמך לו מיד אבן ואבן איפה ואיפה תועבה
ה' גם שניהם, לזכור כי כשם שיעכס האדם
על המחשבה הרעה ואע"פ שלא הוכיחה לפועל
כן יעכס על עשית מדות הסקר והעול ואע"פ
שלא שקל ולא הוכה בהן הרי הוא עוצר משעת
עשית וכומו שדרז"ל צענין ע"ז משעת עשית קם
ליה צחרור שנאמר (דברים כ"ז) חרור האיש
אשר יעשה פסל ומסכה וכן עוד משעת עשית קם
ליה צחטא שנא' (סם ע') ואת חטאתכם אשר
עשיתם את העגל ולכך נכתב מסורה שהרי
צורא' אם יש צמורה זו טוה פרועה חפוק
ליה מוסר לא חגזול אם אין שם טוה פרועה
אינו עוצר צללו שהרי אין גופו ממון וא"כ
למה נכתב לחייבו משעת הרחקה, ודרז"ל א"ר
לוי קשה עכשן של מדות מעכשן של עריות
משום דעריות אפשר צמחובה כל זמן שלא
הוליד אצל אם הוליד ממזר הר"ז מעוות לא
יוכל לחקון וכומו שדרז"ל צימות, אצל עכשן
של מדות שגזול הצריות אי אפשר צמחובה
שאינו יודע למי ישיב :

כ (ז) אשר יתן מזרעו למולך מות יומת עם
הארץ ירגמוהו באבן. דרז"ל אשר יתן מזרעו
מקלח זרעו חייב כל זרעו פטור, וצאורו פטור
מסקילה כי כשנחן מקלח זרעו הוא חייב
סקילה ויש לו כפרה צאורה מיתה כיון שקבל
י"ו צעוה"ז שהרי כל מי שמתחייב מיתה
מחצצת מיתות צ"ד הרי הוא מחודה ומחכפר
והוא זוכה לחיי העוה"ב, וכן דרך כל המומחין
שמחודין, וכומו שצלינו צעכן שנתחייב מיתה
צ"ד והחודה וא"ל יהושע (יהושע ו') יעכרך
ה' ציוס הזה ודרשו בו רז"ל היום הזה אהה
עבור ואי אהה עכור לעוה"ב אצל זה שהרשיע
כ"כ והעמיק שחת לתת כל זרעו למולך פטור
הוא ממיתות צ"ד ואינו מחודה ואינו מחכפר
לו לעולם אצל עכשו לרור ומוכח לקסה מזה
צידו שמים צמחפטי גיהנם ויקוריו צאחד
ממדוריו כי העין רסוס צמפשו וקצוע זה כענין
(צמדנר ט"ו) הכרת חברת הכפס הריא עוכה זה
האמור צנגדף שגופו ככרת וכפשו ככרת מן
העוה"ב, וטעם מות יומת צצ"ד, עם הארץ ירגמוהו
צאבן אם אין כח ציד צי"ד, וכ"ז צעדים והחראה,
ואם אין שם ערים ואני אהן את פני צא"ש
ההוא והכרתי אותו אם עסה כן צינו לצין
עלמו ואין עדים צדנר ואם יש עדים צדנר
והעלם יעלימו עם הארץ את עיניהם ממנו מפני
פחד צני המשפחה לצלתי המית אותו הכה
הקצ"ה יכרית אותו ואם כל המסכמים עמו
והמחפים עליו ולכך הזכיר משפחתו צכלל
העונש הוא שאמר ושנתי אני את פני צא"ש
ההוא וצמחפחתו. והרב ז"ל כתב צספר המורה
צטעם המולך כי עוצדי האש צזמכים ההם היו
עושין מחבולות לחזק אמונתם והיו מפרקמים
שכל מי שלא יעציר צנו וצחו צא"ש ימותו צכ"ו,
ואין ספק כי באו"א היה משחלל לעשות כן
לרוב חמלתו ופחדתו על הצן ולמעוט היזק
הצן ולקוחתו צכך שלא היה אלא להעגירו על
האש וכ"ש שהיו משחדלים צזה יוחר צהיות
ענין הצנים הקטנים מקור לכשים והיות הכשים
דעחן קלה עליהן ושכלן חלוש להאמין. כל דנר
ומפני זה עמדה החורה כנגד זאת הפעולה
מאד ועשהה צה מן החזקים מה שלא עשהה
צשאר מיני ע"ז וז"ש למען עמא את מקדשי
והגיד לך הכי צמי שטושה בן שהקצ"ה יכרית
זרעו צס"א ושנתי אני את פני צא"ש ההוא
וצמחפחתו

וצמטתו והכרתי אותו, כי כנגד זה שחשב צמטתו הזה שיהיו זכיו ויתקיים זרעו הודיענו ש'אזר ויכרת זרעו מדה כנגד מדה ע"כ, וכבר כתבתי מזה צפסוק ומזרעך לא תחן כי דעת קלל המפרשים שהיה הצן נסרף צהעציר אותו באש הרבה פעמים עד שימות, ולא כן דעת הרב זכאן כי לא היה נסרף אלא העברה צעלמא, ולדבריו מה שבי כי גם את זכיהם ואת זכותיהם יסרפו באש לאלהיהם איננה מולך כ"א ע"ז אחרת: (ג) ואני אחן את פני באיש ההוא, כי הרמזין ז"ל ולא המלא בכל החורה כולה צסום כרת שיזכיר מלת אחי רק זכרת המולך שאמר ואני אחן את פני ושמתי אחי את פני והכונה צזה כי שמו הגדול יכרית אותו כי הוא מחלל את שם קדשו ומטמא כנסת ישראל המקודשת לשמו, וכבר אמרו זה רז"ל צמדרש כל הכהנה מן העוה"ז צלל צרכה כאלו גוזל הקצ"ת וכנסת ישראל שכל (מסלי כ"ה) גוזל אציו ואמו ואומר אין פסע חצר הוא לאיש משחית ואין אציו אלא הקצ"ה ואין אמו אלא כנסת ישראל וזהו (ישעיה כ') וצפסעכם שלחה אומכם, חצר הוא לאיש משחית חצר הוא לירצעם שהשחית את ישראל לאציהם צצסמים עאכ"ו המקריצ למולך פרי צענו שהוא גורם שהסתלק שכינה מ'ישראל, ואמר למען עמא את מקדשי ולחלל את שם קדשי כי הוא מטמא כנסת ישראל המקודשת לשמו והוא מחלל שמו הגדול ע"כ לסון הרב, וצאר לנו מחוך דבריו כי מלת אחי צרוצ מקומות החורה הוא מרת הדין וצמקום הזה הוא מרת רחמים לפי שהזכיר פני וצעכין המצול ג"כ (צרחסית ו') ואני הכני מציא את המצול וצתחלת וארא (שמות ו') וגם אחי צמעתי וכל אחד מצואר ולמד מעכ"ו: (י) ואיש אשר ינאף את אשת איש. דרז"ל אשת איש פרע לקטן, אשת רעהו פרע לעו"ג, מכאן שאין קדושין לעו"ג: (טו) ואת הבהמה תהרגו. פירש"י ז"ל אס אדם חטא צהמה מה חטאה אלא מפני שצא לאדם תקלה על ידה לפיכך אמרה תורה תסקל ק"ו למי שידע להצחין צין טוב לרע וגורם תקלה לחצרו לעצור עצרה עאכ"ו, כיולל צדצר אתה אומר אצד תאצדון את כל המקומות ק"ו ומה האילנות שאין רואין ולא צומעין על שצאה תקלה על ידן אמרה תורה השחת סרוף וכלה המתעה חצרו עאכ"ו: ואיש אשר יקח את אחותו וגו'

חצר הוא. ע"ד הפסע יכנה הסכיזה צלסון קימה כי האיש הלוקח את האשה על דעת שיסבב עמה יקחנה וכן הזכיר למעלה ואיש אשר יקח את אשה ואת אחת חמה וכן איש אשר יקח את אשת אחיו כולם כנוי לסכיזה, ואמר חקר הוא מלסון (מסלי כ"ה) יחקר צסומע ותרגום חרפא חסודא כלו' דצר מכוער.

והרמב"ן ז"ל פ"י חקר הוא שאין להוליאו מפסוטו כי הוא מורה על הפלגת דצר צין לצצה צין לגכאי כי העושה המעשה הטוב והראוי ציומר יקרא חקר דרך הפלגה להפליג על הטוב, גם העושה המעשה הרע והמבוזה מ"אד יקרא ג"כ חקר להפליג על הרע וז"ש חקר הוא כי השחית והתעיב עלילה והפליג צכעור. וע"ד המדרש ואיש אשר יקח את אחותו וגו' חקר הוא זה קין שצסא אחותו. חקר הוא חקר ממש שכל' (תהלים פ"ט) כי אמרתי עולם חקר יצנה מכאן אמרו ראוייה היחה לו צחו לאדה"ר אלא צעשה חקר עם קין וכתן לו צחו וז"ש חקר הוא שאלמלא כן לא היה העולם מתיצב: (כא) ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא. אין הכונה כדה ממש צספע דם אלא כלסון שאמר זמה היא וכן חקר הוא לומר שסכיזה זאת של אשת את כדה היא כלו' מחוסה היא ככדה, ודרז"ל כדה היא לאסור צה העראה כצזה שהעראה מפירשת צה שכל' (ויקרא כ') את מקורה הערה.

ובמדרש כדה היא מה כדה יש לה היחר אף אשת את יש לה היחר, והנה כל העריות שהוזכרו צפרשה זו צצר הזכירם למעלה צסדר אחרי מות אצל שם הזכירם צללו ולא הזכיר העונש כלל וכאן חצר ושנה צהן כדי להזכיר העונש והזכיר את כלן חוץ משתי אחיות לכצוד יעקב, ומה שאמר ערירים יהיו והכ' צלמעלה אמר ערירים ימותו צצור זה אס יש לו צנים קוצרן זהו ערירים ימותו ואס אין לו צנים מות צלל צנים זהו ערירים יהיו: (כד) ואני אתננה לבם. צצלס מלות אלו יצאר כי השם המיוחד יצטיח לתת הארץ המיוחדת לישראל שהם עם מיוחד זהו שאמר ואני אתננה לבם כי הארץ ההוא ארלי ואחס עמי ציחוד לא השלעתי עליכם שום כוכב ומזל גם לא מלאך וסרף כי אחס לחלקי לא לחלקם ואני לאלהים לבם לא לעו"ג רק אחי להם אלהי האלהים, כך פ"י הרמזין ז"ל ואע"פ שאין

רבינו

קדושים כ

בהיי

מב

זה לסונו זאת היא כוונתו: (כו) ואבריל אתכם
מן העמים להיות לי. חכמת התורה מייצגת לנו
להיותנו מוצדקין במאכלנו ובמשכנו ובמלבושינו
ומחוך שאנו מסובלין במלות התורה הם מקבאים
צנו ומחוך קבאים יסבאו לוחנו וכענין שדרז"ל
הר חורב שמו ולמה נקרא שמו כיני שמשם
ילאם סכא לעוצדי גלולים. ובסדרש ואצדיל
אתכם מן העמים להיות לי אם מוצדקים אתם
מן העו"ג הרי אתם עלי ואם לאו הרי אתם
של כצוהנלר וחצרו, רבי אלעזר בן עזריה
אמר מנין שלא יאמר אדם אי אפשר ללבוש
כלאים ואי אפשר לבא על הערוה אי אפשר
לאכול בשר חזיר אלא אפשר ומה אפשר ואני
שצמים גזר עלי ח"ל ואצדיל אתכם מן העמים
להיות לי שמהא הצדלאתם מהם לשמים וכמלא
פורש מן העברה ומקבל עליו עול מלכות שמים,
ומה שהזכיר לשון העמים כאלו אמר חסכים
חרגוס כהה עמיה כי העו"ג כהו עיניהם מראות
אור התורה לפי שאין להם תורה והולכים
בדרכי החשך וכענין שבי (ישעיה כ"ט) והיה
במחשך מעשיהם ומזומקים הם לגיהנם שנקרא
חשך שכלי (איוב כ') כל חשך עמון ללפוניו
וכי (שמואל א') ורשעים בחשך ידמו, אבל
ישראל זוכים הם לאור הגנוז ולפון ללדיקים
לעמיד לבא בזכות שקבלו התורה הנקראת
אור שנאמר (תהלים ק"ט) כלר לרגלי דצריך
ואור לכתיבה:

בא אומר

ששתים ישק משיב דברים נכוחים:

שלמה המע"ה למד בכלן (משלי כ"ד) על
מעלת החכם אשר דצרו ערבים על
הצרות והכל חפלים לשמען מפני שהוא מדצר
דצרים נכוחים ומשיב זהם לכל שואל, ואין
הכוונה שראוי לנשקו צפחים כי מה יבא ללמד
ועוד שא"כ היה לו לומר שפחים יושק אבל יאמר
הכי שפתי השומעין יסק מי שהוא משיב דצרים
נכוחים, והכוונה לומר כי לזני הצרות קטנות
לדצרו ולצם נכון ושלם עמו לשמען כאלו
היה הוא כושק שפתי השומעים לפי שהוא רלוי
אחיו ודצרו נשמעים ומקוצלים להם, זהו
ע"ד הפשט. וע"ד הקבלה שפחים יסק משיב
דצרים נכוחים קרא דצרי החכמה דצרי נכוחים
כענין שבי (שם) כלם נכוחים למצין, ולשון
יסק לפי שהנסיקה דצקות גופני בא המעל על

דצקות שכלי כלשון (סיר א') יסקני מנסיקות
פיהו, ומלת שפחים מלשון ספת הכהר שענינו
גבול, ובאור הכי כי החכם המתצונן בעקרי
החכמה העליונה שאין מחשבתו נפרדת ממנה
לעולם והוא המשיב זה לכל שואל דצרים
נכוחים שפחים יסק, הלא הוא צקוף דצק
בגבולי החכמה והיא ומעלת הדצקות הזה היא
מיחת נסיקה שהוא הדצקות צמם הנכבד והיא
מעלת החשק שהזכיר דוד ע"ה (תהלים ל"א)
כי צי חשק ואפלטוהו, והלדיק הזוכה אל המעלה
הזאת אין מיחתו ע"י הכח המשפחית כסאר צני
העולם, והנז משם ואחרן ומרים זכו אליה
שהזכיר זהם הבחוצ (צמדצר ל"ג) על פי ה'
והוא מיחת נסיקה, אבל צמרים לא נאמר על
פי ה' כי אינו דרך כצור של מעלה ואמר
ר' אליעזר מרים נמי נכסיקה ממה דאחיה
שם שם ממשה, ומכני מה לא נאמר על פי
שגנאי הדצר לומר וכו', וכן צאצות העולם
שבתוצ זהם צכל מכל כל גם רציו הקדוש
ז"ל זכה אליה לפי שצדור הדצר מחוך שנחעלה
זהשגת החכמה לא היחה מיחתו ע"י המלאך
המשפחית, ודרז"ל צשעה פטירתו של רבי זקף
עשר אלצעותיו כלפי מעלה ואמר רצ"ע גלוי
וידוע לפניך סיגפתי צעשר אלצעותי ולא
כהכיתי אפי' צאלצע קטנה שלי יהי רלון מלפניך
סיהא שלום צמנוחתי ילחה צח קול ואמרה
יצא שלום יכוח על משכבו ואמרו צירוש' כד
דמך ר' יהודה נסיחה הכריז ר' ינאי אין
כהונה היום, וטעם הדצר מפני שהכהנים
מוזחרין על עומאת המה לפי שהם משרתי
עליון מקודשים לעצודתו וכיון שמיחתו היחה
שלא ע"י הכח המשפחית אלא ע"י שכינה לא
היחה שם עומאה ולכך הכריז רבי ינאי אין
כהונה היום לפי שהכהנים נתעסקו צקצורתו
ונסתלקה מעליהם תורת כהונה היום, אבל סאר
צני העולם שמיחתן ע"י הכח המשפחית שהוא
קצת עומאת המה הכה הכהנים מוזחרין מזה
שלא יעמאו, וז"ש: (א) אסור אל הבהנים בני
אהרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיו:
אמר, תחלה אמור אל הכהנים והחזיר עוד
ואמרת אליהם וסעור' אמור אל הכהנים הפרשה
של מעלה כי הם מורי התורה מזהירים את
העם ואמרת אליהם פרשה זו, ורז"ל פירשו
אמר ואמרת להזהיר הגדולים על הקטנים,
והאזהרה הזו לומר שלא נסייע צעומאת הקטנים
צידים

וזהו (יחזקאל מ"ד) והאלמנה אשר תהיה אלמנה וכתן יקחו כי יש מן הכהנים שמוחרין באלמנה וזהו כהן הדיוט וטעם הזקף קטן שבאלמנה מורה כן: (ט) באש תשרף. אילו אמר תשרף זאב היה כראש להיות משפט הסרפה זאב כלו' צחקק עלים ומדורת אש ודין תורה צמיחת שרפה אינו כן לשרוף הצניח הגוף זאב ח"ו. וכן מלאחי סדקדקו רז"ל ממה שדרשו צפקחים פרק כ"לר לולין, זאב תשרף לרבות כל השרפות הצלות מחמת האש והולכנו לומר כן כי הכונה צמיחת שרפה דוגמת שרפת צבי אהרן שרפה נשמה וגוף קיים: (י) והכהן הגדול מאחיו. ע"ד הפשט אחר שהחמיר על כהן הדיוט ואמר עליו טומאת מת זולתי צמחים ידועים ואמר עליו ג"כ הכנים והן זוכה וחללה וגרוסה זולתי אלמנה, הוסיף עתה והחמיר על כהן הגדול שהוא מקודש ופנימי יותר מיוחד לעבודה ה' לא ימ"ש מתוך המקדש סיהיה אסור לו להעמא צעום מת צעולם ואפי' על אציו ועל אמו וסיהיה ג"כ אסור בכל הכנים זולתי הצחלה הכשרה, וטעם הדבר כדי שתהיה נמשכת לדעתו ולרלונו והכה"ג ילטרך סיהיה גדור ציור צענין המסגל ולכך נאסרה עליו אם היתה רגילה תחילה צא"ש אחר פן תמסכנו היא לדעתה:

וע"ד המדרש והכהן הגדול מאחיו סיהיה גדול מאחיו צחמסה דברים צנוי צכה צעושר צחכמה צכצוד ואם אין לו אחיו הכהנים מעשירין אותו שכל' והכהן הגדול מאחיו גדלהו משל אחיו ומעשה צפנחם הסתת שמונהו כה"ג וילאו אחיו הכהנים וראו אותו חולצ הצנים מלאו המחלצ לפכיו דיכרי זהב.

וע"ד הקצלה הכהן הגדול ידוע מי הוא דוגמתו וכבר הזכרתי מזה צקדר לו והיה הסגן מימינו וראש בית אב משמאלו דוגמת השרפים וז"ש המלאך ליהושע הכהן הגדול (זכריה ג') ונחתי לך מהלכים וגו', רמז לו מקומו ודוגמתו וחרגם יכתן צן שרפיא האלין ממה שכתוב (ישעיה ו') שרפים עומדים ממעל לו:

ואמרו צמק' יומא פ' העמוכה הסגן מימינו וראש בית אב משמאלו, ועוד תכ"א שלשה מהלכים צדרך הרב זאמלע גדול צימינו

וקטן צשמאלו וכן מלינו צשלסה מלאכים צצאו אלל הצרהם מיכאל זאמלע גצריאל מימינו רפאל משמאלו: ואם תזכה חצין כי לכך הזכיר צו הכ' הלשון הזה הכהן הגדול כענין סכ' (דברים י"א) את כל מעשה ה' הגדול וגו' שהרי עצודתו של כה"ג לשם הגדול וזהו שארז"ל צמק' הוריות פ' כהן מעשה (ויקרא כ"א) את ראשו לא יפרע וצגדיו לא יפרוס לא יפרוס כלל דברי ר' יהודה ר"ש אומר אינו פורס תלמעלה אצל פורס הוא תלמעטה כלו' תחת צגדיו לא צצגד העליון כמשפט הקריעה צכהן הדיוט וצצאר ישראל וצא לרמוז שהפרימה אינה אלל למי שהוא למטה ממנו זהו כהן הדיוט ולכך כה"ג פורס תלמעטה לפי שאין צדוגמתו ירדה אלל תמעלות למעלה למעלה עד אין סוף ולשון פרימה קריעה כתרנומו יצזע: (יד) כי אם בתולה מעמיו. למה הולרך והלל בצר הזכיר והוא אשה צבתוליה יקה, אלל מכאן למדנו שאסור לכה"ג לקדש צביאה לפי שסוף ציאה קוכה וכשהוא קוכה אותה צקוף ציאה הרי אינה צתולה צבעולת עלמו היא וכהן גדול מוזהר הוא צבעולת עלמו כמו צבעולת אחרים וז"ש כי אם צתולה מעמיו יקה ולל צעולה והוא לאו הצא מכלל עשה וכדאיחא צפ' קמא דקדושין: (יז) דבר אל אהרן לאמר איש מורעך. כי הרמז"ן ז"ל לא אמר צכאן דצר אל אהרן ואל צכיו לאמר כאשר יאמר צפרשיות כולן, והעשם כי שם ילזה צתורת הקרצנות זאת תורת העולה זאת תורת הענמה והמעלה והאשם וכיו"צ אצל אם אמר צכאן דצר אל אהרן ואל צכיו ראוי שיאמר איש מכס לדורותיכם ולא ירלה להזהיר אהרן עלמו צתורת המומין כי אהרן קדוש ה' כולו יפה ומוס לא יהיה צו אצל יזהירו על זרעו סיורם ויזהיר אותם לדורותם, ורז"ל צארו מומים רבים הפוסקלין, והזכיר תחלה המום צחקרון האצרים עור לו פסח ואח"כ צקטנות כגון החרוס וצגדול כגון השרוע ואח"כ צצצרון העלמות אע"פ שכל אצרי עמו כיון שצכצר העלם פסול ואח"כ פסל אפי' צכעור התואר כגון הגבן ואשר צעיכיו הגרעיכין ואח"כ צצצר הגוף סלריך סיהיה כקי וחלק ואח"כ הוסיף צעל הרוח אשר ציליו כפומים צו, ואמר אשר צו מוס וחזר ואמר מוס צו כי צין סכולד המוס עמו צין סכפל צו המוס אחר סכולד הרי זה פסול לצבודה

לעצורם, וחזר והזכיר מומי הצהמה כי זהם כפסלו לקרבן ופסל צהמות אפי' מומי הילירה וא"ל לומר מומי המקרה, מומי הילירה שרוע וקלום שהם מומים מן הצטון, מומי המקרה הן עורת או סבור או חרוץ או יצלה או גרצ או ילפת, ועורת הוא אשר צו עורון שפחה עיניו : **כב (כד)** ובארצכם לא תעשו, לפי שהזכיר למעלה ומעוך והוא המסורס לכך סומך ובארצכם לא תעשו כן לפרס שום צעל חי ואפי' עמא, ובסאמר צאלכם לא כאמר סלא כלטויכו אלא צארץ שהרי הסרוס חוצה הגוף הוא בכל מקום ולא צא אלא לרצות כל סצאלכם ואפי' דברים עמאים סלא הסרוס, או יהיה תלת-תעסו הפך העסיה והוא צעול החולדה וכמותו (קסלח ט') כי אינם יודעים לעשות רע כלומר לצעל הרע ולהסירו וכן (צראסיה ט') אשר עשה לו צנו הקטן שדרשו צו רז"ל סרקו ומזה לפי דעתי (מעלי י') משהיה כפסו הוא יעסנה, כי הסועא צנאוף הוא משהיה כפסו ומי משהיה כפסו צודאי יצטל אותה ויסירה מועללה הראויה לה כי אין ציד האדם לעשות הכפס וי"צ צידה להסחיתה ולצטלה : (כז) שור או כשב או עז כי יולדו אמרו צמד' שור או כשב יצא שור ויכפר על חצניה שור סנאמר (תהלים ק"ו) וימירו את כבודם בחצניה שור, וכן דרשו צחרות המסכן חסזכיר זה צראסונה הוא סאמר זה וכתף וכתפה, יצא זה צצחרות המסכן ויכפר על זה העגל זסה"כ (הושע ז') צרעתם ישמחו מלך, וכי מה אהה רואה צפור לעשותו ראש לכל הקרצנות אמר רבי לוי משל למעורבא אילא עליה סס רע צאחד מגדולי המלכות צדק המלך צדצרים ולא מלא צהן ממס מה עשה המלך עשה סעודה והוסיצה צראש המסובין להודיע צצדק המלך ולא מלא צדצרים ממס כך צדק הקניה ומלא סלא עסו ישראל את העגל אלא הגרים שהיו ציניהם אלו ערצ רב סנחגיירו צגאולת מלרים הם סאמרו לישראל (סמות לי"ב) אלה אלהיך ישראל, לפיכך כעשה ראש לכל הקרצנות, הזכיר מעורבא והכונה על ישראל. ואומר אני לפי הקצלה כי אחד מגדולי המלכות הוא אחד מעורבאמולין של הקציה וכדי לפרסם סלא החחילו ישראל צעצירה ההיא לפיכך הקדים שור צראש הקרצנות, וכן הקדים סב' (ויקרא כ"ב) פרי עץ הדר כפת חמרים,

כי החטא היה צו לצדה, והנה אדם"ר חטא צמחצנה וצמעשה, צמחצנה צאחד מגדולי המלכות, וצמעשה צפרי עץ הדר וצמעשה אצות עסו חצנים, וכסס סהקריצו ישראל עגל לכפרת העגל כן הקריצ אדם שור לכפרת חטאו הוא שדרז"ל שור סהקריצ אדם"ר קרן אחת היחה לו צמלחו, ומליכו פסוק אחד סלרף אה סניהם חטא המחצנה וחטא המעשה הוא סבי (דברים לי"ג) צבור שורו הדר לו, הזכיר שור ולרף לו הדר ומזה אמר סנציה (הושע ז') צרעתם ישמחו מלך, כי כסס סאנו מרלים לפניו צפרי עץ הדר שבו היה החטא כך אנו מרלים אותו צקרבן שור שבו היה החטא והזכיר למעלה מפסוק זה (סס ו') והמה כאדם עצרו צרית צאר צפירוש כי חטאם של ישראל שבו ישמחו להקניה הוא היה חטאו של אדהיר, ומה סהכסירה תורה ללורך קרבן ג' מינין אלו שור או כשב או עז דרז"ל שור צצכות אצרהם סנא' (צראסיה י"ח) ואל הצקר רץ אצרהם, כשב צצכות ילחק (סס כ"ג) וירא והנה איל, עז צצכות יעקב סנאמר (סס כ"ז) לך נא אל סלאן וקח לי ממס שני גדיי עזים טווצים, טווצים לך טווצים לזכך, טווצים לך סעל ידן חטול הצרכות, טווצים לזכך סעל ידן יתכפרו ציוהכ"פ זס"ה שור או כשב או עז כי יולד, זס"ה (קסלח ג') מה סהיה הוא סהיה ואשר להיות כצר היה והאלהים יבקש את כרדף, אס יאמר לך אדם סאס לא חטא אדם"ר הרי הוא חי וקיים אמור לו הרי אליהו סלא חטא והוא חי וקיים לעולם ואשר להיות אס יאמר לך אדם סעחיד הקציה להחיות את הממים א"ל כצר היה כצר עשה כן ע"י אליהו וע"י אלישע וע"י יחזקאל, והאלהים יבקש את כרדף לדיק רודף לדיק רשע רודף רשע והאלהים יבקש את כרדף רשע רודף לדיק והאלהי יבקש את כרדף, חרע לך שכן הוא הצל כרדף מפני קין מה כי (צראסיה ד') וישע ה' אל הצל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא סעה, נח כרדף מפני דורו מה כחיצ (סס ע"ז) ונח מלא חן, וכי (סס ו') וימח את כל היקום, אצרהם כרדף מפני כמרוד מה כחיצ (עזרא צ') אשר צחרת צאצרים, ילחק מפני פלשתים מה כחיצ (צראסיה כ"ו). ויאמרו ראה ראינו כי היה ה' עמך, יעקב מפני עסו מה כחיצ (תהלים קל"ה) כי יעקב צחר לו יה, יוסף מפני אחיו מה כי (צראסיה ל"ט) ויהי ה' את יוסף

יוסף ויהי אים מלכיה, משה מפני פרעה מה
 כ' (תהלים ק"ו) לולי משה בחירו, ישראל
 מפני העכו"ם מה כ' (דברים י"ד) ובך צחר ה'
 להיות לו לעם סגולה, אף כאלן סור או כשז או
 עז סור כרדף מפני ארי, כשז מפני זאב עז
 מפני נמר, אמר הקצ"ה לא חציו לי קרנן
 מן הרודפין אלא מן הנרדפין: והיה שבעת
 ימים תחת אמו, משל למלך שנכנס למדינה
 והוליא צחו ואמר כל האכסכאין שצאו לכאן
 אל יראו פני עד שיראה פני מטרונא החלה
 כך אמר הקצ"ה לישראל לא חציו לפני קרנן
 עד שחצור עליו הסנה שאין שצוע בלא שנת
 ואין מילה בלא שנת כך דר"ל, והמטרונא היא
 ה"א אחרונה והיא ראשונה למחשבת המקריב
 וזה מצוה: (כח) ושור או ששה איתו ואת בנו.
 הדין הזה נוהג בנקבות ולא בזכרים שהרי
 מותר לשחוט האב והזן ציוס אחד שהלכה
 כדברי האומר אין חוששין לזרע האב וזהו
 שח"א ותורתא או שיתא לומר שנוהג בנקבות
 ולא בזכרים, ולפי הדין הזה היה הכי ראוי
 לומר ופרה או כשנה אותה ואת זכה, אלא
 מפני שהזכיר סור או כשז או עז הזכיר האב
 והזן: והיה שבעת ימים תחת אמו, אמר כי יש
 צמיחים הנזכרים האלה שהם סור ושה עוד
 מלוה אחרת כי אותו ואת זכו הנזכרים לא
 תשחטו ציוס אחד בן פ"י הרמזין ז"ל:

ובמדרש זה מלות עשה שצחורה לקדש את השם
 צרכים וכך דר"ל ונקדשתי בחוך צני
 ישראל מקור עלמך לקדש את שמי יכול ציחיד
 ח"ל ונקדשתי בחוך צני ישראל, וכססוא מוסר
 את עלמו ימקור עלמו על מנת למות שכל
 המוסר עלמו על מנת הכס אין עושין לו כס
 שכן מלינו צחניה מישאל ועזריה שלא מקרו
 עלמן על מנת הכס שח"א (דכ"א ג') וסן לא
 ידיע להוא לך מלכא די לחלסך לא איתחא
 פלחין ולללם דהבא די הקימת לא כסגור, מלי
 ולא מלי ידיע להוא לך וגו', ועוד הוביחו
 ר"ל מן הכי הזה שכל דבר שצקדושה לריך
 עשרה והוא שחמרו צרכות אין דבר שצקדושה
 צפחות מעשרה שחמרו ונקדשתי בחוך צני
 ישראל וכתיב השם (צמד צ"י) הצדלו מחוך
 העדה מה להלן עשרה אף כאלן עשרה, ופירש
 ר' יעקב שאין כוסחא זו מדוקדקת שאין
 להציא ראיה מעשרה מרגלים לדבר שצקדושה,
 אצל עיקר הכוסחא היא בן אחיח חוך חוך
 כתיב הכא ונקדשתי בחוך וכי השם (נראשית
 מ"ג) לסבור בחוך הצאים מה להלן עשרה אף
 כאלן עשרה, ועכשיו יציא ראיה מעשרה אחי
 יוסף שהיו לדיקים לדבר שצקדושה:

בג (ג) אלה הם מועדי, הזכיר השנה בכלל
 המועדים כי יום מועד הוא והזכיר זו
 שנת היא לה' אלהיכם בכל מושבותיכם ולא
 אמר חקת עולם לדורותיכם בכל מושבותיכם
 שאילו אמר בן היה צוממנו סינהוג איקור
 המלאכה בכל מושבות לדורות ואף צביהמ"ק.
 אבל עתה כשהזכיר בכל מושבותיכם זה הכי
 לחסור מלאכת השנה בכל מושבותיכם בלעד לא
 צביהמ"ק: (ד) אלה מועדי ה', יתחיל עתה

צדור המועדים ויחם אותן לשם המיוחד, והזכיר זהם אלה כי לשון אלה מורה קיום וצא לרמוז שאין המועדים צעלים לעולם אצלם כוהגין כל זמן שהעוה"ז הגופני כוהג כוהג של עכשיו וכן כי (דברים כ"ט) לנו ולבנינו עד עולם, וכן אמרו צד"ק גוי אחד שאל לרצי עקיצה א"ל למה אחס עושין מועדים לא כך אמר לכם (ישעיה א') חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי, א"ל אילו כאמר חדש ומועד שנאה נפשי הייתי אומר בן אלה לא כאמר חדשיכם ומועדיכם אלא צעציל אותן מועדות שעשה ירבעם שנא (מ"א י"ג) ויעש ירבעם חג צחדש השמיני החדש אשר צדא מלכו מלכד כי כליו (ויקרא כ"ג) מלכד שנחות ה' וכתיב (מ"א י"ג) ויעל על המזבח אשר עשה צצית אל ויעש חג לבני ישראל אצל המועדים האלו אינן צעלים לעולם שהרי הם נקראין מועדי ה' שנא אלה מועדי ה' וכי וידבר משה את מועדי ה' ועליהם נא (תהלים קי"א) סמוכים לעד לעולם עשויים צחמת וישר: אשר תקראו אותם. אחס כתיב ודרשו זו אשר תקראו אחס מכאן שקדוש המועדים מקור לצ"ד ואפי' שלא צזמנו ואפילו צעעות והוא צדר"ל אחס אפי' שוגגין אחס אפי' מוטעים וכן אמר הכי (שמות י"ג) החדש הזה לכם כליו שלכם הוא. וכן אמר צפרקי רצי אליעזר צכ"ה צאלול כצראו חמה ולצנה ויעים ולילות תקופות ועצורין היו לפני הקצ"ה והיה מעצר את. השנה ואח"כ מקרן לאדה"ר שנא (צדאסיה ה') זה ספר תולדות אדם, ואדם מקרן לחנוך שנא (שם) ויתהלך חנוך את האלהים וחנוך לשם ושם לאצרהם ואצרהם ליחחק ויחחק ליעקב עד שצאו למלרים שנאמר (שמות י"ג) צארן מלרים לאמר מהו לאמר אמר הקצ"ה לך אמור להם עד עכשיו היה אללי סוד העצור מכאן ואילך שלכם הוא לעצר את השנה, וכן היו ישראל כוהגין לעצר את השנה צארן. כשגלו לצבל היו מעצרין אותה ע"י הכשאים צארן, בקם יחזקאל לעצר את השנים צצבל א"ל הקצ"ה אין לך רשות לעצר את השנה צחולה לארץ ישראל צצארן יעצרו את השנה מכאן אמרו אפי' לדיקים וחכמים צחולה לארץ ורועי צקר צארן אין מעצרין את השנה אלא ע"י הדיועות צצארן, וכילד מעצרין השנה היו מציאין ספר תורה לפניהם והיו עושין גרן עגולה ויוצגין הגדול לפי גדלו והקטן

לפי קטנו וכוחגין פניהם למטה לארץ ועומדין ופורסים כפיהם למעלה לאציהם צצעמים וראש יציבה מזכיר את השם ושומעין צה קול כלסון וידבר ה' אל משה לאמר ואס עון הדור גורם אין שומעין כלל, ואשריהם העומדין במקום ההוא צצעה ההיא שנא (תהלים פ"ט) אשרי העם יודעי תרועה ה' צאור פניך יהלכון צאור פניו של הקצ"ה הם מהלכין ע"כ: ומכאן יש ללמוד מעלת הארץ הקדושה וכמה היא חציצה לפני המקום וכן אמרו צירושלמי צפרק קמח דסנהדרין (ירמיה ג') ואל יתר זקני הגולה אמר הקצ"ה ציורם הם עלי זקני הגולה חציצה עלי כח קטנה צא"י מקנהדרי גדולה צחולה לארץ, וכשהיו הזקנים מחקצלים צלשכת הגזית צצתקדש והיו אומרים מקודש מקודש אחר שקצלו עדותן של עדים והיה אותו יום נקצע צעמים ע"פ סנהדרי גדולה של מעלה ליצצ צדין לדון העולם צריה והיה הקצ"ה והסנהדרין של מעלה מסכימין על ידן וגומרין את דעתם, וע"ז אה"כ (תהלים כ"ז) אקרא לאלהים עליון לאל גומר עלי, כלומר שהיה מסכים ומשלים עמהם. וכן אמרו צחדש תהלים (דברים ד') כה' אלהינו צכל קראנו אליו, א"ר אופעיח אין לך אותה צמעכצת על אלהים כאומה זו כיצד צצעה שהזקנים יוצגין לעצר את השנה הקצ"ה מסכים על ידיהם והוא משלים וכו' כל מה שישראל עושין, ועליהם אמר דוד ע"ה אקרא לאלהים עליון לאל גומר עלי, אימתי צראש השנה שהסנהדרין יוצגין לעשות ראש השנה ציום פלוני מיד הקצ"ה מוסיב סנהדרין של מלאכים ואמר להם לכו וגמרו מה שהתחחונים גוזרין, אומרים לפניו רצש"ע צניך גזרו שיסא ראש השנה ציום פלוני מיד הקצ"ה יוצצ צחוחו יום לדון עולמו שאמר (תהלים מ"ז) עלה אלהים צחרועת והכסאות מולעות וחספרים נפתחים וסנהדרין של מלאכים עומדים לפניו שנאמר (דניאל ז') חזה הויה עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיצ אלו מלמדים זכות ואלו מלמדים חוצה למה (תהלים פ"א) כי חק לישראל הוא ישראל גזרו חק ראש השנה והרי הוא משפט לאלהי יעקב שהוא מקיים גזרותם ומסכים עמהם הוי אומר אקרא לאלהים עליון לאל גומר עלי, חדע לך שסוא בן שהרי כי יום תרועה יהיה לכם לה' לא אמר אלא לכם וכי אלה מועדי ה' אלה הם מועדי אמר הקצ"ה אין

אין לי מועדים אלא אלו שלכם שכל המועדים
שאנו מקדשים סלו הם שנה' (דברים ד') כה'
אלהינו בכל קראנו אליו ואין קראנו אלא
קדוש מועדים שנה' מקראי קדש הוי' אומר
כה' אלהינו בכל קראנו אליו, ע"כ במדרש:
(יא) במחצית השבת יניפנו הבהן. אין הכוונה
שנת בראשית אלא מנחת יו"ט ראשון
של פסח וכן ת"א מנחת יומא עבא והוא ע"ו
בניסן ועד סנייע ע"ו בניסן חסרה חורה לאכול
מן החדש וזהו ולחם וקלי וברמל לא האכלו
וגו' חקת עולם לדורותיכם בכל מוסבותיכם,
הזכיר כאן באיסור החדש בכל מוסבותיכם
חקת עולם לדורותיכם ללמדך שהחדש איסור
מה"ט בכל מקום ואפי' בחו"ל בזמן גלותנו
וע"כ אחר בכל מוסבותיכם שהיה ואלו כוהנת
לדורות בכל מוסבותיכם אין בארץ צ"ל בחו"ל, ובן
דרז"ל אחר ריש לקיש ג' דברים תלויין בארץ
וכוהנת צ"ל בארץ צ"ל בחו"ל החדש והערלה
והכלאים החדש מה"ט והערלה הלומ"ט והכלאים
מדברי קופרים: (עו) וספרתם לכם, כמו ולקחתם
לכם שנהא ספירת ולקחתם לכאור"א שימנה
צפיו ויזכיר כקצלת רז"ל, ונ"ס צזז וזזה
(ויקרא ע"ז) וספר לו (שם) וספרה לה אינו
מתענין הזה אלא לומר שלא ישכחוהו.
והנה עיקר המלכה הזאת שיתחיל לספור מיום
ע"ו בניסן שהוא תחלת קליר סעורים
ויציא ראשית קלירו כרמל מנחה לה' יתצרך
ויקריצ עליו קרבן והמספר הזה ישלם בתחלת
קליר חטים ואז יציא ממנו קלת חטים מנחה
לה' יתצרך ויקריצ עליו קרבן, והנה המנחות
עיקר המלכה לא עיקר הקרצנות כי לא היו
הקרצנות באים כי אם בצציל המנחות, ומלח
חדשה לומר שלא יציאו מנחה בצצית ה' עד
שיציאו המנחה הזאת של חטים ציום חטים
הוא חג הסעודות וחוקי' להזכיר בצציתת
החג הזה חקת עולם לדורותיכם בכל מוסבותיכם
לפי שהנפת העומר ומנחת חדשה הם תלויין
בחג הזה וצא ללמדך שאפי' בזמן הזה שאין
עומר ומנחה תלויה החורה באיסור החדש ובצציתת
חג הסעודות, ולפי שהזכירו בחג הזה לא
הולך להזכירו ציום הזכרון ולא בחג הקיבות
כי כל המועדים דין אחד להם חיונן צין
בארץ צין בחו"ל, ומה שהזכירו ציוה"כ צעבור
שכפרתנו צו תלויה בקרצנות וע"כ הולך
להזכיר חקת עולם ללמדך שאין הקרצנות

מעכצין וכן לא הזכיר בכלן בחג המלות חקת
עולם בכל מוסבותיכם לדורותיכם אצל צפרשת
החדש הזה לכם הזכיר כן מפני שחלת שם
הדבר צפרשת על מלות ומוריס יאכלוהו הולך
לומר שיהיה חקת עולם בכל מוסבותיכם, כן
כתב הרמב"ן ז"ל: (עז) עד שמחרת השבת
השביעית תספרו. כזר ידעת שאין הספירה אלא
מ"ט וע"כ תמלא עעם צמלת חספרו ואינה
דקה למלת חטים, אצל חטים דנק לוקרצתם
כי הספירה מ"ט והקרבן ציום חטים שלא
הזכירה תורה חג סעודות ציחוד כסאר החגים
ושיאמר כן צחדש הסליסי צשטי צו חג הסעודות
כמו שאמר צפרשת צחוסה עשר יום לחדש הזה
חג המלות צא ללמד כי הוא חג כגרר אחר
מלות העומר ומ"ט יום הספורים צין ראשון
של פסח עד הסעודות הנה הם כחוס"מ צין
ראשון של סוכות ושמייני עלרת: (יח) אשה ריח
ניחוח לה'. וכתיב ועסיתם סעיר עזים אחד
לחטאת יש לך להסכיל איך הזכיר כאן ציום
חטים אשה וסעיר לחטאת לפי שהקרבן לסכינה
וצקוף קדר פנחס צפרשת וציום הצבורים
צהקריצכם מנחה חדשה לה' לא תמלא שם לא
חטם ולא חטאת כי הקרבן לשם הגדול,
וכוונה תורה לרמוז לך צזה על מה שאירע
לנו ציום מתן תורה שראינו את כבודו ואת
גדלו וכנגדם צמסכן מליכו (סמות מ') וכבוד
ה' מלא את המסכן שני פעמים וכן צציתת"ק
סכקרא (ישעיה ס"ד) צית קדשנו ותפארתנו,
וזה מצוה כי עלרת זה ירמוז לתפארת ולכבוד
כי צו. כי (סמות כ"ג) יראה כל זכורך וצו
הראינו את אשו הגדולה ודצרינו סמענו מתוך
האש אצל צעלרת של שמייני לא תמלא צו
יראה כל זכורך כי ירמוז לכבוד לצדו והצן זה:
(כז) ובקצרבם. כי רש"י"ל חזר וסנה עליהם
לעצור צשטי לאוין אחר ר' אצדימי צר
ר' יוסי מה ראה הכחוצ ליחנס צאמלע הרגלים
פסח ועלרת מכאן ור"ה ויוה"כ והחג מכאן
למדך שכל הכוח לקט שכחה ופאה לפני
כראוי מעלה עליו הכחוצ כאלו צנת ציהמ"ק
והקריצ לחוכו, אכ"ה ה' אלהיכם נאמן לסלם
סכר: (כד) זכרון תרועה. זכרון פקוקי סופרות
לזכור להן עקרת ילחק סקרב תחתיו חיל, ולא
צאר לנו הכ' צמה תסיה התרועה חס צסופר
חס צחלולרות וכן עעם התרועה למת ועל מה
גס לא צאר שהיום הזה הוא יום הדין וסחס

הכי צפתי מלות אלה זכרון תרועה וסמך על הקבלה כי לא מקרה הכי אלא לחכמים והם קבלו שהתרועה הזאת צופר מגז"ש דתרועה תרועה האמור גבי יוצל (ויקרא כ"ה) והעצרת צופר תרועה ומה חס צופר אף כאן צופר ומה שהוא יום הדין כרמו צמח זכרון כי הוא לשון כופל על הדין (נמדבר ה') מזכרת עון (יחזקאל כ"א) והוא מזכיר עון להחפץ וכן לשון פקידה מדה"ד מלשון (שמות כ') פוקד עון אבות, וצפי' אצל פקדונות הרי הן כזכרונות כמלא שהבי' צאח צרמו כי היום הזה יום הדין ראוי לטמוע בו קול תרועה צופר כמו שקבלו רבינו ז"ל. ומה שצאה פרשה זו סתומה יותר משאר פרשיות המיעדים, הענין הוא מה שידוע בעניני תורתנו הקדושה אוחס שהן מפכות הדת ומעקריה, כי כל מה שהענין יותר נעלם ויותר פנימי הוא יותר סתום וצא מלשון זו דרך קלרה וצמלות מועטות, כענין המליה שצחפילין שהזכיר בו הכי והיה לאות על ידך ולטועפות צין עיניך ולולא הקבלה לא היינו עומדין על עיקר מלוא זו מה היא גם לא מנין הפרשיות כמה הן גם לא היינו משיגים ממשמעות הכחוצים המקומות שצגוף המיוחדים להם שזהם ראוי להניחן, וכן מלות לילית שאז"ל שהיא שקולה כנגד כל המלות שצחורה לא היינו יודעים משפטה צמונה חועין וממשה קשרים לולא קבלת רז"ל כי לשון הכחוצים צזה סתום מאלד. גם צכאן צאחד לחדש שהוא תחלת חסצון העשרה הנשלים ציוה"כ יש צו מן הסוד והשלמה שראוי הכחוצ לסתום ולחתום כדרך שאר עניני החורה הסתומים וסתומות כפי רוב העלמות, והיו הענין שאין זכרון עולם הכסמות מפורש צחורה אלא צרמזים וסתומות לרוב העלמות כי החורה להמון ישראל נחכו לא ליחידים שזהם צלצד וענין העולם הוא אין כל היחידים משיגין אותה איך הוא אף כי ההמון העם כי כסם שאין הדג המחבדל צמים יודע ומשיג יסוד האם לפי שהוא הסכו כן העולם הוא השכלי צהפך מן העוה"ז הנשמיי ואין צעל החומר יכול להסיגו צעוד שהוא צחומר, וע"כ הולכרה החורה לצאח היעודים הגופנים המושגים להמון לחוש העין ומחוך אותן יעודים שהם הככות מה שילערך האדם יצא האדם אל התכלית שהוא שהיא עיקר הכוונה. ובמדרש צאחד לחדש ולקחתם

יהיה לכם סצחון זכרון תרועה מקרא קדש, צאחד לחדש זה אצרהם שכי' צו (יחזקאל ל"ג) אחד היה אצרהם, זכרון תרועה זה ילחק, מקרא קדש זה יעקב, כוונת המדרש הזה כי תקיעות ראש הסנה רמו למדות וכסם שחדת הפחד למעלה הרחמים מקיפין אותה שאלמלא כן היה מחריצ וסורף את העולם כלו צסלהצותיו כן התרועה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה ואילו היינו חוקעין תרועה לצדה היה נראה צזה קלון נטיעות, ולפי הדרך הזה הרי צכחוצ מפירש כי יום ראש הסנה יום הדין הוא מלי' תרועה והוא צרחמים מלשון זכרון וא"כ יהיה זכרון תרועה כמו צופר תרועה יום תרועה וזה מצואר : (כז) אך בעשור לחדש. ע"ד הפסע כמו חמס כלו' צאחד לחדש הסציעי לויתי לכס סיהיה יום הדין סצו העצרו לפני כצני מרון חמס צעסירי צו יהיה יום - הכפורים סאחתום גזר דין שלכם לכפרת. וע"ד המדרש אך צעשור אכין ורקין מעועין הן, מכפר הוא לסצים ואינו מכפר לסאין סצים, כלו' אע"פ סלויתי לכס יום הדין צאחד לחדש הסציעי והוא שזה לכל אחי מיחד לכס צעסירי צו יום כפרה ולא חתיה הכפרה שזה צכל אלא לסצים זהו לשון אך : (כח) וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפורים הוא. מה שהזכיר הכי כאן לשון כפרה ולשון עלס מפני שלא חומר כיון שלא הזכיר קרצן צפרבה חס אין יקדש ואין קרצן אין יום הכפורים מכפר לכך צא לומר שאין הכפרה חלויה קרצן ולא צסום דבר אחר אלא עלומו של יום מכפר ויש לו סגולה זו שהוא מכפר וצלצד לסצים, וכענין סדרשו מלשון אך צעשור וכענין ססזכרתי : (לט) אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם. יש לסאול כאן והלא צבר נאמר למעלה צחמשה עשר יום לחדש הסציעי חג הסכות אלא דרך הכחוצים כן מפני אריכות הענין וכל מה שהפסיק צינתיים. יעוד נראה לי לומר כי למעלה הזכיר ענין הקרצות שהם חקי הס"י וסס ירמוז על של מעלה הוא סאמר ציום הראשון מקרא קדש וציום הסמיי מקרא קדש אצל צכאן למטה יצא צסל מטה ויזכיר סס חקי ישראל סיחגו חג ה' סצעת ימים צזמן האסיפה ושיעלו צו מלות הלולצ לכפר על קלקולו של אצינו הראשון ססיה צזמן הזה וזהו ססמך לו מיד ולקחתם לכס וזה נראה לי ככון. ולקחתם

(ת) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדור
כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל.
ע"ד הפסע ארבעה מיכין אלו הם גדלים על
המים ולריכים להסקחת מים יותר משאר פירות
ולכך נלעונו צחג הסכות שהוא זמן נסוך
המים והוא יום הדין על גשמי השנה שכללה להקצ"ה
על המים עם ד' מיכין אלו המורים על המים
וקבלו רז"ל אחרוג אחד לולב אחד שלשה הדסים
ושתי ערבות. ויש לפרש כי כל זה צמחמות
לסון הכ' אחרוג אחד כי כן הלסון מוכיח
פרי שהוא לסון יחיד וכדאמרי' צנתי פרי אחד
אמר רחמנא ולא שנים ושלשה פירות, לולב
אחד כי כן לסון כפות לסון יסיד כפת כתיב
והאמנם כי לפי דיוק הלסון היה לו לומר כף
תמר. הולרך לומר כפות תמרים בהכרח שאילו
אמר כף היה צמחמע. אפי' עלה אחד לכך
קרינן כפות צמחמותו עלין רבים והוא מלות
הלולב והוא כתיב כפת כי החקרן הוא שלא
תאמר שהמלות הוא שכי' לולבין ואין המלות
אלא לולב אחד ויהיה הענין נשלם עם הכתיב
והקרי, ומלת תמרים לפי שהם שנים זכר
ונקבה ואם לא ינעעו כן לא יחיו כי בכל
המיכין כלן גם צלמחים גם צדומם מליכו צדריך
העצב זכר ונקבה, שלשה הדסים זהו וענף
עץ אבות ומאין לכו צמחמות הכחוצ כי עיקר
המלות שלשה צדי הדם כי זה אינו מחצא
צמחא כלל אך מלת עצות חוזרת לענף והכוונה
סיהיו שלשה ענפים כליו שלשה צדין של הדם
ופירות ענף סיהיה מחופה צעלין שאם לא כן
אין זה ענף אלא עץ והחורה אחרת ענף עץ
גם עצות חוזר ג"כ צעלין סיהיו שלשה ואע"פ
שהצד שצורו שלשה ענפים וחלי זהו לכו מלות
אצל מדאורייתא שלשה עלין לחין די צלצד
סיהיו צדאש כאו"א, והא למדת מחוך צמחמות
הכ' כי המלות שלשה צדי הדם וצכל אחד
שלשה עלין ומעתה מאין לנו שלריך סיהיו
העלין יולאין מעקר אחד לכך כתיב עצת חסר
ואיו לומר שאותו הדם הנקרא עצות צמחמות
שלשה ענפים ושלשה עלין צכל אחד לריך
שילאו מעקר אחד הוא שאמר תלתא תלתא
צחד קנא, ושתי ערבות זהו וערבי נחל מעוט
ערבות שמים: וע"ד המדרש פרי עץ הדור זה
אצרהם כפות תמרים זה ילחק וענף עץ עצות
זה יעקב וערבי נחל זה יוסף, צלור המדרש
הזה הזכיר לסון פרי שהוא לסון יחיד והמסיל

ו'עסקוק

ויעסוק באורו של עולם, והענין הזה מאיר עיני הלז כי צודאי יש חקנה לעצרה צעסיה מלוא סכנגדה, ועל מלוא הלולב הדומה לשדרה אמר דוד ע"ה (תהלים ל"ה) כל עלמותי תאמנה ה' מי כמוך. ועוד במדרש פרי עץ הדב יס צו אוכל ועס וריח, כפות תמרים יס צו אוכל ואין צו ריח, ענף עץ עצות יס צו ריח ואין צו אוכל, וערבי כחל אין צו לא אוכל ולא עס ולא ריח, האחרון רמז ללדיקים שיש בהם תורה ומעשים עוצים, ולולב רמז לאותן שיש בהם תורה ואין בהם מעשים עוצים, הדם רמז למי שיש צו מעשים עוצים ואין צו תורה, ערבה רמז למי שאין צו לא תורה ולא מעשים עוצים, אמר הקב"ה יצאו כלן אגודה אחת לפני ואני מוחל להם על כל עונותיהם, ודומה לזה מליכו צסימכי הקטרת שהן צעלי הריח הטוב וזה הכחוצ להכניס בחוכן חלצנה שריחה רע להורות על רשעי ישראל שיכנסו בכלל הלדיקים צעלי הריח הטוב ויעשו כלם אגודה אחת לפניו והוא מקבלם בתשובה, ועוד דרשו דר' מיכין הללו שהם רמז לר' מלכיות והוא שאמרו בזכות ד' מיכין שצולב אני מליכס מר' מלכיות, אחרון זה מלכות צל מה אחרון זה דומה לזה כך צל (דניאל ב') רישא די דהצא, כפות תמרים זה מלכות מר' הלולב ארוך והמן כחלה על עץ ארוך, וענף עץ עצות זה מלכות יון מה הדם זה עשוי קליעה קליעה כך מלכות יון, וערבי כחל זו מלכות אדום מה ערבה זו קנה שלה אדום כך מלכות אדום.

ועוד במדרש תכומא ד' הם קטני ארץ אלו ד' מיכין שצולב והמה חכמים מחוכמים שהם מחכמים ומלמדים זכות וחובה לפני מי שאמר והיה העולם, ע"כ, ועוד לפי הדרך הזה נראה לי לומר דר' מיכין אלו כי האחרון והלולב הן רמז לשכר העוה"צ והעוה"צ והערבה הן רמז לדרכי התשובה והן הלעז וההכנעה, פרי עץ הדב ירמז לשכר העוה"צ לפי שיש מלוא שארם אוכל עליהם פירות משנה לשנה כשם שהאחרון דר באילכו משנה לשנה, כפות תמרים ירמז לשכר העוה"צ כשם שהלולב גדול כך שכר העוה"צ גדול כשם שהלולב עליון שלו זו למעלה מן כך מדרגות העוה"צ זו למעלה מן וכשם שהלולב אין פריו אלא לקוף שצעים שנה כך שכר העוה"צ אינו

אלא צקוף ימיו של אדם שכי צו (תהלים ל') ימי שנותינו בהם שצעים שנה וגו', הדם יס צו מריחות וריחו עוז ירמז על הלעז שהוא מדרכי התשובה והוא שילעז אדם עלמו וסיסגף את גופו בתעניות ומלקיות וצגדרים רבים כפי מה שחטא וסילעזר כפי מה שנהנה ועס זה יעלה ריחו לשמים, וערבה רמז להכנעה ושפלות ולכך אינה גדלה על הרים, אלא היא גדלה צנחל צמקום כמוך ושפל כדי שיכניע לצו וישפיל עלמו ויחכפר לו, ולפי הדרך הזה נראה ליטול ציד ימין הלולב עם ההדס והערבה כדי לרמז על השכר הגדול, שכר העוה"צ המעוה"צ צו צקוף עם הלעז וההכנעה, וכן אחרון רמז לשכר העוה"צ ליטלה ציד שחאל שכן העוה"צ כחשל לימין והעוה"צ כחשל לשחאל ממה שכי (משלי ג') אורך ימים צימינה צשמאלה עושר וכבוד, דר"ל לצימינים זה אורך ימים למשמאילי זה עושר וכבוד, וצאור לצימינים זה למי שהולך צמלות ללד ימין ומכין זהם לשכר העוה"צ, למשמאילים זה למי שהולך זהם ללד שחאל ומכין זהם לשכר העוה"צ לזה כותן אורך ימים ולזה כותן עושר וכבוד :

ועיד השכל צעס ד' מיכין שצולב ליחות הפרי הוא חיותו ולכך כלעויו צלמחים הללו שיהיו הדר להיות ליחות שהוא חיותו משומר בחוכן ועמחם נעשה אות וסימן לדרכי החיים ולכך צחר הכי צלמחים האלה ארבעתן כי הם רעננים כל השנה ומחקימין צליחותן יותר משאר פירות והתורה הכתובה לנו צסימי נקראת ארץ חיים ואנחנו שקצלנו נקראין חיים כענין שכי (דברים ד') ואחם הדצקים צה' אלהיכם חיים כלכם היום, ולכך צאה המלוא שבעול הצמחים האלה צעלי הנפס הצומח שצחן סימן החיים לקלס צחן לפני ארון הכל הנקרא אלהים חיים ואילו היו הצמחים האלה יצעים לא היה צחן אות וסימן לדרכי החיים כי הליחות שצחם הוא חיותן כענין הדם צגוף חיי, ומזה אמרו צירושלמי לולב היצם פסול משום שחאמר (תהלים קט"ו) לא המחים יהללו יה: ועיד הקצלה פרי עץ הדב הדומה ללד ירמז אל הכבוד הכלול מל"צ נתיבות והוא הדר מכל הדר כענין שכי (סיר ו') מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלצנה צרה כחמה, כפות תמרים הוא סוף הצנין הנקרא יסוד והיא ראש הנמלאים כלן, ולולב דומה לשדרה

פסוק וזהו דבר אפי' ג' קטומים כשר, וידוע כי הקטימה רמז לקלון וזהו דברים אין לחוש לקלון שהרי צידוע שהאחד כלול מן השנים גם השנים הפכים הם מקצלים ויונקים ולמעלה מן הצינה ולכך אין לעשות זהו דברים ואין לחוש זהו חשבון קלון חבל צלול שזהו לדיק יסוד וידועין זו שהשפע שלו מקצלו מיד מיוחד והמיוחד מן השנים והשנים מן הצינה לכך יש לעשות זו ולחוש לקלון שזהו יחוד זו אדם שאינו לדיק לכה שיש מן הצינה ולמעלה שזהו ראשית האלילות ע"כ אמרו זו נקטם ראשו פסוק כי זה צודאי יהיה קלון יחוד עליון וחזק מקלון הדברים וכמה נאה ליעול את הלוכל שיש זו שצפה אלו שצפה ימי סכות שהן כנגד אוחן שצפה וזהם לצינה נקרא צענין הקרצות שהיו להמשיך, ומזה דרז"ל כל המקיים לולצ באגדו והדם צעצותו מעלה עליו הכתוב כאלו צנה מוצח והקריצ עליו קרצן שכאמר (תהלים קי"ט) אסרו חג צעצותים עד קרנות המוצח וזה מצואר, ומפני שהלולצ והאחרוג רמז לזכור ושומר ע"כ הלולצ נטל צימין ומלותו ציוס ולא צלילה והאחרוג צמחאל וכל אחד נטל צידו הראויה לו, ומשפט הנענוע הוא לשם קלות ארבע רוחות העולם ומעלה ומטה שלשה פעמים לכל רוח שהם צין כולן שמהם עשר נענועין כי כן העולם חתום צחותמו של הקצ"ה שהוא שלש אותיות והוא מתחלק לשם שלשה אותיות לכל רוח שהם שמונה עשר אותיות ולכך ילטרך שמונה עשר נענועין, ואע"פ שלא מלינו צגמי' אלא מוליך ומציא מעלה ומוריד ולמדו זה מתכופה מדכתיב (שמות כ"ט) אשר הוכף ואשר הורם מוליך ומציא למי שהרוחות שלו מעלה ומוריד למי שהשמים והארץ שלו וזהו כחבור על היחוד כי לפי שקלץ אצינו הראשון וחטא באחרוג לבדו אין אנו מציאין האחרוג לבדו אלא כציאהו עם שאר הפרי ליחדו עם כלן וכלן עמו ומזה אנו מתקנין את אשר עותו ומרלין זו המקום. והתבונן צקוד מדרש ר' בחוביא שכתבתי למעלה וחראה איך קרא לדי' מיכין אלו שחוזרין שצפה צלשון החכמים צעצור כי הם כנגד השצעה שחאללו מן החכמה ועם די' מיכין אלו כח צמדות, וסעלו עם אחר רצח וכן צלולצ יש לומר כי לשון מוליך ומציא משמש לדי' רוחות וזהו למי שהרוחות שלו. ומצינו רצינו חנכאל ז"ל שכתב נענוע

נענוע זה שאמרו היכן היו נענועים זולהי מוליך ומציא מעלה ומוריד וכן קבלנו מדברי רבינו הם והעמידו על עיקר דבר זה והירוי דגרסינן התם לריך לנענוע שלשה פעמים על כל דבר ודבר רבי זירא צעי הכין חד והכין חד או דלמא הכין והכין חד, כלוי אס הולכה והוצאה אחת היא ויש זה ד' נענועין הצאה אחת הן ויש כאן חשעה נענועין שיש בהולכה והצאה ממזרח למערב ומלפון לדרום וכן עליה וירידה שלשה הולכה והוצאה אחת ועליה אחת וירידה אחת והווי י"ח נענועין לשם קלוות לכל אחת שלשה נענועיים לכל קלה וקלה ולא אפשיטא צע"ן ולחומרא עבדינן דעבדינן י"ח נענועין ע"כ לסון הגאון ז"ל, ומה שאנו אונדין הלולב עם מיכיו לרמוז על אחדות השצעה, ומה שאנו מחירין אותו ציוס שציעי כדי לרמוז אל הקו האמלעי המכריע ושכרחה ושככוין אליו איך כל הנמלאים כלן העליונים והשפלים חלוין זו כסם שהעלין שצלוכל דצקים ונקשרים כלן וחלוין צסדרה ומפני זה ילטיך שככוין אל פסציעי ציוס ז' וזהו מצוה, ועוד דקדקת צארצעה מיכין שצלוכל ורליתי שיש צהן כגלה ונכחר כסם שיש צד' אחיות שצסם הגדול כגלה ונקחר, והוא כי השכים כגלים צסמס והן כפות חמרים וערצי כחל והשכים הסחיר הכי שמוחם והן פרי עץ הדר וענף עץ עד שהולרכנו לקבלת החכמים ז"ל שהם אחרוב והדס, וכן צסם הגדול ג"כ כגלה ונקחר הכגלה ציהי והכסחר ג"כ ציהי כי הי"ד כפשוטה תכפל צמוספרה צקריאחה וכן הה"ה וכן הויז וילא לנו מזה כי אחיות השם הגדול יורו שהוא אחד צין צכגלה צין צכסחר, ונרמוז העכין הזה של כגלה ונקחר גם צמלוה הזאת שהיא מלוה מורה על האלילות הנרמוז צסם המיוחד שהוא כגלה ונקחר, והוא צרחמיו יגלה עיכיו להכיר כפלחות מחורתו ויסחירנו צלל רחמיו ומחלתו:

(מג) כי בסכוח הושבתי את בני ישראל, יש מרז"ל שאמרו סכות ממש עשו להם ויש שאמר עכני כבוד, דעת האומר סכות ממש עשו להם מפני זה כלטויו לעשות סכות דיוגותהן כדי שיחגלה ויהפרקס מחוך מלוה הסכות גודל מעלתן של ישראל צמדצר שהיו הולכים עם כוצד האכסים והכסים והטף צמקום ההוא אשר אין צעצע האדם לחיות צו והוא שהעיד הכי (יולא צי) ארץ ליה וסממה, (צמדצר כי) לא

מקום זיע ותאכה וגפן, וכן אמר הנביא לישראל (ירמיה צי) המדצר הייתי לישראל אס ארץ מאפליה, יאמר לא רליתי להם לישראל שהיו צמדצר צארץ מאפליה כי שם צלוחו מקום הכנתי להם כל לרכס ולא חקרו דצר ולפי דעת זו אפסר שצאו להם למחים מארץ מרחקים ע"י קוחרים, דעת האומר עכני כבוד היו מפני שהיו הולכים צעמוד עכן יומס וצעמוד אס לילה כעכין סכי (סמות י"ד) לא ימיש. עמוד העכן יומס ועמוד האס לילה לפני העס והיו מוקסין ומסוככין מכל לר צעכני כבוד וזהו העקר והככון צפסע הכי וע"כ אמר כי נסכות היסצתי אח צני ישראל צהוליא אחס מארץ מלרים, וידעו להורות הפליחה הזאת כי הסכות הללו יהיו עכני כבוד וכדצר הנביא שאמר (ישעיה הי) וציר הי על כל מכוון הר ליון ועל מקרליה עכן יומס ועסן וכגה אס להצה לילה כי על כבוד חפה, וקמייך ליה וסכה תהיה יללל יומס מחורצ, והיא סכה של עכני כבוד ומיכי מאורות ללדיקים לעה"ל ועליו אמר דוד (ההלים כ"ז) כי ילפכני צסכה ציוס רעה יסתירני וגו', צסכה כחיב, ודרך הקבלה צמלות הסכה אזכירנו צעז"ה צסוף פרסת ראה:

כד (ד) על המנורה השחורה, כחצ הרמז צ"ל צפרסת ואחה חלוה לא אמר על המנורה העהורה אלא יערוך אותו אהרן וצכיו כי אותה פרסה אינה עיקר צמלות הנרות כי פירוש ואחה חלוה סופך ללוות אח צני ישראל ופרסה זו היא העיקר צמלות ההיא וע"כ פירש על המנורה העהורה שהרי כשאמר שם יערוך אותו אהרן וצכיו היה צמשמע על המנורה או צלא מנורה אס חסצר או חאצר כאשר היה צסובה מן הגולה ועכסיו אמר צפי" על המנורה העהורה כי צא לצאר כאן צעקר המלוה שלא ידליקו אלא על מנורה עהורה, ודרז"ל על המנורה העהורה על טהרה של מנורה שלא יסמכס צקסמין וצלרורות, יערוך אח הנרות לפני הי שלא יתקן צמוץ ויככים מצפכים, תמיד חפי" צסצת תמיד אפילו צעומאה: (ז) ונחת על המערכת לבונה זכה, היו לחס הפכים ולצוכה מעכצין זה אח זה כאחרוב עם הלולב או חכלת עם הלצן צזמן שהחכלת מלוי, והצן זה שלכך לא חמלא צמנחת סוטה לצוכה וכן צמנחת החוטא הוא סכחוצ (צמדצר הי) לא ילוק עליו שמן ולא יחן עליו לצוכה לפי

סמדה"ד

שמרה"ר מתוחה כנגדה, והיתה ללחם לאזכרה, לפי שלחם הפנים לא היה צו חלק לגזרה אך הלבושה שעליו שצכל מערכה היו מקטירין הלבושה ולכך אמרה תורה והיתה הלבושה ללחם לאזכרה כי תחוך שמקטירים הלבושה שעל הלחם הלחם נזכר למעלה ומעלה תחול צו ממונו למזונות העולם ומזה חזין מה היתה סבת הצרכה ללחם הפנים שכל מזונות שבעולם מחזרכין צמצילו והצן זה כי ע"כ היו י"צ חלות מקודרות על השלסן ומסס הצרכה צאה כנגד י"צ מלאכים הקוצצים כסא כבודו ונקראים ארבע מחנות שכינה שמשס העולם מחזרך לארבע רוחותיו והם עומדים ג' לכל רוח כענין ארבעה דגלים של מדבר וכנגדם צכסא שלמה י"צ אריות והיו צ"צ חלות אלו כ"ד עשרונים והעורר לזה: (י) ויצא בן אשה ישראלית. פירושו ילא מציחו או ממקום מושבו צחוך צני ישראל שצא ממקומו אל תוך העם ויכלו צמחקה. ויתכן לפרש כי לשון וילא שלא פירש מהיכן כלסון (מ"א כ"צ) וילא הרוח וכענין שבי (קהלת ח') ובכן ראיתי רשעים קצורים וצאו, וז"ס (איוצ א') ערום ילאחי מצטן אחי וערום אסוב שמה. ויראה לי כי לזה רמז חז"ל צמדדסם שאלמו וילא צן אשה ישראלית ר' לוי אמר מעולמו ילא ולכך נסמכה פרשת וילא למלת עולם ופי' מעולמו ילא כי האדם עולם קטן וז"ס (יחזקאל ל"ו) ומארלו ילאו וכ' (סס ט') מהאש ילאו אשו של צו"ד וזה מצואר. ובמדדש וילא צן אשה ישראלית מהיכן ילא מפרשה של מעלה ילא לגלב ואמר ציוס השצת ציוס השצת יערכנו דרך המלך לאכול פת חמה צכל יוס שמה פת לוונת של חסעה ימים, מחניחא אמרה מציח דיכו של משה ילא מחויי צא ליטע אהלו צחוך מחנה דן א"ל מה עינד לכאן אמר להם מצבות דן אחי א"ל א"ס על דגלו צאותות לצית אצותם ולא לצית אמותם ככנס לצית דיכו של ימשה וילא מחויי צמד וגדף. והוא בן איש מצרי. שהרג משה שהיה כובס וממונה על צעלה של סלומיה. בחוך בני ישראל, מלמד סכחג"ר. וינצו במחנה, יש לסאול א"ס היו סכיהם מריצים זה עם זה למה זה יצרך א"ס העם על זאת היה ראוי לו להתרעם על משה או סיכנו ויסרגנו, אצל יתכן לומר כי א"ס הישראלי ספר לו ענין אציו סכהרג והזכיר לו היאך היתה מיתחו כי משה

הרגו צסס המפורש ולפיכך ויקוצ צן האשה הישראלית א"ס העם ויקלל כלומר א"ס העם שמוע צסיכי פירש וקלל ולפיכך נסמכה פרשת מקלל לפרשת צהר סיני ולפי שלא רלה לצא אל אהל מועד לפיכך ויצאו אוחו אל משה ולזה לא אמר אל משה ואל כל העדה כמו סכא' צמקוסס. ואני שואל צכאן למה הולרכה תורה צספור המעשה הזה שאירע להם צמדבר והיה ראוי להסחיר הענין לכבוד העם ולא לגלותו כלל רק סיודיע הדין לישראל צכלל ויאמר א"ס כי יקלל אלהיו וכסא חטאו וכוקצ סס ה' מות יומת כי גס צני נח סס מוזהרין על צרכת העם ואל"ל ישראל, ונראה לומר כי כוונת התורה צספור המעשה הזה לסחי מועליות, האחת להודיענו שאין אחר מישראל צכסל צחטא עלוס כזה כי א"ס הפוסע הרשע המוחלט אשר הוא צעקר תולדתו פגוס מלד אציו ואמו, והסכית כי מכאן יתצאר לנו עקר גדולה ופנה עלומה צצרכות וכילד יתחייצ האדם לצרך העם שהרי סמקלל צחמלה פירש א"ס ה' צאותיותיו ואח"כ קללו זס"א ויקצ צן האשה הישראלית א"ס ה' ויקלל ונחחייצ על זה צעונס מיתח, וכן כנגדו לענין הצרכה והסכר לריך המצרך כשהוא מצרך א"ס ה' סיחצונן החלה צלצו צפירוש אוחיות ה' וצמה סהן מורות ולכוין צהם צמחשצתו ואח"כ יצרך א"ס ה' ויזכירנו צפיו ועס זה יקבל סכרו מעלס ויחיה חיי עד זכר לדבר מה סכחוצ (תהלים קמ"ה) ארוממך אלהי המלך ואצרכה שוך לעולם ועד, יאמר ארוממך חמלה צמחשצתו וצכוונת הלצ ואח"כ ואצרכה, כענין שאלמו לעולם יכנס אדם סעור סני פחחים ואח"כ יחפלל: בן הישראלית. צא להודיע כי העכו"ס הצא על צת ישראל הולד איו ישראל, ואע"פ שפסקנו צגמאר צעכו"ס הצא על צת ישראל הולד כסר צין צפנויה צין צאסח א"ס הרי אמרו מזהמין א"ס הולד לומר שהוא פגוס לכהונה וכ"ס שאינו ישראל צסמו לענין היחם צדגלים וצנחלת הארץ כי לשמות ממות אצותם כתיב צהם, כן כ' הרמצי"ל: (יא) ושם אמו. כל מי סכראה צו סימכי עזות ופסלות ראוי לצדוק אחר אמו כי אין ספק סכתעצרה צאותה טפה מערוצת פסול או צמחשצת או צמעסה, וראוי היה הכ' לומר וילא צן אשה ישראלית וסמה סלומית צת דצרי למטה דן אלא שלא רלה להזכיר שמה עד

סחזכיר

לח כמשפטי העכו"ם ודיניהן : (כג) כגור באורח יהיה. הנכרי הצא מארץ אחרת ונפרד מארצו נקרא גר מלשון נרגיר הנפרד מן האילן ומי שאבותיו מן העיר נקרא חורג מלשון (תהלים ל"ז) ומערה בארץ רענן כדמיון הנטיעה מימי קדם ולכך אמר כי המשפט הזה יהיה שום זכרון, כי אני ה' אלהיכם אס עשיכם אהו משפט אני ה' אלהיכם ומכלל הן אהו שומע לאו לפי שכל מי שאינו נוהג אהו משפט הרי זה כאלו הוליא עלמו מאלהותו וכפר בעיקר שהרי דבר ידוע שכל האמונות שיש לאומות ומשפטים פירוש החורה הן, והמשפטים שבחורה הן מעקרי תורה וכשלין אנו עוסקים בהם הנה זה חלול שם ואהו שאפשר להם למחות ואינן מוחין הרי הם מחללים את השם וחולקין כבוד לעכו"ם ומצוים תורה משה ומכלין ממונם של ישראל שכל העולם כלו חלוי צדיקים ולא כחן הקציה דיכין אלא לישראל שנא' (תהלים קמ"ז) מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום הללויה :

כה בדר

לב צדיה יהגה דענות ופי רשעים יביע רעוה: **שלמה** המע"ה למד זכחוז הזה (משלי ט"ו) על הלדיק והרשע איך הם שני הפכים צעלי צ' הקלות איש על עצמו מקלהו, וגלה לנו על מדה השפלות אשר ללדיק ועל מדה הגאווה אשר לרשע כדי שיחדק האדם ממדה הגאווה ויתחזק במדה השפלות, אמר כי הלדיק לבו יהגה ויחשוב חמיד כל היום מחשבת ההכנפה והשפלות ומלת לענות מן (שמות י') לענות מפני שהרנום להשכנעא וכיון שזאת מחשבתו צידוע שדבורו כן לפי שהדבור צאדס מגלה מלפון המחשבה. יכמו שאמרו חכמי הנוסר הלשון קולמוס הלז כי מאחר שנסתרי מלפוננו טוב הלא כגלהו, כמוהו כי הוא שליח קולמוסיו ומעיד עליו, והנה הרשע צהפך שאליל שהוא מחשב הרעות במלפון לבו ודברי גאווה וצו אף יציע אהו צפיו כי יולא מפיו ויפרסם אהם ואמר לכל שכל הוא, והנה צהפך הלדיק בנסתרו וצגלהו, ודבר ידוע כי השפלות מדה עליונה ומעלה רמה שכן דרז"ל אין העולם מתקיים אלא בפי שומעים עלמו כשירים שנא' (דברים ל"ג) ומתחת זרועות עולם וזה משפט הלדיקים

שהזכיר חטא הנן הוא שאמר ויקב את ה' ייקלל ואח"כ אמר וסם אמו לבאר כי היא היחה קצת החטא והמעל, וטעם הדבר לפי שהעובר כולר מדה הוסת ומהגדל בצטון אמו זמן קלוב גם אחרי הולדו ולאו לאור העולם יונק צדי אמו ולכך יתחייב שיהיה עצמו כקסר צענע האם יחר מענע האז ומעשיו דימין למעשי האם יחר ממה צדומין למעשי האז, ומזה הזכיר הכי צמלכי ישראל שמות אמותם הוא שאמר (דה"צ כ') ושם אמו עזובה צה שלחי (מלכים א' ט"ו) ושם אמו מעכה צה אצטלוס לבאר כי טצע האדם ומדמה לטצע האם וכמשך אחריו, והיה אלל העוזה כי כשהאדם לדיק וצעל ענוה ואיש מדות הנה זה מופת על אמו שהיחה לנועה וצעלה מחשבה עוזה וע"כ זכחה אליו כי הענף העוז יעיד על מעלה השרם וז"ש (שמות ו') ויקח עמרם את יוכבד דודתו לו לאשה הזכיר הכי הלדיק שנשא לדקת וילאו מציניהם לדיקים הוא שכי (סם ו') וחלד לו את אהרן ואת משה ואה מרים אחותם וכן הזכיר הכי (סם ו') ואלעזר בן אהרן לקח לו מנחות פועיאל כי אלעזר לקח מנחות פועיאל שהוא זרע יוסף הלדיק וילא מציניהם לדיק והוא שכתוב מיד וחלד לו את פנחס, וכן מלינו צדוד המע"ה שנאמר (תהלים קט"ז) אני עבדך בן אמהך, ממה שפרסם הכי שמה של זו למדנו שבחן של ישראל שלא היחה בהם שום זוכה אלא זו לצדה, ואל חתמה ותאמר היאך היחה זוכה והיא היחה קבורה שצעלה היה כצר נחבאר כי זוכה של תורה היא כל שצעלה לפסול לה, שלומית שהיחה שואלה צטלוס הכל משפטות ואומרת שלם עלך שלם עלך, צה דברי למטה דן מגיד שהרשע גורם גנאי לאציו ולאו וגנאי לשצטו, כיו"צ הלדיק גורם שצח וגדולה לו ולאציו ולשצטו הוא שכי (שמות ל"ה) ואהו אהליאז בן אחיקמך למטה דן : (טז) בנקבו שם יומת. קמך לו מיד ואיש כי יכה כל נפש אדם מוח יומת מכאן דרז"ל כל הקוטר לועו של חצירו כאלו קוטר לועו של שכינה :

(יח) ומכה נפש כהמה ישלמנה ומכה אדם יומת. וקמך לו משפט אחד למדך שהדין שיה צדיכי כפשות וצדיכי ממנוכות לעכין דרישה ומקירה, משפט אחד משפט של אחד הקצ"ה שהוא אחד אהו משפט שנתן לכם צהר סיני

שכלן היו כן שנאמרו בכלל ופרט והכל מסיני
כן נראה לי וזה כפתור ופרח. ע"כ לשון הרב,
ולפי דעת הרב ז"ל יהיה זה סיני כלומר
שכיות כי מלות השמות צריך כלל נאמרה
צצות הראשון ואח"כ צצות השני נאמרה
צפרעיה ודקדקיה ועונסיה. ויחנן לומר נעם
שהזכיר זה סיני כי מפני ש'ס' שמו
מלות השבת מפי הגבורה זה סיני והשמות
והיוצא מלות נמשכות אחר השבת ע"כ הולך
לצאר כאן כי גם השמות והיוצא כלעוו זה
סיני כי עס אחד לכולן, ולפי מה שדרשו
צחור כהנים יהיה זה סיני נמשך לפניו
ולאחריו, לפניו זה שמו ויקוצ בן האשה
הישראלית כי השם ששמו זה סיני פרט
וקלל, לאחריו לענין שמו ויוצא ומה שמו
ויוצא מסיני חף כל המלות מסיני:

(ג) ושבתה הארץ שבת לה. קדש הקצית
השביעי צימים וצבים וצממות, קדשו
צימים זה השבת וקראו שבת שנאמר (סמות
כ"י) ויום השביעי שבת לה' אלהיך, קדשו
צבים זו שמו וקראה ג"כ שבת שנא' וסבתה
הארץ שבת לה', קדשו צממות זה יוצא וקראו
קדש שנאמר כי יוצא היא קדש תהיה לכם.
וע"ד הפסע וסבתה הארץ שבת לה' שבתיה
הארץ צמלה מכל מלאכת אדם בשנה
השביעית ולא ישתדל כלל בעבודת הקרקע לא
צמיתם ולא צמיתם כמו שמו שמו שם שנים
חזרע סדך וגו' וצמית השביעית שבת שבתון
יהיה לארץ ואפי' מה שלמח מעלמו מכלתי
חרישה חקור לו לקלור זהו את קפיח קלייך
לא חקלור מה שלמח מעלמו והוא נפסח לקליר
השנה שצמית נקרא קפיח מלשון (ישעיה י"ד)
ונקפחו על צית יעקב, וכן הגפן שלא נעבד
ולא נעדר ולא נזמר נקרא כזיר לפי שהזירו
ממנו כדבר שאינו שלו, וכלל הענין הוא שאינו
רשאי שינחוב צמיתו וצמיתו מכהג אדון כלל
אלא שיהיו כל פירותיו הפקר לכל העולם
ושיזכה זהם אפי' הדיוט שנישראל כמוהו,
ולכך נותה חמורה מלוה זו שיהיו כל מיני
הממשלה ואדנות שבתחומים צמלים בעבודת
הארץ כדי שיתבונן האדם בלבו כי אין עקר
האדנות והממשלה אלא לאדון הכל צ"ל.

וע"ד הקבלה וסבתה הארץ שבת לה', כנגד
ומד חריצ שהוא כלו שבת ומנוחה לחיי
העולמים והוא העושה שמו שמו חמיה, וזה

הלדיקים שמספילין עלמן שכן צצורהם שמו
(צראסיה י"ח) ואנכי עפר ואפר וצמשה ואהרן
כחיצ (סמות ע"י) ונחנו מה ודוד ע"ה אחר
(תהלים כ"ב) ואנכי חולעת ולא אים וגו'
ואין השכינה שורה אלא צמפלי הרוח הוא שכי'
(ישעיה כ"ז) מרום וקדוש אשכון ואח דכא
ושפל רוח, ואין חמורה מחקיימת אלא צמפלי
הרוח הוא שדרז"ל למה נמשלה חמורה למים
שנא' (שם כ"ה) הוי כל למח לכו למים מה
חמים מניחים מקום גבוה וחולכין למקום נמוך
כך חמורה אינה מחקיימת צמי שרוחו גבוה
אלא צמי שרעתו שפלה, וכן אמרו צמדרש
(דברים ל') לא צממים היא לא חמלא צגסי
הרוח באותן שמתגאין עלמן עד לשמים אלא
צמי שמויה עלמו עליה שנאמר (צמדצר י"ט)
אדם כי ימות צמלה וכן מלינו צמכיה שמוע'
צעקר דירחה ומכון שבתה צממים דרז"ל עקר
שכינה צמחחומים הינה שנאמר (צראסיה ג')
וישמו את קול ה' אלהים מחללך צגן לרוח
היום, והזכיר דוד המע"ה על דרך הסוד ואמר
(תהלים ק"ד) חסידה צרושים ציתם וכיון שחטא
אדם נסתלקה ואח"כ חזרה ושרחה זה סיני
שהוא השפל שצמרים וכלל ההרים הגבוהים
שבעולם לא צמר הקצית למחן חמורה אלא צו
שנא' (תהלים ס"ח) הדר חמר אלהים לשבתו
וצמר הזה נחנו כל המלות כולן וזש"כ צפרשת
שמויה (ח) וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר.
נחמורו החכמים ז"ל מה טעם הזכיר צמלאן זה
סיני והיה ראוי שיאמר וידבר ה' אל משה
לאמר כמשפטו צמאר מקומות חמורה ומה
דרשו צחור כהנים מה ענין שמויה לענין הר
סיני והלא כל המלות נאמרו מסיני אלא מה
שמויה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני
חף כל המלות כולן נאמרו כללותיהן ופרטותיהן
ודקדוקיהן מסיני. ובחב. תרומצין ז"ל כי פירוש
הצרייחא הזאת צחור כהנים שמויה מה שמויה
נאמרו כללית ופרטית ודקדוקיה מסיני. הכוונה
לומר שהשמות נאמרו כללותיה מסיני דכתיב
צפרשת ואלה המעשעים (סמות כ"ג) והשביעית
תשמיכה ונעשה ואכלו אציוני עמך ואלו
דיכ"ה השמות צריך כלל וצמלאן חזק ואמר כי
זה סיני נאמרו עוד כל פרטית שחרי- כולן
נזכרו צפרשת זו צמיק הענין כתיב אלה המלות
אשר לוח ה' את משה אל צמי ישראל זה
סיני, להקים כל המלות אל השמות הנזכרת

סופר של חיל ואין מלותו חלל זריה כדי
לזכור חילו של ילחק ואין כן ציוח"כ כי יום
הכפורים מלותו צלל יעל, וע"כ פי' הוא ז"ל
שלל נקרא יוצל עב התקיעה חלל על הדבור
שאם היה נקרא ע"ש התקיעה היה ראוי הכי
לומר והעצרת סופר חרועה צחדש הסציעי
צעפור לחדש יוצל היא חזל חמר וקראתם
דרור צארן לכל יוסציה יוצל היא כלוי סיסיו
כולן בני חורין לדרור צכל מקום סירלו יוצל
היא שציה יוצל כל חיס חל אחוזתו חל
מספחתו וע"כ נקראות הפירות והתצולות ג"כ
יוצל מלשון הצאה גם המקומות העמוקים שבהם
מים נקראין ג"כ פלגים יצלי מים כי אם
יצאו המים ע"כ, ועעם מלות היוצל ע"ד הפסע
כי כל הסדות חוזרות לצעליהן ואפי' העצדים
הנרלעים ילאו חפסים צמועד היוצל וזהו לשון
יוצל כי כל דצר ודצר יוצל חל אחוזתו חל
מספחתו: וע"ד הקצלה יוצל היא מלשון (ירמיה
י"ז) ועל יוצל יסלח שרסיו וירמוז כי כל
הדורות יוצלו חל הסנה הראשונה ולכך נקרא
היוצל צסם דרור כי הוא היוצל אשר שם
שרסי הדורות והנצרחים כולן כי מעם נאללו
צצריח עולם שחא' (צרחסית ח') צרחסית צרח
חללים ושמע מסוצהם והצן זה כי כל חמת
מן הסצע פועלת סצע חלפים והנה הם מיט
וכסיסלמו לעולם חרצעים ותסעה יסיה תהו
וצהו ויסוצ הכלל ליוצל כמו סנאלל מעם והצן
זה, וז"ל הכי צסנת היוצל הזאת מסוצו חיס
חל אחוזתו, צסנת היוצל יסוצ, וחכמי המחקר
הזכירו צלסוכס הכל היה מהסנה הראשונה וסכל
סצ חל הסנה הראשונה חלס תזכס להצין סוד
הסמעה והיוצל לא יתעלס מומך מה ססזכיר
צסמעה סדך כרומך ספיח קלירך ענצי נזירך
צלסון לכוכח כי לאחר ססעצור סנת הסמעה
סקראה הכי סצנת לה' ססיה סצנת ומכוחה לחי
העולמים יהיו סלך כקדם, והססכל צכחוצ
הכמרן סצמזמור סיר ליום הסצנת סרומז מה
יסיה חמר הסצנת והוא סחמר (תהלים ל"ב)
לדיק כחמר יפרח וכי (סס ע"ב) יפרח צימיו
לדיק ורוצ סלום עד צלי ירח, וגס זה רמוז
צפרסח ויכלו חמר ססזכיר (צרחסית צ') ויצרך
חללים חל יום הסציעי כדי להודיע מה יסיה
חמר יום הסציעי חסס הפרסח צמלת לעשות
כלוי לעשות פעולות ולקרא הדורות מרחס,
ומפני זה הזכיר צמלות הסמעה סדך כרומך
קלירך

מעם הסמעה ססארן היא צעלה וחרצה מכל
עצודה צסנת הסציעי, ומפני זה הסמירה
חורה צסמיעה יחר מכל חייצי לחוין וגזר
עליה גלות הוא סכחוצ (ויקרא כ"ו) חז חרלה
סארן חל סצחוחיה, וכן סכו רז"ל גלות צחה
לעולם על עכוי סדין ועל סמטת סארן והנה
סכופר צמלות הסמעה ככופר צחדש העולם
וצעוה"צ וזה מצואר: (ח) שבע שנים שבע
סעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים וגוי,
מה לורך להוסיף ולומר והיו לך וכי לא היינו
יודעים סמספר סצע סכים סצע פעמים הן
מ"ט סנת, חזל יסכן לומר צסוד העכין כי
צח סלסון צספור סמלות הסמעה הזאת לצאר
על סהוה ולרמוז על סעמיד כי סמספר סרלסון
רמוז למלות היוצל ססס מ"ט סנת וסנת סמססים
קדס ולכך הזכיר צו וספרת לסון ספירה,
והמספר ססני רמוז ליוצל סגדול ססוה סוף
כל ימי העולם אשר הויתו חרצעים ותסעה
כי מספר מ"ט צימים וצסכים וצחלפים וצסערי
סציה סכמסרו למסס הכל עכין חחד ירמוז
לרמוז עמידת העולם וקיומו ככרמוז צחחלת
קחלת וסארן לעולם עומדת והוא עולמו של
יוצל העולם, וזהו סוד חמסים סערי צינה
כצרחו צעולם וכולן כמסרו למסס חון מחד
סחא' (תהלים ח') ותסכרהו מעט מאלהים,
צחור זה כי למדו צכל חלף וחלף סער צינה
חחד והודיעו כל ססויה מרחס ועד סוף חון
מן היוצל קדס ססוה סער סמססים ספנימי
סל צינה וזהו ותסכרהו מעט מאלהים, והסער
ססוה קרחו מעט לרוצ דקותו וספנימיותו מסערי
חללים ססוה סציה ולכך הזכיר צמספר חלף
סנת כמספר הזה, והיו לך לסון הויה, ועוד
הוסיף וחמר ימי כי כל ימי העולם מספר לך
וע"ח והיו לך ימי, ולזה רמוז דהמעיה צחמרו
(תהלים קמ"ה) מלכוחך מלכות כל עולמים
ומקרא מלח הוא (סס ק"ה) דצר לוח לאלף
דור כי דור כמו עולם וזהו חמסים סנת וצח
סרמוז צמלת כל וצמלת לך כי סכל כוכח חמת
וזה מצואר: (י) וקראתם דרור בארץ לכל
יושביה יובל היא, פירס רס"י ז"ל כי נקרא
המועד צסס יוצל על ססוקעין צו צסופר
מלסון (יהושע ו') צמסוך צקרן היוצל (סס
צ') סופרות חיוצלים, וכן דעת המפרסים:
אבל סרמוצין ז"ל כי חין פירוסס ככון כי
צמסוך צקרן היוצל וסופרות חיוצלים הוא

קלידך כזירך כעין שלך ולא הזכיר כן ציוצל
 אלא ספיה נזירה לפי שהם שלה ואין לך
 זהם כלום וכבר הזכרתי זה צסדר ואלה
 המספטים, ומזה אמר הכתוב לאשר לו אחזה
 הארץ לא אחר נחלת הארץ כי ענין נחלה
 הוא מה שהאדם כותל מאחר אצל אחר אחזה
 שהוא לשון מורה על הצעלים הראשונים העקריים
 וז"ש (קהלת ה') כי גזות מעל גזות שומר
 וגזותם עליהם וזה מצואר: ועשיתם את חקותי.
 שמיטה ויוצל הנזכרים שהם מכלל החקים,
 ואלה משפטי השמירה, אלו דיני חזרת המזכרים
 והעצדים ציוצל ודיני האוכלה כי כולן נזכרים
 צפרשה זו, וישנחם על הארץ לצעה, שהרי
 ישראל גולים מן הארץ צעון שמיטה שנאמר
 (ויקרא כ"ו) אז תשבת הארץ והרלת את צנחוחיה
 ולא היו שבעים שנה של גלות צבל אלא כנגד
 שבעים שמיטות שבעלו: (יד) וכי תסברו ממנו
 וגו' אל תונו. פי' רש"ז' זו אוכלת ממון וצא
 להזכיר על האוכלת לומר כאשר תמכור או
 הקנה קרקע דע כמה שנים יש עד היוצל
 ולפי השנים ימכור המוכר ויקנה הקונה שהרי
 סופו להחזירה לו צסנה היוצל ואם יש שנים
 מועטות וזה מוכרה צדמים יקרים הרי נחלה
 לוקח ואם יש שנים מרובות ואכל נמנה מצואות
 הרבה הרי נחלה מוכר לפיכך לריך לקנותה
 לפי הזמן, ודר"ז' וכי תמכרו ממכר לעמיתך
 כשהיה מוכר מוכר לישראל חצרך או קנה
 מיד עמיתך אם צאה לקנות קנה מישראל
 חצרך. ומה שכתבתי פה צו לפרש שמיטה
 ויוצל אמרו צמדרש שהיא אזהרה לישראל שיקיימו
 מצות שמיטים ויוצלות שכן אמרו אם לא שמר
 אדם מצות שמיטה ויוצל לקוף מוכר מטלטליו
 שנא' וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד
 עמיתך דבר הנקנה מיד ליד אלו מטלטליו,
 חזר צו מוטב ואם לאו סוף שמוכר שדהו
 שנא' וכי ימוך אחיך ומכר מאחזתו חזר צו
 מוטב ואם לאו סוף שמוכר ציתו שנא' ואם
 כי ימכור צית מוטב, חזר צו מוטב ואם לאו
 חזר על הפתחים שנא' וכי ימוך אחיך ומטה
 ידו עמך, חזר צו מוטב ואם לאו סוף שמוכר
 עלמו שנא' וכי ימוך אחיך וכמכר לך, חזר
 צו מוטב ואם לאו סוף כמכר לעו"ג שנאמר
 וכמכר לגר מוטב עמך או לעקר משפחה גר,
 ע"כ צמדרש, וכ"מ שאירע לישראל על אשר
 לא שמרו את השמיטה שנאמר (ירמיה ל"ד)

וישיצו העצדים ואלה השפחות אשר שלחו חפצים
 ויבצקום לעצדים ולשפחות וצעוקם זה נמכרו
 להכסדים צימיו של לרקיהו שחרצ סצית, הוא
 סבי' (רמ"צ ל"ו) ויעל עליהם את מלך כסדים
 ויהרוג את צחוריהם צצית מקדשם ולא חמל
 על צחור וצחולה וזקן הכל כהן צידו וכל כלי צית
 האלהים הקטנים והגדולים ואולרות צית ד' אולרות
 צית המלך ושירו הכל סציה צבלה: (יז) ולא תונו
 איש את עמיתו ויראת מאלהיך. זו אוכלת
 דצרים שלא יקניט את חבירו ולא ישיאנו עלת
 סאינה הגונה לו ואר"ל כל השערים נבעלו
 חוץ משערי אוכלת שנא' (עמוס ז') הנה ה'
 כלב על חומת אכך וצידו אכך, והעעם לפי
 שהמחלה מלעער ציותר ומחליט דעתו ולצו
 ככנע על לרתו ומחפכל מחוך דאגת לצו צפונת
 ונשמע ואם הוא לומר ועי' יודע אם נחכרתי
 לרעה לכך נא' ויראת מאלהיך: (כ) זה נאכל
 בשנה השביעית. והלא יכולין היו לאכול מן
 השמיט אלא צסנה השביעית דצק עם הן לא
 כזרע ולא כאסוף וכאלו אמר מה נאכל צשמינית
 שהרי צשביעית לא כזרע, עד צא מצואתה,
 כנוי מצואתה לשמינית לא לחשיעית ושעור
 הכי' כן וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם
 מן המצואה ישן עד צא מצואתה ותספיק לכם
 עד השנה החשיעית וכשאומר לסלס השנים
 אינם ג' שלמים כי צאור צסנה השמיט חלי
 שמיט וכל השביעית - שאינן זורעין וחלי שמינית,
 כן פי' החכם ר' אברהם ז"ל: (כג) והארץ לא
 תסכר לצמיחתה. למדך שאם הלוקח כוצסת
 לצדה זו ואינו מחזירה לצעלים ציוצל עוצר
 צלאו זה ולשון למיתות הוא מכירה פסוקה
 ומחלטת וכן המרגום לחלועין: כי לי הארץ.
 אל חרע עיכך זה כי העולם שלי ורולת אכי
 צכך כך דר"ז': וע"ד הקבלה כי לי הארץ
 עתידה לחזור לי ציוצל ולזה רמז דוד המע"ה
 צאמרו (תהלים כ"ד) לה' הארץ ומלוואה, ולא
 יעלם ממך כונת תחלת המזמור צאות למיד
 שהוא הגדול סצכל האותיות וקראוהו חכמי
 האמת מגדל הפורח צאור אחר סתצין מה
 סכתצו למעלה, או יאמר לי הארץ העליונה
 וצסנה השביעית אינה פועלת צתחונת וכאלו
 אין התחונת שלי לכך לא תהא שלכם.

וזהו שאמרו צמדרש כי גרים וחושצים אחס
 עמדי אל העשו עלמכם עקר אחס עמדי
 דיו לעצד סיהא כרצו כשהיא שלי הרי היא
 שלכם

שלכם, וזאת זה כשהיא עלי צעיר השנים
שהיא פועלת בארץ הרי היא שלכם אבל
צעיריית שאינה פועלת בארץ ובאלו אינה
עלי לכך לא תהא שלכם לפי שדיו לעצד שיהא
כרצו וזה מצוה: (כה) כי ימוך אחיך ומכר
מאחוזו. מלמד שאין אדם רשאי למכור שדהו
אלא מפני דוחק ועוני, מאחוזו, ולא כל
אחוזו למדה תורה דרך ארץ שישייר לעלמו:
ובא נוטלו הקרוב אליו ונאל את ממכר אחיו.
הדין הזה שלותה התורה הוא דרך רחמנות
צמור שדהו מתוך דוחק ועוני שיוכל לגאול
אוחו לזמן קלוז הוא צעלמו חס השיגה ידו
ומלא כדי גאולתו או אחד מקרוביו כדי
שיסוב לאחוזו קודם היוכל ואם לא מלאה ידו
ואין לו גואל קרוב שיוכל לגאול אז ילך
להמחין עד היוכל וילא ציוכל צחנס וסב
לאחוזו, ומכר שדה זו אינו יכול לגאול כי
חס אחר שתי שנים לפי שלריך שהעמוד ציד
הלוקח שתי שנים שיאכל מצואתה וז"ש צמספר
שני מצואות ימכר לך, כי מלת שני כולל
לסון שנים ולסון שנים ותוך צ' שנים אלו
אינו יכול לגאול אלא מעם ואילך: והנה זה
בהפך מצית שהוא יכול לגאול שנה ראשונה
בענין שני ימים תהיה גאולתו ומעם ואילך
אינו יכול לגאול זש"א חס לא יגאל עד מלאה
לו שנה חמימה וקם הצית אשר צעיר אשר
לו חומה ללמיתת: ובמדרש וכי ימוך אחיך,
אלו ישראל שהם מכין מן המלות, ומכר מאחוזו
שהם נמכרים ציד לוררי עכו"ם וצא גואלו זה
הקצ"ה שכל (ירמיה ג') גואלם חזק ה' לצלות
סמו, והקרוב אליו דכי (תהלים קמ"ה) קרוב
ה' לכל קוראיו, זה ששה"כ (הושע ה') אלך
ואצוצה אל מקומי אין כתיב כאן אלא אלך
אצוצה שאילו אמר אלך ואצוצה לא היתה להן
תקנה לישראל אלא אמר הקצ"ה אע"פ שאני
הולך עושין תצוצה ואני חוזר לכך כתיב אלך
אצוצה ומתוך הלכה הצאה עליהם יעשו תצוצה
ויצקשו פני שכל (דברים ד') צלר לך ומלאך
ואני מחזיר להם שכינתי: (כע) ואיש כי ימכור
בית מושב עיר חומה. אחרי שהזכיר למעלה
ומכר מאחוזו שהיא הקדה ולזה צו הכתוב
שילא ציוכל מפני שהיא עקר חיי האדם ומעם
חלא פרנסתו הזכיר עתה צמכירת הצית שגדול
צעתו עד מלא כשילעך למכור את ציתו
ולכך ללמה התורה שיגאלנו חוץ שנה ואין

הלוקח יכול לעכב: ובמדרש ואיש כי ימכור
צית מושב זה הקצ"ה ממכר ציתו לכסדים,
צית מושב דכי (תהלים קל"ז) כי צחר ה'
צליון אוח למושב לו, מה אירע צו דכתיב
(מ"צ כ"ח) וישרוף את צית ה' ואת צית
המלך ואת כל צתי ירושלים ואת כל צית
גדול סרף צאש, עיר חומה דכתיב (שם כ"ט)
ואת כל חומות ירושלים קציב כתלו כל חיל
כסדים, ימים תהיה גאולתו, צתוך שנתים ימים
זשארז"ל שני אלפים ימות המשיח: (לח) אני ה'
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם. דרז"ל אני הוא שהצחכתי
צמלרים צין ספה של צכור לעפה שאינה של צכור
אני עתיד ליפרע מן המלות מעותיו צרצית ואומר
של כותי הם וז"ש לא תקח מאתו כסף ותרצית
ויראת מאלהיך וכן הזכיר צעצד לא תרדה צו
צפרך ויראת מאלהיך, ואמר לא תרדה צו
צפרך לא יאמר החס לי את הכוס ואינו לריך
עדור חמת הגפן עד שאצא שמה מאמר מי
מכיר צדצר חס ללורך חס לאו הרי הדצר
מקור ללצ לכך כאמר צו ויראת מאלהיך:
(מז) לעקר משפחת גר. ע"ד הפסטי ע"ג עקרי
שמעולם לא כתגייר והוא ממשפחת גר
וצאור הכי כי צין שיהיה נמכר לגר שהוא
מושב עמנו או לעקר כלומר לעו"ג עלמו וכן
התרגום לארמאי מ"מ אחרי נמכר גאולה תהיה
לו כי הדצר מקור לכל אחד מישראל והוא
שאמר אחד מאחיו יגאלנו או הקרובים שהם
קודמים וזהו או דודו או צן דודו יגאלנו או
סיגאל הוא חס עלמו זהו או השיגה ידו ונגאל.
וע"ד המדרש לעקר זו רומי וקראתו עקר ע"ס
סעתיך הקצ"ה לעקרה שכלומר (דניאל ז')
והוצד גשמה ויהי צת ליקדת חסא, וזהו שאמר
צמדרש וכי תסיג יד גר ומושב גר זה צכוכדלר
מלך צכל ומושב זו מלכות מדי, ונמכר לגר
מושב עמך זו מלכות יון או לעקר משפחת
גר זו רומי, הוליא לנו המדרש מן הכי הזה
רמו ארבע מלכיות ולפי דעתי עשו זה צכוכה
גמורה לפי ענין הפרשה, כי יש צפי התעוררות
ורמו והצעה לישראל צגאולת שצצוד ארבע
מלכיות וגם יש צה עוד רמו כי הגאולה
חלויה צתצוצה ואף חס לא יעשו תצוצה ח"א
להתאחר מומן הקן הקלוז וצחגיע חור הקן
הקלוז לא יסאר לישראל סוס עצדות צלתי
עצדות ה' יתצרך. ויש צה עוד רמו סעתיך
הקצ"ה להציא העו"ג לחסצון לפי שצצודו
צישראל

העכו"ם חסור מפני חלול השם וזעכו"ם שתחת ידו הכי מדבר ואעפ"כ הזהירה עליו החורה סיזהר עמו שלא יגזל אותו וכן ארז"ל וכן העלו שם בגמרא ריביתא דעכו"ם מותר שלא (דברים כ"ג) לנכרי חשיך וכתיב (סם) לא חשיך לאחיק אחיק ולא כותי חזל להטעותו חסור שהרי יש בזה חלול ה', ואם החזיר לו עשותו הרי זה קדוש ה' ומפני זה לוח יעקב לזכרו להחזיר עשות כל עכו"ם הוא שכתוב (בראשית מ"ג) ואת הכסף המושב צפי אמתחותיכי חסיו צידכם ואע"פ שהיו מעלריים עוצדי עכו"ם לוח להחזיר אותו מפני קדוש ה' והיה זה קודם מחרן תורה וכס"כ בזמן הזה שהאדם חייב צדק, גזלו חסור ממ"ש (דברים ז') ואכלת את כל העמים אשר ה' אלהיך כותן לך בזמן כבוד א"י שהיו מקורין צידק, ועוד מהכ' הזה וחשב עם קוהו שיש לו לזה שגואל את העצד לדקדק עם העכו"ם אדוניו בחשבון כפי סכנו שאם לא דקדק וגזל ממנו יש צדק חלול ה' יותר מהגזל לישראל וכן מלינו בחוספתא דצ"ק הגזל את העכו"ם חייב להחזיר ממנו גזל העכו"ם מגזל ישראל מפני חלול ה' ע"כ, טעם הדבר כי הגזל לישראל חזרו חיו קורא חגר ואינו כותן דופי באמונת ישראל חזר וכותן דופי באמונת ישראל ובתורה משה הר"ז מחלל את ה', מלורף לזה חמלא שהתפלל שלמה ע"ה להקב"ה כי כשיצא ישראל להתפלל צבית שצנה לשמו סיתן לו שאלתו כפי מה שידע שראוי לכך זשיא (מ"א ה') אשר חרע את לצנו ואם יצא הנכרי שם להתפלל סיתן לו שאלתו עכ"פ זשיא (סם) ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי כליו צין ראוי צין שאינו ראוי תן לו והטעם לפי שהישראל חיו קורא חגר והנכרי קורא חגר: (כד) ואם לא יגאל באלה דרז"ל צפיק דקידושין או דודו זו גאולת קרובים או הסיגה ידו זו גאולת עלמו וכגאל זו גאולת אמרים ולכך אמר ואם לא יגאל וילא צטנת היוכל על כרחו של עכו"ם שהרי זעכו"ם שתחת ידך הכי מדבר וכדאיתא סהם בגמרא זעכו"ם שאינו תחת ידך מה אפשר לעשות לו וסם דרשו מה גאולת עלמו לשחרור אף גאולת קרוביו לשחרור ומה גאולת עלמו לשחרור אף גאולת אמרים לשחרור וכן העלו צקוף ואמרו מקרא כדרש צין מלפניו צין מלאחריו והכל לשחרור: לא

צ"סרלל וזה עומן הגלות עד סנת הגאולה העתידה שקראה הכי יוצל. והנה כל הפרשה זעכינה מעידה על זה ומפני זה לקחו החכמים ז"ל רעז וסיעון מן הכי לארצע מלכיות וסמך למלכות הרציעית שקראה עקר אחרי כומר גאולה תהיה לו: וידוע כי לסון אחרי הוא מופלג ורחוק וירמוז לגלות האחרון הזה, ואמר אחד מאחיו יגאלנו והוא משיח צן דוד שהוא מעצב יהודה מיוחד סככל הסצעים ועוד יכלול אחד מאחיו כלומר שיהיה הגואל צ"י כשאר האחים כולד מאצ ואם כדמיון משה סהיה הגואל-הראשון סצמלרים, ואמר או הסיגה ידו וכגאל כליו צכסף והיא הגאולה צתסוצה הנעשלת לכסף כי כסם סהכסף לצן ועבור כך התסוצה מעתרת סנפס ומלצנת העוונות, ואמר וחשב עם קוהו הוא הקצ"ה הקונה שמים וארץ סיציא לחשבון כל אומה ואומה שסעצדו לישראל, מטנת סמכרו לו, כלומר עומן שהחילו להסתעצר צהם עד סנת עמן הגאולה וקרא הגאולה סנת סיוכל לפי שהיוכל עמן חרות סנא' (ויקרא כ"ה) וקראתם דרור צארן לכל יוסבים יוצל היא ועוד עיין סם (תהלים ע"ו) יוצילו סי למורא ועל סם סכי והציאו את כל אחיכם מכל הגוים מנתה לה', ואמר אם עוד רצות צטנים ואם מעט כשאר צטנים כלומר סהסדיון יהיה לפי הסכים כי לפי גודל התסוצה סתקרב הגאולה או סתרחק, ואמר ואם לא יגאל צאלה שאם לא יגאל ע"י תסוצה צטנות הגלות האלה וילא צטנת סיוכל הוא וצניו עמו כליו שלא יתאחר עמן הגאולה מן הקץ הקלוב ואילך וזהו דעת רבי יוסע שאמר צין עושין תסוצה צין אין עושין תסוצה מיד כגאלים סנא' (יסעיה ס') אחי ה' צעתה אחיטנה זכו אחיטנה לא זכו צעתה, ואמר הוא וצניו עמו רמו לסני הקצולים העמידים והם סכרדים והכפולים עמהם זשיא הוא וצניו עמו, וזהו סמך לו כי לי צני ישראל עצדים כי צהגיע תור הגאולה הקלוב איכן מתעכצין אפילו טעה אחת ולא יהיו עצדים כי אם להקב"ה, ואמר עצדי סם אשר הולאחי אותם מארץ מלרים להסוות גאולה זו לגאולת מלרים כי כיון שהגיע הקץ מיד ילאו אחי ה' אליהם המצטיח אחכס צזה לעמיד: (כ) וחשב עם קוהו. יזהיר הכי סידקדק עמו צחשבון ולא יצא עליו צעקיפין לפי סגזל

כו (א) לא תעשו לכם אלילים. קרא הכחות הנעצדים על מעלה אלילים ולסון חילות ולא חמר חילים אלא חלילים להעיד על מעוט כחם שאע"פ שהם גדולים אינם מעלמם כי אם מזולתם, ואחר שהזכיר חלילים שהם הכחות העליונים הזכיר פסל ומלצה שהם מעשה ידי אדם הנעשים לקבלת אוחן הכחות, ועם שהזכיר ענין ע"ז בפרשת הזאת דרז"ל כנגד זה הנמכר לעו"ג הכי מדבר שלא יאמר הואיל ורצי עוצר ע"ז אף אני אעצור ע"ז הואיל ורצי מנגלה עריות אף אני אגלה עריות הואיל ורצי מחלל שבתות אף אני אחלל שבתות הואיל ורצי סופך דמים אף אני אספוך דמים ה"ל לא תעשו לכם אלילים: ואבן משכית לא תתנו. אפי' לשמים מכהג עוצדי ע"ז היה שהיו מלי"רין אצן צליור כאה וכוונתין האצן לפני הללם ומסתחויים עליה לפכיו וזה כענין המלצה שאסרה תורה אפי' לשמים וכן נטיעות חילן אלל המזנה כי כל זה נהגו בהם עוצדי עכו"ם, ודרשו בקפרא צאללכם להסתחיות עליה, צאללכם אי אהם מסתחויים אלל אהם מסתחויים על האצנים שבציהמ"ק: (ב) את שבתותי תשמורו ופקדשי תיראו. דרז"ל צחורה כהנים הזהיר הכי על כל המלות. וכתב הרמזין ז"ל כי פירוש המדרש הזה נצא הכי להזהיר על העצד הנמכר לעו"ג על ע"ז ושבת וגם מורא המקדש שיצא עם צרגלים ויירא ממנו וה"ה לכל המלות אלל הזכיר אלה שהן אצות ללמד על כלן:

ויש גורסים הזהיר כאן ואם הגרסא כך רמזו שכל המלות צכלל שבת והמקדש והמסביל יבין עפ"ל, וצאור דבריו כי השבת והמקדש זכור ושמור וידוע כי כל המלות שהן מלות עשה ומלות לא תעשה צכללם וזה מצוה: אני ה'. הנותן סכר צקיומו או המעניש העובר עליהם וכ"ע שנאמר אני ה' הוא לחומר המלות לגודל הסכר או לגודל העונש ולכך קיימת פרשה זו אני ה' צסתי מלות הללו שהרי המלך שהוא מלכות לעצמו ואומר לו צגורה עשה כך וכך ואח"כ מוסיף על אותה מלות ואומר אני הוא המלך המלות הנה הדבור הזה לחזק מלותו צא וכל הפושע צה מחייב צכפסו והעקיימה ים לו סכר גדול וכן אמרו צעדרס הנחומא, וצפרשת צראשית לא ולמד מתן סכרן על מלות כשאמר פרעה ליוסף אני פרעה צעה גדלו ונתן לו סכר סכא' (צראשית

מ"א) ויקר פרעה את עצמו וגו' הקצ"ה שאמר על כל מלות ומלות אני ה' עאכ"כ ללמדך שאין קלצה לנתן סכרם ע"כ. ענין המדרש הזה כי ים צכל מלות ומלות שהזכיר צה אני ה' סכר עלום ועקצ רצ וק"ו מצ"ו ולכך הזהיר שלמה ע"ה על אדם ציסמור כל מלות שהקצ"ה מזכיר צה לסון אני שהוא דבורו על מלך, הוא שאמר (קהלת ח') אני פי מלך שמור ועל דברת צצועת אלהים:

בחקותי

עצרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת: **ש"מ"ה** המלך הודיענו צכי הזה (משלי י"ד) כי העושר ה"ה מדה שהחכמים זוכין צה ופושעים יכסלו צה, כי כשהעושר צרפות החכם הנה הוא לו עטרה וכבוד ומפני שכל זמן שהוא חסר העושר חכמתו צזויה ודבריו אינם כשועים ועם העושר ים לאל ידו להרים ראש האמת ולהספיל הסקר ואת כל הדוצרים אותו ועוד סיפור אותו צמעלות וצמעשים שהוא מתעטר ומחכצד צו, ולמדך הכי כי העושר הזה שהוא עטרה לחכמים הוא לכסילים אולת לפי שהכסילים מחגאים צעשרם וצו ירמו קרן להחזיק ידי כל עוצרי עצרת וחגצר ידם לעשות כל דבר פשע. והנה העושר כדמיון השמש שהוא עושה סתי פעולות זו הפך זו מלצין הצגד ועשחיר פני הכוצס והכל לפי המקצב כן העושר צעניכו ים צו סתי פעולות זו הפך זו עטרה לזה אולת לזה והכל לפי דעתו על אדם, וצא כפל הלשון שהזכיר סתי פעמים אולת לומר כי העושר לכסילים אולת לכפסם וכלל הדבר כי הכסילים עשרם יכסילים ויאצדם אצדן הגוף ואצדן כפס אלל החכמים כזהרים שלא יכזקו צו אלל הם מחכצדים צו ומקצלים ממנו תועלת הגוף והכפס לפי שהם יודעים כי העושר וההללחה צעוה"ז אינן אלא הכנות ללורך הכפס כדי שחלמד החכמה ותקצל המושכלות, ומה הזכיר עוד (סם ע"ו) אולת שמהה לחקר לצ ואיץ חצוכה ייסר לכת כי השמחה ושפע השלות הוא אולת לחקר לצ יגיע לו מזה סיעשה אולת אלל איץ חצוכה יגיע לו מזה סיחקן מדוחיו צקצת השמחה והשלות זמו ייסר לכת יחקן צה מדות גופו וכפסו וע"כ תאריך התורה תמיד צמעשה המלות ציעודי חללחת

הללחת הגוף וספפ הסלום והטובה בעוה"ז:
וידוע שאין הדברים ההם תכלית כי הם יעודים
גופניים שכלם מחאימים להיוחס הכנות
לנפש השכלית לדרוש ולהשיג ידיעת השם כדי
לזכותו בסקוף צהור פני מלך חיים שהוא
התכלית ולכך הצטיחה החורה כי בעשותו
החקים והמלות יגיע אלינו הכנות העוה"ז שזהם
כזכה ונחיה חיי עד מה שלא הגיע לנו מעולם
על השלמות לא במקדש ראשון* ולא במקדש
שני ז"ש (ג) אם בחקותי הלכו ואת מצותי
תשמרו ועשיתם אותם. החקים שהזכיר בהן כאן
הם השמיטה והיוצא שהזכיר בפרשה של מעלה
ואחר עתה כי אם כלך זהם וכסמור המלות
שיתן הגשמים בעתם ויצרך לנו התבואה והפירות
וכל למח האדמה כדי שיהיה לנו בזה השפע
והסלום וכל יתר ההכנות: (ו) ונחתי שלום
בארץ. אחר שהזכיר ספפ הצרכה והטובה והסוצע
חתם צוהת הסלום. ודרז"ל סעא האמר הרי
מחבל ומסחה אם אין שלום אינו כלום לכך
כאמר אחיכ ונחתי שלום בארץ שהוא שקול
כנגד הכל וכה"ל (ישעיה מ"ה) עושה שלום
וצורא את הכל. וע"ד הקבלה ונחתי שלום
בארץ יצטיח הכי שיתן יסוד עולם מחוצר
בארץ סצצראשית כי עם זה יתצרך העולם
והוא כענין שכי (קהלת ג') גם את העולם
כתן בלזם כי הלז הוא הארץ וזה מצוה כי
על כן אמר בארץ בלזם כי הכל בכל כאשר
יהיה האופן צחוק האופן ולפי שהשפע זה אל
היסוד מהכלל והסוד שהם למודי ה' והם
המשפיעים זה ע"כ ארז"ל תלמיד חכמים
מרכים שלום בעולם והוכיחו זה מנ"ש (ישעיה
כ"ד) וכל צדיק למודי ה' ורצ שלום צדיק:
(ח) ורדפו סכס חמשה מאה. ומאה חמשים
מכס רצצה ירדפו. והנה יצא החשבון
מכוון וסוף כי כסם שיש צמאה שהי חמשים
כן יש רצצה צ' פעמים חמס מאות שהם
מאה חמשים. ודרז"ל ורדפו מכס חמשה מאה
ומאה מכס רצצה ירדפו היה לו לומר ומאה
מכס שכי אלפים ירדפו לפי חשבון חמס מאות
אלא אינו דומה מועטין העושין את החורה
למרוצים העושין את החורה: (ט) ושגיתי
אליכם. שיהא כלוכי דצק צכס וידוע כי זה
תכלית הסכל כי כלון הש"י הוא חיי העוה"ז
וכענין שכי (תהלים ל') כי רגע צאסו חיים
צרלונו וגם זה מרמז החורה שזה ענינים

שהם הצטחה לעתיד וע"כ תמלא צפרסה זו
יעודים גופניים וסכליים כי מה שאמר והתהלכתי
בתוככם אין להצין אותו יעודי הגוף אלא
יעודי הנפש לעוה"ז וכענין שכי (צראשית ג')
מתהלך בגן. ודרז"ל עסקוק זה והתהלכתי
בתוככם אמרו עתיד הקצ"ה לעייל עם הלדיקים
צג"ע וכצודו ציניהם. המסיל הסגת התענוג
אשר לנפשות למחול שהוא עגול כי העגול אין
לו תחלה וסוף וכן אותו הענוג אין לו סוף
ותכלית ולפי שהעגול קוצצ תמיד הנקודה
והנקודה צאמלע לכך אמר וכצודו ציניהם וכן
הזכיר צכאן בתוככם כי המסיל את ישראל
למחול ועלמו לנקודה. ואחר שאמר והתהלכתי
בתוככם אמר והייתי לכם לאלהים והוא מה
שאמרו וכל אחד ואחד מראה לו צאלצעו סכא
(ישעיה כ"ה) הנה אלהינו זה והוא מסל לקרוב.
הידיעה וההסגה כמי שיש לו ידיעה צחצרו
והוא מצחין אותו ומכירו צצורה. ואין להצין
לסון זה מנש כדצב העומד לפני האדם חבל
הוא כענין סכאמר (שמות ל"צ) כי זה משה
הא"ש סכצב היתה להם ידיעה זו ולא היה
עומד עמם. וכצצאר צכאן סכר עולם הנפשות
וערצ אותו הכי צכלל היעודים הגופניים וסמך
על סכלו של מסכיל שיציתו מחוכם ולרוב
מעלת העולם שהוא לא תזכיר החורה צסוס
מקום ענינו מפורס כי הוא כעלם ועמוק
מהסגת היחידים צעוד שהם מחומר ואפילו
הנציאים לא כתצאו עליו וכן דרז"ל כל
הנציאים כולם לא כתצאו אלא לימות המשיח
חבל לעה"צ עין לא ראתה אלהים זולתך. צארו
צכאן רוב עומקו והעלמותו שאפי הנציאים לא
כתצאו עליו. והנה כל הפרשה הזאת צין
ציעודים גופניים צין ציעודים סכליים הצטחה
עתידה היא כי מעולם לא נתקיימה חבל
החקים צזמן השלמות: (יא) ונחתי משכני
בתוככם ולא תגעל נפשי אחכם. געילה לסון
פליטה וכן (ש"צ א') כי סם כגעל מנן גצורים
לא קצל המשיחה סעושחין את העור צסמן.
ומזה הענין לא מאסתים ולא געלתיים. לא
פלעתי אותם כלו לא רחקתי אותם וכן ת"ל
ע"ה ולא ירחיק מימרי. וע"ד הקבלה ונחתי
משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אחכם. נפשי
האמר צהקצ"ה הכוונה על הסכינה וזש"כ
(תהלים כ"ד) אשר לא נשא לסוף נפשו מניש
(דברים ה') לא תשא את סם ה' אלהיך ות"ל
(ס)

(סס י"ג) לקום את שמו לאשרתה סכנתיה, וזה (ירמיה ה') אם זגוי אשר כזה לא התקנס נפסי, כי מדה"ד היא וזהו (סופטים י') ותקלר נפשו בעמל ישראל כי הסכינה מלכה בעמל ישראל וזכר לרתם לו לר, וזהו (ירמיה י"ג) במקדשים חזכה נפסי מפני גוה, וקראוהו חכמי האמת צחי צרלי, ומפורש אמרו בספרי ונעלה נפסי אחכם זו קלוק סכינה חזל זכאן מפני שהזכיר, מפני שחל סכינה כלערך לומר כי כשהזכיר נפסי הכוונה למעלה על הזינה שהיא נפש המדות שאילו הייתה הכוונה על הסכינה מה שעם שיאמר שלא חגעל אוחכו כי כיון שהיא בחוכנו חליל שלא תרחיק אוחכו. אבל ענין הכי שאמר ונתתי מפני זו סכינה הכוללת והמסכת כח שצעה ולא חגעל נפסי על נפש המדות שתקבל אוחכו כי הנשמות נפס שרשן ושמה תסוצתן ולכך צאח שאלה שתקבל אוחן שלא מפליעם והיא הצעה שלא כלערך לגלגול, ורמו זכאן כי כל הזכין שלם כי היא הצעה זמן השלמות ויהיה זה כענין סכי (עמוס י"ד) כשצע חדכי אלהים נכפשו כי האדון אשר זו הרחמים כשצע נכפשו הוא נפס המדות, והוא כענין שאמר דוד ע"ה (תהלים קמ"ג) באמונתך עכני שהוא החכמה והוא שצעה וכאח"כ בפירוש (סס פ"ט) כשצעה לדוד באמונתך וזה מצואר: (יג) ואולך אחכם קומטיות. כצר הזכיר למעלה כי פרשה זו עם הצעמותיה הנפלאות לא נתקיימה לעולם צפני המקדשים אך תחיים לעתיד, ומפסק זה הוכיחו רז"ל שהקומות יחזרו לעתיד למאחיס חמה והוא שדרז"ל צמק' סנהדרין וכן צפרק הספינה קומטיות סחי קומות של אדה"ר דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר מאח חמה כקומה הסיכל סנאמר (סס קמ"ד) מחועצות חזכית סיכל, ומ"ץ סס עתיד הקציה להציא חזכית עוצות ומרגליות וחוקק צהם עשר צרום עשרים ומעמידן צפערי ירוסלים סנאמר (יסעיה מ"ד) וסעריך לאצני אקדח סהכרה מזה סיהיו הקומות עשרים חמה לא יוחר, לכך הולרכו לומר שאין זה נאמר צפערי חזכית כי מאין יכנסו אותם הקומות חלל צפערי החלכות: הנה הפרשה זו ציעודים העוצים הללו החלילה צאליף אם בחקותי וסיימה צחיי קומטיות והנה זה להורות שאין הצרכות האלה לישראל צחלומין חלל צומן סקיימו כל התורה כולה

מאליף ועד חיי ופרשה האלות הסמוכה לה תחיל צואי ואם לא חשמו לי וחסיים הפרשה כולה צה"א צהר סיני ציד משה וחל חלי הסס וע"ץ סכי (תהלים ל"א) עמו חכמי צלרה. ודע כי פסקי האלות רבים מפסקי הצרכות וכן האלות של משה תורה והיה זה כדי לחיים על הצרכות ולהפחידם על העצירות צרכי הקללות, וכ"מ צעכינה שהיא מדה"ד הייתה כאש אוכלת צראש ההר לעיני צני ישראל והרחמים צקרה וזה סוד הכחוש (סס מ"ה) כל כבודה צח מלך פנימה צאורו כי סמדה סקקרה כל שהיא מדה כבודה כלומר מדה הכבוד צח מלך היא מצפנים חלל חע"ץ שהיא לצושה מצחון צמסצלות זה.

ואמרו צמדרס לא האמר כשצא לצרך מיעע צצרכות וכשצא לקלל רצה צקללות לכך צצרכות תחיל צאליף ומסיים צחיי סהן אוחיות רחוקות זו מו לרמו שהצרכות יהיה להן עיקר חלל צקללות תחיל צואי ומסיים צה"א לרמו סילכו להן אחר שאין להן עיקר סהרי מואי לה"א לא כלום: (יד) ואם לא חשמו לי, שלא חלמדו סתורה ועוה והולך, ז' עצרות זו למעלה מו, אחת לא חשמו, סכית ולא חעשו כיון שאינן לומדין אינן עושין הרי סכית, ואם בחקותי חמאסו הרי סלסה מפני שאין סעס החקים כודע מואסין צהן ואם חמספעי חגעל נפסכם מואסין חת הדיכית כגון חספעי הגזל והעצירות סרוח הצרכות חומדין אוחן וסן עול גדול הכצר על סרסעים וכדי להורות כמה קסה מי סמואס צמספעי ססי תחיל צהם זכאן צפרסה זו וסיימה צהן הפרסה צסוק כל האלות סנא' יען וציען צמספעי חמאסו הרי חרצעה, לצלתי עסות לא די שאין עושין חלל סמוכעיס אחריס מלעסוחן וסרי חמסה, חת כל מלותי יצא מזה סיכפור צכל חמלות כי לא חמר חת כל חמלות סרי ססה, לספרסם חת צריתי עד סיהיה כופר צעיקר הרי סצעה, וסל למדה ס"ץ זכאן סצע עצרות כי עברה גוררת עברה ומחוק שאין חרס לומר יצא חל ססכית ומן ססכית חל ססליסית עד סיציהו חל ססציעית לכפור צעיקר: (טז) אף אני אעשה זאת לכם, ע"ד ספסע אפקוד עליכם כזאת לפי סמדותיו של הקציה מדה כנגד מדה, וכסס סחעאחס צסצעה עצרות סהזכיר כך אפקוד עליכם צסצעה פורעניות סעצחילות אחכם

הנקראת זאת וזאת היא אחרונה ויקרה את
האדם בשעת הכעס ולכך אמר ויטפתי לים
החכם בחוספה היא ולא אמר לים ויטפתי
ויטפתי אתן חוספה בעדה הדין שהיא היא
של ליקרה החכם כי צבית ראשון היו תוכחות
אלו וסם החפזות והכבוד, וכן אמר סנציה
עוד (ישעיה ס"ד) צית קדשנו ותפארתנו, ודומה
לזה (צרחיה ח') לא אוסיף לקלל מענינו
לא אתן חוספה בעדה"ל לקלל עוד וסוף
הסרקור והאדריכל שהזכירו ז"ל במדרש צצ"ר
והיא המקרבת אותו בשעת הרלון ולוחמת בעדו
כנגד אויביו ועליה אמר דוד ע"ה (תהלים ל"ז)
אם חקום עלי מלחמה צלחת אני צועה וכן
אמר הנביא (מלאכי ג') סוצו אלי ואסוצה
אליכם אסוצ לא כאשר אלה אסוצו וזהו ויקרתי
החכם אף אני לא די שאלו הדיון הדין אלה
אף אני איקר ע"כ, ומ"ש שצע על העלתיכם
המדה הנקראת זאת והיא האומרת ויקרתי
והכיתי כקרא ג"כ שצע וצת שצע והיא היתה
אם שלמה וזהו (ישעיה כ"א) וצפסעיתם שלמה
החכם וזה מצואר: (כא) ואם תלכו עמי קרי.
זו דרך התורה כאשר ילליחו עניניו של אדם
וילאו לו על הנכונה סיחצונן בעלמו ויטית
אל לבו כי הוא מקד הש"י לא מפני זכותו
ומעשיו הטובים וכענין סב' (דברים ע') לא
צדקתך וציוסר לצדך וכאשר יצאו עליו לרות
ומקרים סיודה עלי פסעו לה' ויחשוב כי אין
זה אלא מלד חטאו ולא שיתלה אוחס במקרה
כי אם יתלה זה במקרה הנה הקצ"ה יוקיף לו
מאותו מקרה, ומ"ש ואם צאלה לא תוקרו לי
והלכתם עמי קרי והלכתי אף אני עמכם צקרי
וכן אמר עוד ואם צלחת לא תסעעו לי והלכתם
עמי צקרי והלכתי עמכם צחמת קרי כלומר
אספכו עליכם צחמת: (כו) ואפו עשר גשים.
החשבון הזה כאשר על רצוי בהרצת מקומות
צחורה וכן (איוצ ט') זה עשר פעמים חבלימוכי
וע"ש שהוא סוף כל החשבון והכל נכלל בו
ע"כ לוקח החשבון הזה לסורות על הרצוי,
וכן מליכו חשבון שצעה שהוא כאשר ג"כ על
הרצוי (משלי כ"ד) כי שצע יפול לדיק וקס
וכה"צ ציעקצ (צרחיה ל"ג) ויטהחו חרלה
שצע פעמים וכ' (ס"א צ') עד עקרה ילדה
שצעה כלו רצוי צנים והעעס שצעה שסוף
כאמר על הרצוי מפני שלא חמלא בכל אותיות
א"צ זוג אותיות כקדר סיהו עולין שצעה אלה

החכם את השחפת ואת הקדחת הרי צנים,
וכדי שלא יחפצו בעלמון סיחיו מחוך המכות
סללו ח"ל מכלות עינים ומדינות כפס כלומר
סימחו צהן הרי ג', וזרעם לריק זרעם
ואכלוהו הרי ד', ונחתי פני צכס ונכפתם הרי
ה', ורדו צכס סונחיתם הרי טס, ונכפתם ואין
רודף החכם הרי שצע פורעניות, ומזה אמר
סב' שצע על העלתיכם כלומר שצע פורעניות
על העלתיכם שהם שצע, והזכיר עוד סכית
שצע פורעניות אחרות ואלו הן, וסצרת את
גאון עזכם זה ציהמ"ק סנחמ"ר (יחזקאל כ"ד)
סכ"י עחלל את מקדשי גאון עזכם הרי אחר,
סמיכם כצדל הרי טנים, חרלכם כנחוסה הרי
סלטה, וחס לריק הרי ד', ולא תחן חרלכם
הרי ה', ועץ הארץ לא יחן הרי ו', פריו הרי
ז', כי מלת לא יחן השמש לסכיהם לא יחן
העץ ולא יחן הפרי והרי לך ז' פורעניות,
והזכיר עוד סליטית ז' פורעניות אחרות ואלו
הן, והסלחת צכס את חית הסדה והיא אחר
ובוללת סלטה גרוי חיה גרוי צחמה גרוי שאר
סרלים והוא סכחוצ (דברים ל"ג) וסן צהמות
אסלה צה עם חמת זחלי עפר, וסכלה החכם
הרי ד', והכריחה הרי ה', והמעיעה הרי ו',
ונשמו הרי ז', והזכיר עוד רציעית ז' פורעניות
אחרות והן חרצ כוקעת כקס צרית הרי א',
ונחשפתם אל עריכם הרי צ', וסלחת דצר
הרי ג', ונחתם ציר אויב הוא חרצ שהזכיר,
צצצרי לכס מטה לכס הרי ד', ואסו עשר
כשים לחמכם צחנור אחר הרי ה', והס"צו
לחמכם הרי ו', ואכלתם ולא תסעעו הרי ז',
והזכיר עוד חמיטית שצע פורעניות אחרות
אכילה צטר צנים וצרות הרי אחר, הסעדה
צמות והכרתת חמיס הרי טנים, סמתוך הסעדה
הצמות החמיס כופלים וגוף הע"ז כקרא חמיס
לפי שנגעית לסס מוצלות החמה, ונחתי את
פגריכם הרי סלס, וגעלה כפסי זו סלוק סכיה
הרי חרצ, עריכם יהיו חרצה הרי חמס, סמתון
מקדס ען סגדודיות הרי טס, ולא חריח צריח
כיהחכם הרי שצע, והסמותי אני את הארץ
אין זו פורענות אלה מדה טובה לישראל שלא
ימלאו האויצים נחת רוח צארץ. וע"ד הקצלה
אף אני אעשה זאת לכס מלת אני רמז אל
מדה"ד וכן צכל שאר אני, ומזה אמר הרעצין
ז"ל כי הוא כאלו הוא הסוך אף אני זאת
אעשה לכס לצאר כי מלת אני היא סעדה

גיד וחסכו דג שחול מין הרצוי כענין סכתו וידגו לרוב ועיכ לוקח חסכון הסצעה לרצוי כחסכון העשרה: (לא) והשמותי את מקדשיכם. אף צטעה שהם שומעין בקדושתם הן עומדין, ואונרו צמדרש תהלים אמר רבי פדת צין שחרצ ציהמ"ק צין סלא חרצ אין הסכינה זזה מתוכו סכא' (תהלים י"א) ה' צהיכל קדשו ה' צממים כסאו, אע"פ סכסאו צממים הסכינה צציהמ"ק וההיכל בקדושתו עומד סכא' (מ"א ט"י) והיו עיני ולבי שם כל הימים, וכה"א (תהלים ג') ויענני מהר קדשו קלה אע"פ שהיא הר בקדושתו עומד קלה, וכה"א (מ"כה ד') כי עתה חללי מקריה וסככת צמדה וסככתי כי אע"פ שחרצ ונעשה סדה סכינתי צמדה איר אחא לעולם אין הסכינה זזה מכותל מערבי סכא' (ס"ר ג') הנה זה עומד אחר כהלכו: ושגמו עליה אויביכם. שומע תהיה לאויביכם סלא ימלאו זה כחת רוח וצטורה עוצה היא לישראל וכן דרז"ל צתורה כהנים זו מדה עוצה לישראל סלא יהו ישראל אומרים הואיל וגלינו מארצנו עכסיו האויצים צאים ומולאים עליה כחת רוח סכא' ושגמו עליה אויביכם היוצאים זה אף האויצים הצאים אחריכם לא ימלאו זה כחת רוח ע"כ, ומזה אמר שאף היוצאים זה יכהנו שומע עליה סלא יצנו עליה חומה ומגדל וכל האומות יסתדלו לצנחת ואין להם כח ויש צזה סיון גדול לישראל סמיוס שחרצה לא קצלה אומה ולסון ולא תקבל עד סיסונו אפרוחים לחובה: (לז) ובשלו איש באחיו. דרז"ל צעון אחיו מלמד סכל ישראל ערצים זה לזה וכן אמר משה (דברים כ"ט) כל איש ישראל, כל ישראל כחפסים צעון איש אחד וכן אחת מולא צעכן סחול החוטא וכל ישראל כחפסים צחטאו סכא' (יהושע ז') חטא ישראל וגם גכנו וגם כחטו וגם סמו צכליהם, חטא סיחיר תלאו על כל ישראל, ומזה אמרו צסיר ססירים רצה אל גכו אגוז ירדתי למה כחטלו ישראל לאגוז מה אגוז אחת כועל אחד מן סכרי כולן מרדדין ומחגלגלין זה אחר זה כך ישראל לקה אחד מהם כולם מרגיסיין סכאמר (צמדבר ע"ז) האיש אחד יחטא ועל כל העדה חקלויף: בשבחתם עליה. מפקוק אז תרלה עד כאן חמלא עשר סמעות כי כן צצצעים סנה של גלות צצל יס עשר סמעות סצטלו אותם וכל סתורה כולה אינה אלא רעזים: (מ"א) ואז

ירצו את עונם. מכאן דרז"ל יסורין מכסרין כסם סהקרצנות מכסרין כתיב הכא ואז ירלו את עונם וכי בקרצנות (ויקרא א') ותרלה לו לכפר עליו ולא עוד אלא סהקרצנות צממון והיסורין צגוף: (מ"צ) וזכרתי את בריתי יעקב. מנה הכי צכאן סמות האצות למפרע, וע"ד הפסע מה סהקדים יעקב לומר כדאי הוא יעקב סקטן לכך ואס אינו כדאי הרי ילחק עמו ואס אין ילחק כדאי הרי אצרהס עמו, וכאמר זכירה צצניהס וצילחק לא כאמר זכירה סאפרו לצור על גבי המוצא. וע"ד המדרש כאמר צאצרהס וצילחק אף סילאו מהס יסמעאל ועסו וציעקצ לא כאמר צו אף סמעחו היתה סלמה, אין לי אלא אצות אמהות מנין ח"ל את את ואין אחין אלא אמהות סכא' (צרחסית מ"ט) סמה קצרו את אצרהס ואת סרה אסתו סמה קצרו את ילחק ואת רצקה אסתו וסמה קצרתי את לאה, וכן דרשו צתורת כהנים. ולפי דעתי מה סהזכיר צאצרהס וילחק לסון אף לפי סמלה אף רמו למדס"ד כלסון (סס י"ח) האף חספה לדיק עס רסע, הוצרכה מדה"ד צצניהס כי היו סוים צה צענין העקדה, זה מחגצר על ילרו לסחוט את צנו וזה מחגצר על ילרו להסחט, ומזה הזכיר הכי צהס (סס כ"צ) גילכו סניהס יחדו כלומר צכוונה אחת, ומה סככתב יעקוב מלא צוא"ו מליכו צחמסה מקומות סככתב יעקוב מלא וצחמסה מקומות ככתב אליה חסר, ודרז"ל יעקב כעל אות אחת מסמו של אליהו ערצון עד סיצא ויצטר לצניו. ועוד צמדרש למה הזכיר זכות הארץ עמהס אמר ר"ל מכל למלך סהיו לו גי צנות וספחה אחת מגדלחן כל זמן ססואל צסלוס הצנות אמר סאלי לי צסלוס המגדלת ע"כ, וקרא סלס מדות האצות צסס צנות.

וע"ד הקצלה וזכרתי את צריתי יעקב סקדים יעקב לסאר האצות כדי לסקדים זכור סחול סרחמים ולסדר המדות ממטה למעלה ופרע המדות צצעה יעקב ככלל עמו סכי עמודי סמים וקו האמלעי הכרמו צחוספה וא"ו סל יעקוב וילחק ואצרהס והארץ הרי זה ז' וזה לסון צריתי יעקב צריתי סחול יעקב וכן צכלן צריתי ילחק צריתי אצרהס, וקרא לכאוי"א מהאצות של מעלה צריח על סס סכולן ככללין הצריח והארץ סהיא סמורה כלולה מהס אזכור ג"כ, וסקדור הזה צעלמו אחז סכחוב האומר (דברים

(דברים ד') ויוליחך בפניו זכחו הגדול ממלכים, בפניו זה יעקב שנאמר (תהלים כ"ד) מנקה פניך יעקב סלה, זכחו זה ילחק, הגדול זה אברהם, ועוד הקדים יעקב כדי שיהיה הכבוד מסתכל בדמות החקוק בחיות המרכזה ומרחם על ישראל, ומה שנכתב יעקב מלא זוא"ו ירמוז על השפיה שהיא מדתו והיא הול"ו שצמח הגדול מלמד שיש צמח יעקב כשהוא מלא זוא"ו המעוררות ורמוז כי ז"ו פני החיה המרובעת קבועין פני יעקב ומלאן חצין (צמד צ"ח) רביעית יין לכבש ולא כן לפי כי אם חלי הסין ולחיל שלישיית הסין גם עליו הזכיר יחזקאל ע"ה (יחזקאל ח') וידע אדם מתחת כנפיהם, באחרית החיות חס, להורות עליו ויעקב ח"ש חס ומוזה אחר יוסף אהלים והוא באלו אחר יוסף הכבד ועוד אהלים של מטה ושל מעלה וכבר הזכיר צדק חולדות ילחק, והולך לומוז הארץ אזכור כדי להזכיר המרכזה בסלמותה שאין מרכזה פחותה מארבעה.

ודעת הרמב"ן צקוד הכי כי יעקב והוא הסם המיוחד ידבר ולכך יעקב מלא זוא"ו וע"כ יאמר וזכרתי כל"ו חמסוך ספע חלילות מלמעלה ואספיע על האבות העליונים והארץ הכלול מכלל הזכיר ג"כ ואז ארחם על ישראל והרי כל הזכין שלם, והמרדש שקרא את הארץ הזאת צמח מגדלה כלפי המדות שהם למעלה ממנה וזאו לרמוז צמח כי האבות שהזכיר הכי אין הכוונה בהן צמח מעלה וקראן צריח לפי שכולן ככללים בארץ הנקראת צריח וכתו שהזכרתי: (מד) ואף גם זאת, ע"ד הפשט יאמר אע"פ שאני עתיד להציא עליהם זאת הפורענות לא אחסם בגלות אצל אשמוז להם הצריח, וע"ד המדרש אחר זאת על התורה שכתוב בה וזאת התורה וזא לרמוז שהתורה לא תזוז מהם אפי' צהיותם בגלות בארץ אויביהם כענין שהצטיח בפסוק (דברים ל"א) כי לא תשכח מפי זרעו, ומה דרזיל צהורה בהנים וכי מה נשתייר להן לישראל שלא נמאסו ושלא נבעלו והלא כל המהנות העונות שנכתבו לישראל נעלו מהם ולולא התורה שנשתיירה להם לא הכיחו להם האומות כלום, כוונתו צמח למח שאמרתי: לא מאסתים, צימי אקפסיאכוס, ולא געלתים, צימי יון, לכלותם להפרי בריתי אתם, צימי תמן, אני ה' אלהיכם, צימי גוג ומגוג שאין כל צריח יכולה לסלוט צמח, וחמצא צמי

זו מן ואם לא תשמעו לי עד געלה נפשו ס"ן חיות זכוון ואין זכלן זכרון הסם וזא לרמוז ס"ן שנים שחטאו הסנעים בארץ ע"פ שחמרו (ס"ז כ"א) אין לנו חלק צדוד ולא נחלם צנן ישי וגו', וחמלא צדדני הימים וסבועתו ליסחק צטיין וקרי צלד"י סנכצע לו הקצ"ה שחם אין זכיו חוטאים יוחר מטיין שנים שלא יגלה אותם מן הארץ, והוא שאמר (יחזקאל ד') ואני נחתי לך את שני עונם למספר ימים ס"ן יום לשנה יום לשנה נחתי לך, וע"ד הקבלה ואף גם זאת לרבות כנסת ישראל שנקראת זאת שחא' (תהלים קי"ח) מלת ה' היתה זאת (צרחשית מ"ט) וזאת אשר דבר להם אביהם וסכוונה שכל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם וסחא"כ לא מאסתים ולא געלתים לכלתם בחיז צשציל כלתם לא אפר צריחי אחם, וזאו שהזכיר חסך (תהלים פ') הצע משמים וראה ופקוד גפן זאת, הצע משמים וראה כמו (מ"א ח') ואתה תשוע משמים ופקוד גפן של זאת וזא צחוד דצריו כי הגפן של זאת מפורקמת מן הרשעה הנקראת חזיר יער, וכבר הזכרתי זה בפסוק (צרחשית ל"ו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום וסם חרש, ודע כי מדרך הקבלה יש הפרש גדול צין לסון אף ללסון גם אע"פ ששניהם לסון רצוי כי לסון אף ירמוז למדה"ר זכל מקום ולסון גם ירמוז למדת רחמים מלסון גמילות חסדים כענין (סם ל') וגם שמע צקולי ותשמיעה צרחמים וזאו ואף גם זאת כי מלת זאת כלולה מן סדין, והרחמים וזה מנואר: (מה) וזכרתי להם ברית ראשונים, אחר שהזכיר בפסוק וזכרתי שלם צריחות צעליונים יזכיר עתה שנים צחמחוי"י הוא שאמר להפרי צריחי אחם וזכרתי להם צריח ראשונים, ואמר ואף גם זאת צהיותם בארץ אויביהם חל"ל שלא אחסם ולא אפר צריחי אחם הוא צריח של סיני שכי צו (סמות ל"ד) כרתי אתך צריח ואח ישראל חלל הזכיר להם צריח ראשונים כל"ו צריח דורות ראשונים יולאי מלכים הוא שאמר (סם כ"ט) אשר סולאתי אותם בארץ מלכים להיות להם לאלהים ולומר להם (סם כ') חכמי ה' אלהיך: וע"ד הקבלה צריח ראשונים צריח שלם העליונים סחם ראשונים לסצעה כמו (חיוצ ט"ו) הראשון אדם חולד כי צעצור שהזכיר למעלה בפסוק וזכרתי הראשון שלם חנות העליונים מומטה למעלה וחמלאם

ותמלאם צפרטם שצעת וכמו שהזכרתי ע"כ יזכיר כאן צפוק וזכרתי השני על שלשה העליונים כדי להסלים הזכין, ועוד כי מדה הרחמים הרמוזה בואיו שהוא מכלל השצעה כלולה מן הרחמים והדין ולכך יוסיף שנית ויבטיחם כי צהיותם צארן אויביהם יזכיר להם צרית ראשונים שהם עלם הרחמים העליונים ואמר אשר הולאתי אותם כלומר לפי שאני הולאתי אותם ממלרים כדי להיות להם לאלהים וזה מצואר :

כז (ב) איש כי יפליא נדרי לא אומר ידר נדר
אלא יפליא מלסון פלאות חכמה כי הנדר מוסך מהחכמה והחכמה למעלה מהנדר, וארז"ל צקדר המעלות חכם קודם למלך וכן הנדר למעלה מהסנוע שהרי הנדרים חלין על דבר מלוה כדבר הרשות וע"כ הזכיר צקדר לסון יפליא. בערך נפשות. כי רש"ז"ל ערך כמו ערך ובפל הכפין לא ידעתי מליזה לסון הוא. וע"ד הפסע צפרטה הזו צדיכי הערכין מדיכי היוכל היא וכן הוא מזכיר ענין היוכל צמקרים צדה מקנה וצקדה אחוזה, וענין הערך הוא לסון דמים כי האומר ערך דבר סנסשו תלויה צו יתן ערך נפשו, והיה ערך הזכר צין נכצד צין הדיוט יתן כפי סכיו והוא הערך הקלוצ צפרטה לזכר ולנקצה.

וע"ד המדרש בערך נפשות, אומר הקצ"ה לישראל אם אחס מצ"חין לפני ערכין מעלה אני עליכם כאלו הקרצתם נפשותיכם לפני אומר הקצ"ה לישראל צזכות הערכין אני מליל אחכם מעריכות גיהנם סכא' (ישעיה ל') כי ערוך מאחמול חפה ואערוך לפניכם סלחן לעמיד לצא סכא' (תהלים כ"ג) תערוך לפני סלחן ע"כ, ומה שאמר בערך ולא בערך מספט סלסון כן שיוסיף אות כ"ף צחללה חיבה וכן צאלעית וכן צקופה, צחללה לרמיון כמו (צרחיה ג') והייתם כאלהים, (סמות ד') והנה סנה כצטרו, צאלעית היא סנוסף על חיבה אני ויאמר אחבי, צקופה בערך הכתן מכסה הערך, בערך נפשות. וע"ד הקצלה אומר אני כי יתכן לומר צעטס חוספת הכ"ף צמקום הזה מפני שכסא הכצוד כלורה כ"ף זקוף כלפי מעלה מעוחד ליצב עליו ועל זה אומר צאגדה צאלפ"א צית"א דרי עקיבא עמד כ"ף לפני הקצ"ה ואמר רצ"ע רלוני סצי תצרא העולם סצי קורחין כסאך כחרך וכנויך ומפני

זה נתיקדה חיבת כסא על אות כ"ף ומהה סחמיות ספניהם פני אדם נוסאות כסא חצין קוד הכי (תהלים קל"ט) אחר וקדם לרחבי וחטה עלי כפכה, קרי ציה כ"ף סלך, ומן הידוע כי סורש הנפס השכלית צכסא הכצוד וכסאמר בערך נפשות לה ציחוד מלת בערך צערך כ"ף ונתצאר מזה כי הנפשות אסר להם הם בערך כסא הכצוד כי גם הנה מרכזה לו יתעלה, וארז"ל שלשה נכנסו זה לפניו מזה, משה (סמות כ') ומשה נגס אל הערפל, לפניו ממונו לרק ומספט סכאמר (תהלים פ"ט) לרק ומספט מכוו כסאך, לפניו מהם נפשותיהן סל לדיקים סכאמר (איוצ צ') אשר צידו נפס כל חי ואומר (ס"א כ"א) והיתה נפס ארני לרורה צלרור סחיים את ה' אלהיך, ותמלא מלת נפסת חסרה וא"ו לרמוז סחין כל הנפשות לה וכמו שאמר רח"ת צכי עליה והן מועטין :

(ז) מבן עשרים שנה ועד בן ששים שנה. היה ראוי להיות קדור הכתוצים אם מנן חדש ועד בן חמש סנים ואם מנן חמש סנים ועד בן עשרים סנה ואם מנן עשרים סנה ועד בן סשים סנה ואם מנן סשים סנה ומעלה אם זכר וקיום הפרטה. אבל מפני שהתחיל הפרטה איס כי יפליא הולרך לסתחיל מנן עשרים סהרי בן חדש ובן חמש סנים קטן הוא ולא איס ועוד שהם אינן מעריכין את עלמן אלל הגדול אומר ערך בן חדש זה עלי או ערך בן חמש סנים זה עלי, ואחר שהתחיל מנן עשרים הולרך לקדר אם מנן חמש ועד עשרים שהתחיל צו ואמר אח"כ ואם מנן חדש ועד בן חמש סנים שהתחיל צו ואמר אח"כ ואם מנן סשים סנה ומעלה, כך פ"י הרמצי"ן ז"ל : (ח) ואם מן הוא מערבך. דרז"ל החייהו מערבך לומר סאס נדר ערכי עלי והוא ח"צ לתת הערך הקלוצ צפרטה לפי סכיו כדי ללאת ידי נדרו והקדשו והוא עני ואינו דולה ליתן צ"ד נכנסין לציתו וממסכנין אותו ומסיירין לו כדי חייו מערך עלמו וכוטלין את הסאר וילא צזה ידי הקדס ואע"פ סלל ססלים כל ערכו ואע"פ סכתעסר סוב אינו ח"צ כלום והדין הזה צמערין כמו צבע"ה סאס חין לו ללוה כסעור סחוצ סליח צ"ד הנכנס לציתו מסייר לו הלריך לו כדי חייו וכוטל את הסאר דגמרינן מיכה מיכה כ' הכא בערך ואם מן הוא מערבך וכ' צבע"ה וכי ימוך אחיך מה להלן מסדרי"ן אף כאלן מסדרי"ן

מקדרין. אבל הפרט זה יש ציניהם שהרי צבעל חוב חייבה חורה להחזיר המטבון כסות יום וכסות לילה ולא חייבה בן זמערין שאין צ"ד חייצין להחזיר לו כסות יום וכסות לילה, טעם הדבר מצוה צבא מליעל צקוף פרק המקבל דאמרינן תתם ח"ק (דברים כ"ד) וסכב צלמחמו וצרכך מי שלריך צרכה כלוי דהיינו הדיוט ילא הקדש שאינו לריך צרכה, וסם מקסה ולא והכתיב (סם ח') ואכלת וסצעת וצרכת וטמע מיכה דהקדש לריך צרכה הוא מדקא מזהיר וצרכת, ומחרן אלא היינו טעמא משום דכתיב (סם כ"ד) ולך תהיה לרקה מי שלריך לרקה ילא הקדש שאינו לריך לרקה סכל הלדקות שלו, ויש לך להסכיל ח"ק העלה סם צבא' שהקדש ח"ל לרקה אצל צרכה לריך וזה מצוה למסכיל: (ח"י-יד-יח-כא-כג) והעמידו לפני הבהן, והעריך אותו הבהן, יעריבנו הבהן, והעריך הבהן, בערכך הבהן, והעריבו הבהן, כאשר יערוך אותו הבהן, וחשב לו הבהן, לבהן תהיה אחותו, וחשב לו הבהן, עשרה כהנים כתוצים צפרסה זו וארז"ל צמס' מגלה פרק הקורא את המגילה הקרקעות חשעה וכהן ואדם כיולא צהן, וצאור זה כי מי שהקדיש קרקע וצא לפדותו לריך עשרה צכי אדם לסומו והתסעה יהיו ישראלים ואחר מהן כהן, ומזה אמרו צבא' עשרה כהנים כתוצים צפרסה הזו דל חד לגופיה ואידך הוי מעוט אחר מעוט ואין מעוט אחר מעוט אלא לרצות שיהיו התסעה ישראלים ואחר מהן כהן: (י) לא יהליפנו ולא ימיר אותו מוב ברע או רע בשוב. הטעם צזה מפני שירדה חורה לסקוף דעתו של אדם שהוטבע צו ילה"ר ומה שגדר והקדיש חולי יחזור צו וינחם וירלה להחליף הצהמה שהקדיש צפחותה ממנה כי מאחר שהיא הדושה קדושת הגוף ואינו יכול לגאול אותה יחליפה וע"כ סתם הכ' שלא יחליף כלל עוצ צרע או רע צטוב שאם יתיר לו להחליף רע צטוב יצא להחליף הטוב צרע ויאמר עוצ הוא, ואם המיר ימיר קנקו הכ' ואמר והיה הוא ותמורתו יהיה קדש ומהטעם הזה צעלמו אחר הכחוב צמי שהקדיש את ציתו ורולה לגאול אותו סיוסיף חומס כי אע"פ שגדר והקדיש אפסר שיחנחם ולכך העיל עליו הכ' שילטרך צזה להוסיף חומס אם יפדה אותו והוא שכי ואם המקדיש יגאל את ציתו ויסקף חמיסיה כסף ערכך וכן

כי חרמצי' ז"ל: (כו) אך צבור אשר יבוצר לה' בבהמה לא יקדיש איש אותו. מכאן שאין מסכין את הקרצנות כגון עולה שאין לסנותה לשלמים ולא שלמים לחטאת וכן כלן, ואמרו צספרי אין לי אלא צבור מכין לכל הקדשים שאין מסכין אותן מקדושה לקדושה ח"ל צצהמה לא יקדיש איש אותו כלומר שהוא למד צעלמו כשאמר צצהמה לא יקדיש איש אותו קדושה אחרת אלא סיעמוד צקדושתו סרלסונה:

(כט) כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת. פרש"י ז"ל היולל ליתרג ואמר אחד ערכו עלי לא אחר כלום, מוח יומת הרי הוא הולך למיתה לפיכך לא יפדה אין לו דמים ולא ערך. אבל חרמצי' ז"ל פירש כי הכי הזה על דרך הפסע יאמר כי כל המחרים מכלו צין אדם צין צהמה ושרה לחזמו הוא קדש להסם שהן חרמי כהנים אין להן פדיון, אצל המחרים מאדם שאינו שלו כגון הכלחמים על אוציהם וכוודרין כדר חס כחון תתן את העם הזה צידי והחרמתי את עריהם צזה ודאי אין דעתו של כודר לתתו לכהנים רק שיהיה הכל חסור צהנאה וימיתו כל הנמלא צהם כי כתבין להסמידם ולהכריחם, ומחכמוז הזה יש להוכיח כי כל מלך ישראל או סנהדרי גדולה צמעמד כל ישראל שהיה להם רשות צמספטים חס יחרמו על דבר או יחרמו על עיר צהלחמס עליה העוצר על זה חייצ מיתה וזהו חיוצן של חכסי יצם גלעד שצצרו על סצועת הקהל ולא צאו אל המלפסה, וזהו חיוצו של יהונתן ג"כ שאמר לו חציו (סמואל ח' י"ד) כה יעשה אלהים וכה יוסיף כי מוח חמות יונתן, ומס"כ ציהונתן (סס) ויפרו העם את יונתן ולא מח והיה ראוי למוח לפי שצצרו על סצועת המלך חציו טעם הדבר לפי שצוגג היה וזה סחרנס יונתן (סס) כי עם אלהים עשה היום הזה חרי קדם ה' גלי דכסרו עצד יומא דין:

ומעתה לא ולמד עעותו של יפחה טטעה צכאן צהקריצו את צתו עולה כי הוא חסצ שצסם סמלך ישראל הכודר או המחרים דבר חרמו או כדרו חל להמית איש או חכסים וגם כל העוצר על חרמו חייצ מיתה הוא הדין ג"כ כשכודר צעה מלחמתו לעשות זצח מאיש או חכסים סיחול הכרה, וכודאי עעה צזה טעות גדול כי כסיחול חרם המלך והסנהדרי' וצצועתם דוקא על סמורדים צהם או על

העוצר

העוזר על גזרתם ותקנותיהם אצל אינו חל לעשות קרבן מדבר שאינו ראוי לקרבן, וזהו שארז"ל חפ"י הקדש דמים לא היה חייב ומעשה שעשה הוכיח שלא היה בן תורה. ואל תהי נפחה בדברי ר' אברהם האומר כי פ"י והעליתיהו עולה לה' לומר אם יהיה היולא מדלתי ביה איש או אשה והיה לה' שיהיה פרוש מדרכי העולם לגמרי לשרת צדק ה' בהפלה והודות להסס ואם יהיה הדבר ראוי להקריב אעלה אותו עולה ויפתח עשה צית לבחור מחוץ לעיר והתבודדת שם וכלכלה כל ימיה ואיש לא ידעה והיתה לרונה שם, ואלה דברי רוח כי אם נדר שיהיה לה' איננו שיהיה פרוש אצל יהיה כמו שמואל שאמרה אמו (שמואל א' א') ונחתיו לה' ויהיה מערת צבית ה' לא פרוש, ולפי מעשתי החורה אין ציר האדם סידור ציולא מפתח ציתו שיהיו פרושים כאשר אין צידו להעלותם עולה ואם הדבר כן היתה צחו הצוכה על צחוליה ורעותיה עמה כזוכה לקלם אחת כי היו קוצעות חרצעה ימים בשנה לחנות לנה יפתח מפני שלא נשאת לצעל וח"ו שחיה חק צישראל כזה כי עדיין אפשר לה לעצור את ה' צעהרה אצל היה הדבר ממש כפסע הכ' שהקריב את צחו עולה כן כתב הרמב"ן ז"ל. ובמדרש (משלי י"א) פרי לדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם, אם יהיה האדם לדיק ואינו עוסק בתורה אינו כלום אלא פרי לדיק עץ חיים שנאמר (שם ג') עץ חיים הוא לחמיזקים זה שמתיך שהוא בן תורה ילמד שיאך לוקח נפשות שכל' ולוקח נפשות חכם אתה מולא ציפתח שמתיך שלא היה בן תורה אצל את צחו אימתי צעעה שכלחם עם בני עמון וכדר שכל' (שופטים י"א) וידר יפתח נדר לה' ויאמר אם נחון תחן את בני עמון צידי והיה היולא אשר ילא מדלתי ציתי לקראתי והעליתיהו עולה לה' וכתיב (שם) והנה צחו יולא לקראתו צתופים וצמחולות וכתיב ויהי כראותו אותה ויקרע את בגדיו ויאמר אהה צתי הברע הכרעתיני ואת היית צעוכרי, והלא פנחם היה שם אלא צגקות הרוח שהיתה צו ציפתח שלא רלה ללכת לפניו אצדה צחו אחר חני שופע ישראל ראש הקלינים אשפיל עממי ואלך לפניו אחר פנחם חני כה"ג צן כהנים גדולים אלך אלל עם הארץ מצין תרויטון אצדה הדא עלוצחא מן עלמא, ושניהם

נענשו עליה פנחם נסחלקה ממנו רוס"ק יפתח נחפזו אצרו צמותו שנאמר (שם י"ב) ויקצר צערי גלעד : (לצ) תחת השבט. אין חיוצ מעשר צהמה צבהמות שלקח או שנשחח עמיהן אלא צבהמות הכוללות צעדו והוא הדין צחיוצ צכורה שנאמר (דברים ט"ו) צצקיך וצלחך, ואם לקח עלאים מן השוק פטור מלעשר ופטור מן הצכורה וכן כלאים וכדמה ויולא דופן ויתום והיא צהמה שכולדה ומתה אמה צעעת לידה זה פורש למיתה וזה פורש לחיים כל אלו אינן ככנסין לדיר להעשר לפי שאינן ראויין לקרבן ואינו למדין מעשר צהמה מקרבן, וכן ארז"ל צפרק אחרון ממס' קועה כתיב הבא תחת השבט וכי תחס (ויקרא כ"ב) והיה צצעת ימים תחת אמו ודרשין שור או בשב פרט לכלאים או עז פרט לכדמה כי יולד פרט ליולא דופן והיה צצעת ימים תחת אמו פרט ליתום מה החס פרט לכל הסמות הללו כלאים כדמה. ויולא דופן ויתום שכולן ממעטין מן הכחוצ אף כאן דכ' תחת השבט פרט לכל הסמות הללו : העשירי יהיה קדש לה'. ליקרב על גבי המזבח דמו ואמוריו והצטר יהיה נאכל לצעלים ולא היה נחן לכהנים כי אין מעשר צהמה מכלל כ"ד מתנות כהונה ואקור למכרו כשהוא חס שהרי נאמר צו לא יגאל, ומפי השמועה למדנו שאף איקור מכירה יש צו שאינו נגאל ונמכר כלל וכן הצבור יש לו דין זה בעלמו שאינו נמכר כשהוא חס כלל ואע"פ שהוא נכ"ד מתנות כהונה ונאכל לכהנים אין לכהן צו זכות שיוכל למכרו כיון שהוא עומד לקרבן דמו ואמוריו והצטר נאכל לכהנים.

וכן כתב הרמב"ם ז"ל הצבור והמעשר מעשה שניהם אחד והם קדשים קלים ומ"ס ואת דמם תזרוק מפי השמועה למדו שכי זה נאמר צכור ומעשר שניהם קרבים לגבי המזבח הדם והאמורין אצל הצטר נאכל לכהנים צכור ולצעלים כמעשר, וע"ד הקבלה העשירי יהיה קדש לה' העשירי כנגד העשירי שהוא קדש לה', ראשית כי הצבור והמעשר עקרים אחד וזהו כעין קופן צחלחמן לתצר וליחד הסוף עם הראש וזה מצוה : (לד) אלה המצות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני. דרז"ל אלה המצות אחר רבי עילא אם עסיחן אותן כחקנן הרי הן מצות ואם לאו אינן מצות, ודרז"ל צחורה כהנים אלה המצות שאין כתיב

להעיד על מעלת המלכות יתעלה אשר כבודו ראו עינינו ואת קולו מחוץ האש שמעו אזכירו.

וכרי להעיד אמתת כבודת השליח המצוררת במחשבתנו הרשומה בנפשותינו, לא ע"פ אותותיו ומופתיו רק ע"פ עדותינו, עינינו ראו ולא זר ולעד לא עשה ולכן אחר את משה, ולהעיד על העם שקצלו החורב אשר מחשבתם קדמה בערם יולדו הדרי אל, אחר אל בני ישראל, ולהעיד על המקום שבו נחנו ובו חדרו רעיונינו הזכיר צהר סיני, שם כל יקר ראתה עיני, צדקותי יקרו, שם נפשי ילאת בדברו, זרה מעמיד והופיע מהר פארן ושם אחא אלי מרצות קדש, שם ראיתי רכב אלהים רבותים אלפי שאלן ה' גם סיני בקדש:

נביא ראוי לחדש דבר מעתה, אשר לוח ה' את עשה כדאי השליח לשולחו, את משה אל בני ישראל כדאי השליח למי, שנשתלח אלל, אל בני ישראל זכות ישראל גרמה, צהר סיני שכולן כאחרו צסיני ע"כ צמורת כהנים, וכונת המדרש הזה להם כי מה שנחתם הספר בלשון אלה המלות הים להורות כי המלות בלחיות קיימות לדורות כי כן מלת אלה בלשון עמידה וקיום לעד צדנים שקיומם לא ימוע ולא ימער בלשון הכי (צדאסית צי) אלה תולדות השמים והארץ שהם עומדים לכלל מלך צריאחם וכן צישראל (צמדבר צי) אלה פקודי בני ישראל לבית אצותם והודיענו הכתוב הזה מי לוח צהן ועל יד מי ולמי ובאיזה מקום דבר פנים צפנים עמו, אחר תחלה אשר לוח ה'.

סליק ספר ויקרא

במדבר

ואחרי כן אשלח לנבים לידים ולרום הזכיר לשון לידה אחר לשון דינה כאדם המפנה גלי הצית וחוזר וסונה עוד עליהם אם נשאר עוד מהם שם, ובאור הכי כי הפלג והמאזנים וכל אצני כים אשר לה' הכל מעט כלומר דין אמת, ומה שהזכיר לשון כים לפי שהמנהג הוא לחת האצנים צחוק הכים כדי שישארו בנקיותן ולא יקצלו שום לכלוך ולא יהיו נסתקים צרוב ההתמדה שהאדם נסתמם צהן וכדי שיהיו מכוונים צמסקלן. ויחנן לפנש שיכלול עוד לשון כים לפי שהאצנים נחצאים ונסתמים צחוק הכים ואין אדם יודע מה צחוכו כי הם עמוכים ונעלמים שם, כן המעט אשר לה' צאצני מעקלו נסתר ונעלם מן הצריות א"א לו לאדם לדעת זה כי כח השכל האנושי הוא דל ואין ידו מעגת איך הוא יתעלה שוקל מעשי הדריקים והרשעים והוא שאמר דוד ע"ה (תהלים ל"ו) לדקחך כהרי אל מעטעך תהום רבה, צאח הכי כי לדקח ה' ומקדיו ורחמיו בצוהים ומפורקמים כהרי אל תמפורקמים ותנגלים לעין כל, אצל מעטעיו נסתרים ונעלמים

פלים ומאזני משפט לה' מעשהו כל אבני כים: שלמה המעיה כוון צכתוב הזה (מעלי ט"ז) כי כל מעשיו של אדם נסקלים וכל המסקלות כולן הם לשם יתעלה, המסקל הגדול היחיד הוא הפלג גם המסקל הקטן שהם שנים וע"כ נקראים מאזנים צכפל הלשון כענין החיבות הנמלאות צכתוצים צענין זה שהם מורות על שנים והנה הוא יתעלה שוקל פרעי המעשים כלן צכל אצני כים, והכוונה צזה כי בשם שיש לו כל המסקלות מהגדול ועד הקטן יש לו כל האצנים מהגדול ועד הקטן שכולן כגון שהאמר מן הכבר שהוא שער המסקל הגדול עד האונקיא וחלי האונקיא וסלישתה ורביעייתה וכן עד סוף השער הקטן צתכלית, וכ"ז מעל להנין ולמורות כי הוא יתעלה שוקל העצרות כולן החמורות והקלות ומעניש עליהן כפי גודל העצרה החמורה וכפי קטנות העצרה הקלה ואין צכחה לפכיו יתעלה, וראה שהוא יתברך חוזר לסקול העצרות הקלות אחר שסקל העצרות החמורות מה שאמר הנביא צשם הקציה (ירמיה ט"ז) הנני שולח לדיגים רבים נאם ה' ודיגום